

**ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES**

**అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT**

మంగళవారం, నవంబర్ 23, 2021
TUESDAY, THE 23RD NOVEMBER, 2021

15వ శా.స. 7వ సమావేశం, సంపుటి-8 సంచిక-1
15th L.A. 7TH SESSION, VOL- 8 NO- 1

శక సంవత్సరం-1943, కార్తీకం-19
19-KARTHIKAM, 1943 – S.E.

శాసనసభ సచివాలయం

వెలగపూడి

అమరావతి - 522 238.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
VELAGAPUDI
AMARAVATI- 522 238.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

గౌరవ సభాపతి	ః	శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం
గౌరవ ఉప సభాపతి	ః	శ్రీ కోన రఘుపతి
కార్యదర్శి	ః	శ్రీ పి.బాలకృష్ణమాచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ ఎం.విజయరాజు శ్రీ పి.వి.సుబ్బారెడ్డి శ్రీ కె.రాజకుమార్ శ్రీమతి ఆర్.వనితారాణి
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ కె.వెంకటేశ్వరరావు శ్రీ డి.జగన్మోహన్రావు శ్రీమతి కె.భారతి శ్రీమతి డి.విజయ కుమారి శ్రీమతి బి.భారతలక్ష్మి శ్రీ ఆర్.శ్రీనివాసరావు శ్రీమతి వై.వి.రజని శ్రీ వి.విశ్వనాథం శ్రీ ఎం.ఈశ్వరరావు శ్రీమతి ఎన్. ఇందిరా కుమారి
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీమతి ఆర్.ఎస్.శైలజ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(15వ శాసనసభ)
(ఏడవ సమావేశం - నాల్గవ రోజు)

మంగళవారం, నవంబర్ 23, 2021
సభ ఉ.గం.9.00లకు ప్రారంభమైనది
(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

విషయ సూచిక

	పుట సంఖ్య
1. సభ ప్రారంభం (ఉ.గం.9.00లకు)	 5
2. గౌరవ సభాపతిచే ప్రకటన	 5
3. వాగ్రూప ప్రశ్నలు-సమాధానాలు	 5-50
4. ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుట	 50-51
1. The Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021. 2. The Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021.	
5. ప్రభుత్వ బిల్లులపై చర్చ, ఆమోదం	 52-68
1. The Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.20 OF 2021) 2. The Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.9 OF 2021). 3. The Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-Contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 (L.A.BILL NO.10 OF 2021) 4. The Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 (L.A.BILL NO.8 OF 2021). 5. The Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021(L.A.BILL NO.11 OF 2021). 6. The Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.12 OF 2021). 7. The Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.13 OF 2021). 8. The Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian Made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.14 OF 2021). 9. Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.15 OF 2021). 10. The Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021 (L.A.BILL NO.16 OF 2021). 11. The Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.17 OF 2021). 12. The Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.18 OF 2021). 13. The Andhra Pradesh Higher Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021(L.A.BILL NO.19 OF 2021).	
6. “వెనుకబడిన తరగతుల కులాల వారీ జనగణన” పై ప్రభుత్వ తీర్మానం	
ప్రవేశపెట్టుట, చర్చ, ఆమోదం	 68-106
7. గౌరవ సభాపతిచే ప్రకటన	 106
8. ప్రభుత్వ బిల్లు ప్రవేశపెట్టుట, ఆమోదం	 106-108
14.The Andhra Pradesh Private Universities (Establishment And Regulation) (Amendment) Bill, 2021.	
9. ప్రభుత్వ బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుట	 108-109
15. The Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021. 16. The Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion For Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021.	
10. ప్రభుత్వ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టుట, చర్చ, ఆమోదం	 109-111
11. సభ వాయిదా(మ.2.48ని.లు)	 111

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
మంగళవారం, నవంబర్ 23, 2021

* * *

(సభ ఉదయం 9.00 గంటలకు సమావేశమైనది. గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రకటన

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER) : ఒక ముఖ్యమైన ప్రకటన. రాష్ట్రంలో నెలకొన్న తీవ్ర వర్షాలు, వరదల కారణంగా ప్రజలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలుగకుండా సహాయ చర్యలు చేపట్టేందుకుగాను పలువురు మంత్రులు జిల్లాలకు వెళ్లిన కారణంగా సభ అనుమతితో వారికి సంబంధించిన ప్రశ్నలు వాయిదా వేయడమైనది.

ప్రశ్న నెం.1333 (11)   కొవిడ్ బాధిత కుటుంబాలకు నష్ట పరిహారం

సర్వశ్రీ / శ్రీమతి డా. నిమ్మల రామానాయుడు, ఆదిరెడ్డి భవాని, అశోక్ బెందాళం - ఎమ్మెల్యేలు.

గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి (ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) కేంద్ర ప్రభుత్వ ఎక్స్‌గ్రేషియాకు అర్హులైన కుటుంబాల సంఖ్యతో కలిపి కొవిడ్‌తో మరణించిన వ్యక్తుల కుటుంబాలకు రూ.4లక్షల ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?
- ఆ) అయితే, 2019 ఏప్రిల్ 1 నుండి ఇప్పటి వరకు రాష్ట్రంలో కొవిడ్ మరణాలపై జిల్లాల వారీ వివరాలేమిటి? మరియు
- ఇ) మిగతా కుటుంబాలకు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి (ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ) శ్రీ ఆళ్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని) గారి సమాధానం:

- అ) లేదండీ, రూ.4 లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లింపునకు సంబంధించి ఉత్తరువులు ఏవీ అందలేదు. అయితే, కొవిడ్-19తో మరణించిన వారి సమీప కుటుంబ సభ్యులకు ఎస్-డిఆర్ఎఫ్ నుండి రూ.50,000లు చెల్లించమని 2021 అక్టోబరు 6న కేంద్రప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

- ఆ) కొవిడ్-19తో 14,423 మంది వ్యక్తులు 2019 ఏప్రిల్ నుండి ఈనాటి వరకు మరణించారు. (అనుబంధం -ఎ తో జిల్లాల వారీగా వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.)
- ఇ) 25-10-2021 తేదీ గల హెచ్ఎం అండ్ ఎఫ్ డబ్ల్యు (బి2) శాఖ, జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.543లో కొవిడ్-19తో మరణించిన వ్యక్తుల సమీప కుటుంబ సభ్యులకు ఎక్స్‌గ్రేషియాగా రూ.50,000లు చెల్లించాలని ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది. (అనుబంధం-బి లో ఎక్స్‌గ్రేషియా పంపిణీ విధానము సభలో ఉంచబడింది.)

అనుబంధం-ఎ

ప్రశ్న నెం.1333 లో (బి) ఖండానికి సమాధానము

2020 ఏప్రిల్ 1 నుండి 2021 నవంబరు 17 వరకు కోవిడ్ 19 వల్ల సంభవించిన జిల్లాల వారీ మరణాలు

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	మొత్తం మరణాలు
1.	శ్రీకాకుళం	789
2.	విజయనగరం	672
3.	విశాఖపట్నం	1133
4.	తూర్పుగోదావరి	1290
5.	పశ్చిమగోదావరి	1120
6.	కృష్ణా	1447
7.	గుంటూరు	1247
8.	ప్రకాశం	1129
9.	నెల్లూరు	1053
10.	చిత్తూరు	1952
11.	కడప	644
12.	అనంతపురం	1093
13.	కర్నూలు	854
	మొత్తం	14,423

అనుబంధం-బి

ప్రశ్న నెం.1333 లోని (సి) అంశానికి సమాధానం

కొవిడ్-19తో మరణించినవారి తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యునికి రూ.50,000/- ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించే విధానం.

ఈ క్రింద తెలిపిన సభ్యులతో కొవిడ్-19 తో మరణించిన వారి తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యునికి మరణానికి సంబంధించి అధికారిక పత్రాన్ని జారీ చేయటానికి తేది: 06-10-2021న ఆరోగ్య, వైద్య & కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.528 ద్వారా జిల్లా స్థాయి కొవిడ్ మరణాల నిర్ధారణ కమిటీ (సిడిఎసి) ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది.

1.	జాయింట్ కలెక్టర్ (వి,డబ్ల్యుఎస్ &శాఖ) చైర్మన్
2.	జిల్లా వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ అధికారి
3.	బోధనా ఆస్పత్రుల సూపరింటెండెంట్(విజయనగరం & పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల విషయంలో జిల్లా ఆస్పత్రులు)
4.	జిల్లా కలెక్టర్‌తో నియమించబడిన ఒక విషయ నిపుణుడు

సిడిఎసిని జారీ చేయటానికి ఈ క్రింది విధానాన్ని జిల్లా స్థాయి కొవిడ్ మరణ నిర్ధారణ కమిటీ (సిడిఎసి) అనుసరిస్తుంది.

1. కొవిడ్-19 మరణానికి సంబంధించిన సముచిత అధికారిక పత్రం జారీ కోసం మరణించిన వారి తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యుడు జిల్లా కలెక్టర్‌కి ఒక పిటిషన్ సమర్పించాలి.
2. అన్ని వాస్తవాల ధృవీకరణ మరియు పరిశీలన తరువాత పైన పేర్కొన్న జిల్లా స్థాయి కమిటీ ద్వారా ఈ మార్గదర్శకాలకు అనుబంధంగా ఉన్న ఫార్మాట్‌లో కొవిడ్-19 మరణానికి సంబంధించిన అధికారిక పత్రం జారీ చేయబడుతుంది.
3. మరణ ధృవీకరణ పత్రాన్ని జారీ చేసే జనన మరియు మరణాల రిజిస్ట్రార్‌కు మరియు రాష్ట్ర చీఫ్ రిజిస్ట్రార్‌కు కూడా కొవిడ్-19 మరణానికి సంబంధించిన అధికారిక పత్రం పంపడమవుతుంది.
4. మరణించిన వారి తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యుని ఇబ్బందులను కూడా కమిటీ పరిశీలిస్తుంది మరియు ఈ మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా వాస్తవాలను ధృవీకరించిన తరువాత కొవిడ్-19 మరణానికి సంబంధించిన సవరించిన అధికారిక పత్రాన్ని జారీ చేయడంతో సహా అవసరమైన పరిహార చర్యలను ప్రతిపాదిస్తుంది.
5. కొవిడ్-19 మరణానికి సంబంధించిన అధికారిక పత్రం జారీ చేయడం మరియు ఫిర్యాదులను దరఖాస్తు/ఫిర్యాదును సమర్పించిన (30) రోజుల్లోపు పరిష్కరించటం జరుగుతుంది.

రూ.50,000/- ల ఎక్స్‌గ్రేషియా పంపిణీ విధానం

దిగువ వివరించిన మార్గదర్శకాలను తగు విధంగా అనుసరిస్తూ రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన నిధి(ఎస్‌డిఆర్‌ఎఫ్) నిధుల నుండి కొవిడ్-19 కారణంగా మరణించిన వ్యక్తుల తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యునికి రూ.50,000/- (యాభైవేలు మాత్రమే) మొత్తాన్ని ఎక్స్‌గ్రేషియాగా అందించడానికి రాష్ట్రంలోని జిల్లా కలెక్టర్‌లకు ప్రభుత్వం 25-10-2021 తేదీగల ఆరోగ్య, వైద్య & కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ(బి2) జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.543 ద్వారా అనుమతించింది.

1. ఎక్స్‌గ్రేషియా కోసం అన్ని దరఖాస్తులను స్వీకరించడానికి మరియు అంగీకరించడానికి జిల్లా కలెక్టర్లు తమ కార్యాలయంలో జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి ఆధ్వర్యంలో ఒక సెల్‌ను ఏర్పాటు చేస్తారు. ప్రతి దరఖాస్తుకు రసీదు మరియు విశిష్టసంఖ్య జారీ చేయబడుతుంది.
2. సిడిఎసి నుండి సర్టిఫికేట్లు మరియు మరణించిన వ్యక్తులపై ఆధారపడిన వారి నుండి దరఖాస్తులు అందిన తరువాత జిల్లా రెవెన్యూ అధికారి ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లింపు కోసం సమగ్ర ప్రతిపాదనను జిల్లా కలెక్టరు & చైర్మన్, జిల్లా విపత్తు నిర్వహణ అథారిటీకి సమర్పించాలి. చెల్లింపులు రెండు వారాల వ్యవధిలో చేయబడతాయి.
3. జిల్లా విపత్తు నిర్వహణ సంస్థ అనేది కొవిడ్-19 వల్ల మరణించిన వ్యక్తుల తదుపరి సమీప కుటుంబ సభ్యునికి ఎక్స్‌గ్రేషియా పరిహారాన్ని పంపిణీ చేసే అధికారం మరియు వారు అలాంటి చెల్లింపులు చేయడానికి సంబంధిత హెడ్ ఆఫ్ అకౌంట్ క్రింద తగినన్ని నిధులను అందుబాటులో ఉంచుతారు.
4. ఇప్పటికే పిఎంజికెపి క్రింద ప్రయోజనం పొందిన, వ్యక్తులు మరియు 14-06-2021 తేదీ గల వైద్య & కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ(బి2) జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.299 క్రింద చెల్లించబడిన ఎక్స్‌గ్రేషియా పొందిన వ్యక్తులను మరియు 19-05-2021 తేదీ గల వైద్య & కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ(బి2) జి.ఓ.ఆర్.టి.నెం.243 ద్వారా ప్రయోజనం పొందిన అనాథలు ప్రస్తుత ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లింపు నుండి మినహాయించడమవుతుంది.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి(SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY)(పీలేరు):

అధ్యక్షా, కొవిడ్ మహమ్మారి వల్ల రాష్ట్రంలో చాలామంది చనిపోయిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. ముఖ్యంగా రూ.50వేలు ప్రభుత్వం ఎక్స్‌గ్రేషియా యిచ్చి ఆ కుటుంబాన్ని ఆదుకోవాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడాన్ని అభినందిస్తున్నాను. తమిళనాడు, కర్ణాటక, ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకున్నప్పుడు గణనీయంగా కొవిడ్ మరణాల సంఖ్యను తగ్గించడంలో మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దేశంలోనే ముందంజలో ఉంది. ఈ విషయం మీడియాలో వచ్చింది. కొవిడ్ టెస్ట్‌లు చెయ్యడం, హాస్పిటల్‌లో వెంటనే పడకలు కేటాయించడం, మరణాల సంఖ్య తగ్గించడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ పాత్ర చాలా ప్రశంసనీయమని తెలుగు, ఇంగ్లీష్ దినపత్రికలలో అనేక కథనాలు వచ్చిన విషయం మనందరికీ తెలుసు.

రూ.50,000 ఎక్స్‌గ్రేషియా త్వరితగతిన బాధిత కుటుంబాలకు అందేటట్లు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆళ్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని) (SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS)(ALLA NANI) : గౌరవ శాసనసభ్యులు చేసిన విజ్ఞప్తి మేరకు చర్యలు తీసుకుంటాం. ఇప్పటికే ప్రభుత్వం ఆ దిశగా వారికి సంబంధించిన ఎక్స్‌గ్రేషియాను త్వరితగతిన వారి కుటుంబాలకు ఇవ్వడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటోంది.

ప్రశ్న నం.1387(12) వైఎస్సార్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద నూతన వ్యాధులను చేర్చుట

సర్వశ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు, డా. గోపిరెడ్డి శ్రీనివాస రెడ్డి, జక్కంపూడి రాజా, తెల్లం బాలరాజు, సింహాద్రి రమేశ్ బాబు, కిలారి వెంకట రోశయ్య- ఎమ్మెల్యేలు

గౌరవనీయులైన ఉప-ముఖ్యమంత్రి గారు (ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ) దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- వైఎస్ఆర్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో కొత్త వ్యాధులు / చికిత్సలను చేర్చడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా;
- అయితే, 2019 నుండి ఈ రోజు వరకు పథకానికి జోడించిన వ్యాధుల సంఖ్య;
- 2014 నుంచి ఇప్పటి వరకు ఆ విషయంలో సంవత్సరం వారీగా ఖర్చు చేసిన మొత్తం పరిమాణం?

గౌరవనీయులైన ఆరోగ్య, వైద్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆళ్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని)) సమాధానం:

- లేదండి.
- ప్రస్తుతం ఉన్న 1059 చికిత్సా విధానాలకు 1387 విధానాలు జోడించబడ్డాయి మరియు ఈ తేదీ నాటికి 2446 విధానాలు ఉన్నాయి.
- 2014 సంవత్సరం నుండి 15-11-2021 తేదీ వరకు సంవత్సరం వారీగా ఖర్చు చేసిన మొత్తం పరిమాణం

వరుస సంఖ్య	ఆర్థిక సంవత్సరం	చెల్లించిన మొత్తం క్లెయిం (రూ.కోట్లలో)
1	2014-15	545.46
2	2015-16	800.34
3	2016-17	1035.08
4	2017-18	1163.92

5	2018-19	1259.49
6	2019-2020	1421.46
7	2020-2021	1582.83
8	2021 నుండి 15-11-2021 వరకు	767.33
	వెరిశి మొత్తం	8,575.91

డా. గోపిరెడ్డి శ్రీనివాస రెడ్డి (DR. GOPIREDDY SRINIVASA REDDY)(నరసరావుపేట):

ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, స్వర్గీయ రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రారంభించిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకం అద్భుతమైన పథకం. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటిసారి ఎంతోమంది ప్రశంసలు కురిపించిన పథకం. పేదవాడికి కార్పొరేట్ వైద్యాన్ని అందించాలని రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఏవైతే కలలు కన్నారో ఆయన మానసపుత్రుడు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రారంభించబడి ఎంతోమంది పేదవాళ్ళకు కార్పొరేట్ వైద్యం అందించిన పథకం ఆరోగ్యశ్రీ పథకం. అయితే ఆయన తరువాత 2014-2019లో ఈ ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని నిర్వహించి, నిర్లక్ష్యం చేశారు. పేరైతే మార్చారు కానీ ఆరోగ్యశ్రీ నెట్వర్క్ హాస్పిటల్స్కు దాదాపు తొమ్మిది నెలల నుంచి సంవత్సర కాలం పాటు బిల్లులు డిలే చేశారు. అదే విధంగా 2014-19లో ట్రస్ట్లో అవకతవకలు, డిప్టిక్ట్ కో-ఆర్డినేటర్ల నిర్లక్ష్యం, అవినీతి ఇవన్నీ కలిసి పథకాన్ని నిర్వహించి చేశారు. 2019లో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డిగారు బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత ఈ పథకానికి పూర్వ వైభవం తీసుకురావడమే కాకుండా నూతన వ్యాధులను ఈ పథకంలో చేర్చడం, బడ్జెట్ను కేటాయించడం, గ్రీన్ ఛానల్ ఏర్పాటు చేసి రెండు నెలలలోపే నెట్వర్క్ హాస్పిటల్స్కు బిల్లులను చెల్లించే విధానాన్ని రూపొందించారు.

ఉ.9.10

రోగులకు నమ్మకాన్ని కలుగజేయడం, నెట్వర్క్ హాస్పిటల్స్కు వెళితే పూర్తిగా నాణ్యమైన వైద్యం అందుతుందనే ఉద్దేశంతో నెట్వర్క్ హాస్పిటల్స్ని జాయింట్ కలెక్టర్ పర్యవేక్షణలోకి తీసుకు రావడం, ట్రస్టులో ఉన్న ఖాళీలన్నీ ఫిల్ చేయడం, ఆరోగ్యమిత్రతకి రూ.8000 నుంచి రూ.12,000 లకు జీతాలు పెంచడం ఈ విధంగా ఆరోగ్యశ్రీ వ్యవస్థకు పూర్వ వైభవం తీసుకొచ్చి, కొన్ని నూతన వ్యాధులను ఇందులో చేర్చే విధంగా మార్పులను తీసుకురావడం చాలా గొప్ప విషయం. అంతకు ముందు 1059 జబ్బులు ఆరోగ్యశ్రీ నెట్వర్క్లో ఉంటే మా ప్రభుత్వం వచ్చిన ఆరు నెలల్లో 1000 జబ్బులు యాడ్ చేసి 2059 జబ్బులను ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చాము. మరో ఆరు నెలల తరువాత 387 జబ్బులు మరలా అదనంగా యాడ్ చేసి ఇప్పటి వరకూ మొత్తం 2446 జబ్బులు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కిందకు తీసుకురావడమనేది చాలా గొప్ప విషయం. వెయ్యి రూపాయలకు పైబడి ఖర్చయ్యే వైద్యాన్ని ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలోకి తీసుకు వచ్చే కార్యక్రమం చేసిన ముఖ్యమంత్రి గారికి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను. బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఒకసారి గమనిస్తే, గత ప్రభుత్వ హయాంలో 2014-19 ఐదు సంవత్సరాల్లో ఆరోగ్యశ్రీ కింద రూ.4802 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. గత ప్రభుత్వం దిగిపోయే

ముందు సుమారు రూ.450 కోట్లు నెట్‌వర్క్ హాస్పిటల్స్‌కి దాదాపుగా 9 నెలలపాటు బిల్లులు చెల్లించకుండా అలాగే పెండింగ్‌లో పెట్టి వసుపు, కుంకుమ కార్యక్రమం కోసం ఈ డబ్బులను డైవర్ట్ చేసి నెట్‌వర్క్ ఆసుపత్రులన్నీ ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి తీసుకొచ్చారు.

అధ్యక్షా, గతంలో చెల్లించాల్సిన రూ.450 కోట్లు, 2019 నుంచి 2021 ఇప్పటి వరకూ ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో రూ.3,770 కోట్లు మొత్తం కలిపి రూ.4247 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము. అంటే గత ప్రభుత్వం ఐదు సంవత్సరాల్లో ఆరోగ్యశ్రీ క్రింద రూ.4325 కోట్లు ఖర్చు పెడితే మన ప్రభుత్వం వచ్చాక రూ.4247 కోట్లు కేవలం ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల్లో ఖర్చు చేశాము. వాళ్లు ఐదు సంవత్సరాల్లో ఖర్చు పెట్టిన దానికి సమానంగా మనం రెండున్నర సంవత్సరాలలోనే ఆరోగ్యశ్రీ కింద ఖర్చు పెట్టాము. అంటే మొత్తం ఐదు సంవత్సరాల్లో దాదాపు రూ.10,000 కోట్లు ఆరోగ్యశ్రీ కింద ఖర్చు పెట్టే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం చేయడం చాలా గొప్పగా ఉంది. మనం నూతనంగా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చిన వ్యాధులు, మార్పులను గమనిస్తే గతంలో ఆరోగ్యశ్రీ కార్డు కావాలంటే యాన్యువల్ ఇన్‌కమ్ రూ.2,50,000 లోపు ఉన్న వారికి మాత్రమే ఆరోగ్యశ్రీ వర్తింపజేసే వారు. 2019లో మన ముఖ్యమంత్రి గారు బాధ్యతలు చేపట్టిన తరువాత యాన్యువల్ ఇన్‌కం పరిమితిని రూ.5 లక్షలకు పెంచారు. వార్షిక ఆదాయం రూ.5 లక్షలలోపు ఉన్న వారందరినీ ఈ పథకంలోకి తీసుకురావడం వలన గతంలో కంటే 3,52,000 మంది ప్రజలు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కిందకు వచ్చారు. పెద్దయెత్తున పేదవాళ్లకు ఈ పథకం వర్తింప చేస్తున్నారు.

వై.ఎస్.ఆర్ ఆసరా పథకం గతంలో లేదు. ఆపరేషన్ చేయించుకున్న వెంటనే ఇంటికి వెళ్లి తిరిగి వాళ్ల పనులు వాళ్లు చేసుకోవాలంటే పేదవాళ్లు చాలా ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఆపరేషన్ చేసిన తరువాత అవయవాలన్నీ యథాస్థితికి రావాలంటే కొంత సమయం పడుతుంది. ఒక కాలు ఫ్రాక్చర్ అయితే మూడు నెలల నుంచి 6 నెలల వరకు రెస్ట్ తీసుకోవలసిన అవసరముంటుంది. ఇలాంటి వాళ్లందరికీ ఆసరా కింద రోజుకి రూ.225/-లు, నెలకు రూ.5000/- ఇస్తున్నారు. ఆసరా పథకం కింద 1519 ప్రాసీజర్లకు సంబంధించిన రోగులు డిశ్చార్జ్ కాగానే ఈ డబ్బులు వాళ్ల అకౌంట్‌లో జమ చేసే విధానాన్ని తీసుకొచ్చారు. చాలా మంది పేదవాళ్లు డిశ్చార్జ్ అయి ఇంటికి వెళ్లిన తరువాత సరైన ఆహారం తీసుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్న వాళ్లకు కూడా ఆసరా పథకం బ్రహ్మాండంగా ఉపయోగపడుతుందనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. పుట్టుకతో చెముడు, మూగ పిల్లలకు ఒక చెవికి ఆపరేషన్ చేయడానికి గత ప్రభుత్వంలో రూ.6 లక్షలు కేటాయిస్తే....

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): శ్రీనివాసరెడ్డి గారూ మీరు డాక్టర్ కాబట్టి మీకు సబ్జెక్టు ఉంటుంది. మినిస్టర్ గారిని సమాధానం చెప్పనీయండి.

డా. గోపిరెడ్డి శ్రీనివాస రెడ్డి (DR. GOPIREDDY SRINIVASA REDDY): అధ్యక్షా, మీరు నా పేరు పిలిచిన తరువాతనే మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): మీరు మీ ప్రశ్నను అడగండి.

డా. గోపిరెడ్డి శ్రీనివాస రెడ్డి (DR. GOPIREDDY SRINIVASA REDDY): Bi cochlear implants లో దాదాపుగా రూ.12.60 లక్షల ఖర్చుతో రెండు చెవులకూ ఆపరేషన్ చేసే కార్యక్రమం చాలా గొప్ప కార్యక్రమం. దీని వలన పిల్లలకి వినికిడి లోకలైజేషన్ గొప్పగా పెరుగుతుంది. క్యాన్సర్ ట్రీట్మెంటుకి రూ.5 లక్షలు పైబడి ఆరోగ్యశ్రీ కిందకు తీసుకుని రావడం చాలా గొప్పగా ఉంది. గతంలో బ్లడ్ క్యాన్సర్ కి రూ.2.60 లక్షలు కేటాయిస్తే ఇప్పుడు దాదాపుగా రూ.7.50 లక్షలు ఏఎమ్ఎల్, ఏఎల్ఎల్ రకం బ్లడ్ క్యాన్సర్ కి ఖర్చు అవుతోంది. బోన్ మార్లో ట్రాన్స్ ప్లాంటేషన్ కొరకు రూ.6 లక్షల నుంచి రూ.11 లక్షలకి పరిమితి పెంచారు. ఈ విధంగా అనేక వ్యాధులను ఆరోగ్యశ్రీ కిందకు తీసుకొచ్చారు.

వై.ఎస్.ఆర్ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం కింద చికిత్సనందించడానికి నూతన వ్యాధులను చేర్చాలన్న ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ఉందా? ఉంటే 2019 నుంచి ఇప్పటి వరకూ ఈ పథకం పరిధిలోకి తెచ్చిన వ్యాధుల సంఖ్య ఎంత? 2014 నుండి ఇప్పటి వరకూ సంవత్సరాల వారీగా దానిపైన వెచ్చించిన మొత్తం ఎంత?

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): జక్కుపూడి రాజు, తెల్లం బాలరాజు గారు, సింహాద్రి రమేశ్ బాబు, కిలారి వెంకట రోశయ్య.....

(పై సభ్యులు సభలో అందుబాటులో లేరు)

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU) (బొబ్బిలి): అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు 1000 వ్యాధుల నుంచి 2446 వ్యాధులను ఆరోగ్యశ్రీలో చేర్చడం చాలా గొప్ప విషయం. అయినప్పటికీ కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ వాళ్లు ఆరోగ్యశ్రీలో లేని జబ్బులను రూపొందించి పేర్లు రాసి డబ్బులు డిమాండ్ చేసే పరిస్థితిని కలుగజేస్తున్నారు. ఇప్పటికే ఇన్ని వ్యాధులను ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలో చేర్చినా ఇంకా మాకు సి.ఎమ్.రిలీఫ్ ఫండ్ కావాలని అనేక మంది రోగులు ఎంఎల్ఎల్ దగ్గరకు వస్తున్నారు. నిజంగా ఆ జబ్బులు ఉన్నాయా, లేదా? దీనిమీద పర్యవేక్షణ ఉందా అనేది తెలియజేయాల్సినదిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. క్యాన్సర్ వ్యాధి వచ్చినప్పుడు రూ.7 లక్షల వరకు ఖర్చవుతుందని ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వాస్తవానికి అంతకంటే ఎక్కువే ఖర్చవుతుందని కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ వాళ్లు ఎస్టిమేషన్ ఇస్తున్నారు. ఆ ఎస్టిమేషన్ కి అనుగుణంగా ప్రభుత్వం అడ్వాన్సుగా పే చేయడానికి అవకాశం ఉందా? తెలియజేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆళ్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని) (SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS) (ALLA NANI): అధ్యక్షా, వాస్తవానికి గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో కొత్త వ్యాధులు/చికిత్సను చేర్చడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా అని అడిగారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో సుమారు 1059 ప్రాసీజర్లు మాత్రమే ఆరోగ్యశ్రీలో ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రి

జగన్మోహన్రెడ్డి గారు పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన తరువాత ఆరోగ్యశ్రీ పథకంలో సమూలమైన మార్పులను తీసుకొచ్చారు. తద్వారా ప్రజలకు విస్తృతమైన ప్రయోజనాలు కలుగుతాయి. ఇంతకుముందు 1059 మాత్రమే ఉండే ప్రాసీజర్లను ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 1387 ప్రాసీజర్లను అదనంగా చేర్చారు.

ఉ.9.20

అంటే ఈ రోజు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ద్వారా దాదాపు 2,446 ప్రాసీజర్స్ ప్రజలకు అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇదంతా నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ. ఉదాహరణకు ఇంతకు ముందు మనం కొవిడ్ విషయం ఎదుర్కొన్నాం. ఆ సందర్భంలో అప్పటి అవసరాలను బట్టి కొవిడ్ వ్యాధికి అవసరమైన చికిత్సలను ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చాము. అలాగే బ్లాక్ ఫంగస్ చికిత్సను కూడా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చాము. అంతకు ముందు డెంగ్యూ, మలేరియా జ్వరాలను సైతం మనం ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చాము. అప్పుడున్న అవసరాల దృష్ట్యా ఇది నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ. ప్రస్తుతానికి అటువంటి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు. ఇంతకు ముందున్న 1,059 వ్యాధులకు సంబంధించిన ప్రాసీజర్స్ని మనం 2,446 వరకు పెంచుకోగలిగాము. ఇది “బి” ప్రశ్నకు సమాధానం.

సి. ప్రశ్నకు సమాధానం. 2014 నుండి ఈ రోజు వరకు రూ.8,575 కోట్లను ఆరోగ్యశ్రీ పథకం నిమిత్తం ఖర్చు చేశారు. 2014 నుండి 2019 వరకు గత ప్రభుత్వం రూ.4,000 కోట్లకు పైగా ఖర్చు చేయగా, మేము ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో దాదాపు రూ.3,770 కోట్లకు పైగా ఖర్చు చేశాము. అలాగే క్యాన్సర్ ట్రీట్మెంటు నిమిత్తం ఆసుపత్రులకు అడ్వాన్స్ పేమెంటు చేసే అంశం గురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. అటువంటి ప్రక్రియను ఇంకా మనం మొదలు పెట్టలేదు. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రి గారితో చర్చించిన తర్వాత అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ తెల్లం బాలరాజు (SRI TELLAM BALARAJU)(పోలవరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఈ రోజు దేశంలో ఆదర్శవంతమైన పథకం ఏదైనా ఉందంటే అది ఆరోగ్యశ్రీ పథకమని చెప్పవచ్చు. ఈ పథకం పేరును ప్రస్తావించిన వెంటనే దివంగతనేత డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు గుర్తిస్తారు. ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ఎంతో మంది పేద ప్రజలకు ప్రాణాలు పోసిన పథకంగా చెప్పుకోవచ్చు. ఇలాంటి పథకం అమల్లో ఉండటం వలన ప్రజలందరూ కార్పొరేట్ స్థాయిలో మంచి వైద్య సేవలను పొందుతున్నారు. ఈ పథకం వల్ల ఎంతో మంది ప్రాణం పోసుకున్నారు. గిరిజన ప్రాంతాల్లో తరచు టైఫాయిడ్, మలేరియా, డెంగ్యూ కేసులు నమోదు కావడం మనం చూస్తున్నాము. మలేరియా జ్వరాల వల్ల చాలా మంది చనిపోయే పరిస్థితి కూడా ఉంది. గిరిజనులు తరచూ మలేరియా బారిన పడుతున్నారు. కాబట్టి, డెంగ్యూ, మలేరియా జ్వరాలను కూడా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకు వచ్చి గిరిజన ప్రజలను ఆదుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పర్వత శ్రీ పూర్ణచంద్ర ప్రసాద్ (SRI PARVATHA SRI PURNACHANDRA PRASAD)(ప్రత్తిపాడు): అధ్యక్షా వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత, ముఖ్యమంత్రిగా జగన్ మోహన్రెడ్డి గారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసినప్పటి నుంచి ఆరోగ్య పథకాన్ని విజయవంతంగా అమలు చేయాలనే ఆలోచనతో పేద ప్రజలందరికీ ఆరోగ్యశ్రీ సేవలను అందిస్తున్నారు. రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పథకం దరిమిలా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అశ్రద్ధ చేసినప్పటికీ, మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఆరోగ్యశ్రీని ఒక రీతిలో ముందుకు తీసుకు వెళుతున్నాము. 2,400 వ్యాధులకు ఇవాళ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం వర్తింప జేసే విధంగా ఆదేశాలను జారీ చేశాము. కానీ ఈ పథకాన్ని అమలు చేస్తున్న కొన్ని ఆసుపత్రుల్లో పేద ప్రజలైన వాళ్లు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద వైద్యం చేయించుకోవడానికి వెళితే, అక్కడ ఆరోగ్యశ్రీ పథకం అమలవుతోందా లేదా అనే విషయాలు సక్రమంగా చెప్పకుండా వారి దగ్గర డబ్బులు తీసుకొని వైద్యం చేసే పరిస్థితులు కొన్ని ఆసుపత్రుల్లో ఉన్నాయి. అలాంటివి ఏవైనా ఉంటే ఎంక్వైరీ చేయించి, అక్కడ ఉన్న ఆరోగ్య మిత్రల ద్వారా అవగాహన సదస్సులను ఏర్పాటు చేసి, తద్వారా ఏయే వ్యాధులకు ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద చికిత్స అందించబడుతుందో అవగాహన కల్పించాలి. సదరు పథకంలో ఉన్న సేవలు పేద ప్రజలకు అందే విధంగా చూడాల్సిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): అధ్యక్షా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మనసున్న మహారాజు కాబట్టి చాలా ఉదార స్వభావంతో రూ.5000, రూ.10,000 పింఛన్లను వివిధ రోగులకు ఆల్రెడీ అందిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా, శాసనసభ్యులుగా మేము వివిధ గ్రామాల్లో పర్యటించిన సందర్భాల్లో క్యాన్సర్ రుగ్మతతో, గుండె జబ్బులతో బాధ పడుతున్న వారు మాకు కూడా పింఛను ఇవ్వండి, ఆ పింఛను డబ్బుతో మందులు కొనుక్కోవడానికి కొంతైనా ఆస్కారం ఉంటుందని వారు అభ్యర్థిస్తున్న నేపథ్యంలో గుండె మరియు క్యాన్సర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు కూడా పింఛన్ మంజూరు చేసే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అలాగే Sri Venkateshwara Institute of Medical Sciences Hospital, Tirupathi and BIRRD Hospital, Tirupathi కి కడప, నెల్లూరు, అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాల నుంచి వందల మంది రోగులు వస్తారు. మేము చిత్తూరు జిల్లా శాసన సభ్యులం కాబట్టి వారంలో ఒక రోజైనా తిరుపతికి వెళుతుంటాము. ఆ సమయంలో ఎవరైనా రోగులను పరామర్శించడానికి ఆ ఆసుపత్రులకు వెళ్లినప్పుడు, ఆరోగ్యశ్రీ అందుబాటులో ఉండటం వలన ఆ రెండు ఆసుపత్రులు రోగులతో కిక్కిరిసిపోయి ఉంటాయి. అక్కడికి వచ్చే రోగులకు పడకలు లేక శాసన సభ్యులుగా ఉన్న మాకు ఫోన్ చేయడం, సార్ మాకు బెడ్ ఇవ్వలేదు దయచేసి మమ్మల్ని అడ్మిట్ చేసుకునే విధంగా సిఫార్స్ చేయమని తరచూ మమ్మల్ని ఒత్తిడి చేయడం జరుగుతోంది. కాబట్టి Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences Hospital, Tirupathi and BIRRD Hospital, Tirupathi ఆ రెండు ఆసుపత్రులకు అత్యవసర పరిస్థితుల్లో అర్ధరాత్రిపూట వచ్చే రోగులు వేచి చూడకుండా వెంటనే అడ్మిట్

చేసుకునే విధంగా ఆ ఆసుపత్రుల్లో పడకల సంఖ్యను పెంచే విధంగా చూడాల్సిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అలాగే Sri Venkateswara Ramnarayan Ruia Government General Hospital, Tirupathi ఈ ఆసుపత్రిని రామ్నారాయన్ అనే దాత 1955 ప్రాంతంలో కట్టించారు. ఆ ఆసుపత్రిని కూడా తిరుపతి తిరుమల దేవస్థానం విలీనం చేసుకొని ఆ ఆసుపత్రిని కూడా పరిపూర్ణంగా అభివృద్ధి చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఈ ఆసుపత్రిలో కూడా పేద ప్రజలే ఎక్కువగా వైద్య సేవలను పొందుతుంటారు. కాబట్టి ఈ ఆసుపత్రిని కూడా పూర్తి స్థాయిలో అభివృద్ధి చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఉ.9.30

శ్రీ ఆళ్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (ఆళ్ల నాని) (SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS) (ALLA NANI) : అధ్యక్షా, మారుమూల ప్రాంతాలు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న కొన్ని ఆసుపత్రుల్లో ఆరోగ్యశ్రీ పథకం ద్వారా ఉచిత వైద్యం అందించే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ రోగుల నుంచి డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నట్లుగా గౌరవసభ్యులు ఇంతకు ముందు చెప్పారు. ఇప్పటికే ఆ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రి గారు మాకు ఆదేశాలను ఇచ్చారు. గతంలో ఆరోగ్యశ్రీ పథకానికి సంబంధించి కేవలం 919 ఆరోగ్యశ్రీ నెట్వర్క్ ఆసుపత్రులు మాత్రమే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉండేవి. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్కరూ కూడా సకాలంలో వైద్యం అందక దురదృష్టవశాత్తూ మరణించకూడదనే మంచి ఉద్దేశంతో 919 ఆరోగ్యశ్రీ నెట్వర్క్ ఆసుపత్రుల సంఖ్యను మొత్తం 1717కు పెంచాము. కేవలం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే కాక చెన్నై, బెంగళూరు, హైదరాబాదు వంటి నగరాల్లో కూడా ఆరోగ్యశ్రీ సేవలను అందిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగానే ఏవైనా ఫిర్యాదులు వచ్చినట్లయితే వాటిని పరిష్కరించడం కోసం ఇప్పటికే మనం విజిలెన్స్ కమిటీలను కూడా ఏర్పాటు చేశాము. దానికి సంబంధించి ఆరోగ్యశ్రీ కోఆర్డినేటర్లు ప్రతిరోజు ఆయా ఆసుపత్రులకు వెళ్లి మాకు నివేదికలను సమర్పిస్తున్నారు. ప్రతి ఆసుపత్రిలోనూ ఆరోగ్యమిత్రులను నియమించాము. ఏ ఆసుపత్రిలోనైనా రోగులను ఇబ్బంది పెట్టినట్లయితే ఆయా ఆసుపత్రుల యాజమాన్యాలపై కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాము. ఎక్కడా రోగులు ఇబ్బంది పడకుండా మేము పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకున్నాము. ఇంకా ఏవైనా ఫిర్యాదులుంటే గౌరవసభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువచ్చినట్లయితే తప్పకుండా కఠినమైన చర్యలు తీసుకుని అవసరమైతే ఆయా ఆసుపత్రులను ఆరోగ్యశ్రీ పథకం నుంచి తొలగించడానికి కూడా వెనుకాడబోమనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాయలసీమకు సంబంధించి స్పెషాలిటీ, సూపర్ స్పెషాలిటీ సేవలన్నీ కూడా స్విమ్మి మరియు రుయా ఆసుపత్రుల్లో ఏర్పాటుచేశాము. ఆ ఆసుపత్రుల్లో పడకల సంఖ్యను మరియు వైద్య సదుపాయాలను పెంచవలసిన అవసరముంది. నాడు-నేడు కార్యక్రమంలో భాగంగా రుయా ఆసుపత్రి

అభివృద్ధి కోసం సుమారు రూ.500కోట్లు కేటాయించాము. గత ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరి వల్ల ఆ ఆసుపత్రుల అభివృద్ధి కుంటుపడింది. రుయా ఆసుపత్రిలో మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి చేసి ఆ ఆసుపత్రిలో డాక్టర్లు, సిబ్బంది కొరతను తీర్చడం కోసం ఇప్పటికే మేము ఒక నోటిఫికేషన్‌ను జారీ చేశాము. రుయా ఆసుపత్రికి సంబంధించి సభ్యులు ఆశించిన స్థాయికంటే ఎక్కువగా అభివృద్ధి చేయడం కోసం మేము టెండర్ల ప్రక్రియను కూడా పూర్తి చేసి దశలో ఉన్నాము.

అధ్యక్షా, స్విమ్మీకు సంబంధించి సభలో నిన్న ఒక బిల్లును మేము ప్రవేశపెట్టాము. స్విమ్మీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రమేయం ఎక్కువగా ఉన్న ఒక స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగిన సంస్థ. ఏ నిర్ణయమైనా సత్వరమే తీసుకునే విధంగా, అక్కడ ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఆ ఆసుపత్రిని పూర్తి స్థాయిలో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం పరిధిలోకి తీసుకువచ్చే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మంచి ఆలోచన చేశారు. అక్కడున్న రోగులకు మరింత మెరుగైన వైద్య సేవలను అందించే విధంగా డాక్టర్లను నియమించడం, ఎక్స్‌ప్‌మెంటును అభివృద్ధి పరచడం వంటి చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న రుయా, స్విమ్మీ ఆసుపత్రుల అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోందని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు బాలరాజు గారు డెంగీ, మలేరియా వ్యాధులకు సంబంధించిన వైద్యాన్ని కూడా ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకు వస్తే బాగుంటుందని చెప్పారు. డెంగీ, మలేరియా వ్యాధులను మనం ఇప్పటికే ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చాము. వారు అడిగినట్లు రాష్ట్రంలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఉన్న ఏడు ఐటీడిఏల పరిధిలో మట్టి స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి చేతుల మీదుగా శంకుస్థాపన కూడా చేశాము. ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను ఏర్పాటు చేయడం మాత్రమే కాకుండా డెంగీ, మలేరియా వ్యాధులను కూడా ఇప్పటికే ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ మానుగుంట మహీధర్ రెడ్డి (SRI MANUGUNTA MAHIDHAR REDDY)

(కందుకూరు): అధ్యక్షా, స్వర్గీయ వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాలకు మేలు చేయాలనే ఒక చక్కటి ఆశయంతో ఆరోగ్యశ్రీ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఈ కార్యక్రమాన్ని మరింత విస్తృతపరిచి అనేక వ్యాధులను ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి తీసుకువచ్చారు. కందుకూరులో ఆరోగ్యశ్రీ పథకం అమలు చేస్తున్న ఆసుపత్రుల్లో వైద్యులు లేకుండా, భవనాలకు అనుమతులు లేకుండా ఆసుపత్రులను నిర్వహిస్తూ భారీ ఎత్తున స్కామ్‌లకు పాల్పడుతున్నారు. మంత్రిగారు ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించి అటువంటి బోగస్ ఆసుపత్రులకు అనుమతులు ఇవ్వకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటే పేదలకు మరింత మెరుగైన వైద్య సేవలను అందించడానికి వీలు కలుగుతుందని తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ అల్ల కాళీకృష్ణ శ్రీనివాస్ (అల్ల నాని) (SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS)
(ALLA NANI): అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే తమరి ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేశాను. ఇటువంటి కేసులపై ఒక పటిష్టమైన విజిలెన్స్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశాము. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అన్ని ఆసుపత్రులను రెగ్యులర్ గా విజిలెన్స్ కమిటీ తనిఖీ చేస్తుంది. అంతేగాక, రోగులు లేదా ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా ఏవైనా ఫిర్యాదులు వచ్చినా మేము సంబంధిత ఆసుపత్రుల యాజమాన్యాలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవడానికి వెనుకాడము. అటువంటి ఆసుపత్రుల గురించి గౌరవ సభ్యులు తమ దృష్టికి తీసుకువస్తే ఆ ఆసుపత్రులపై కూడా తప్పకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని మీద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం.1373 (13)

వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా కేంద్రాలు

సర్వశ్రీ కాకాణి గోవర్ధన రెడ్డి, కైలె అనిల్ కుమార్, కాసు మహేష్ రెడ్డి, అన్నా వెంకట రాంబాబు, చింతల రామచంద్రారెడ్డి, ఎన్. వెంకటె గౌడ, శాసనసభ్యులు

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) రాష్ట్రంలోని రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు అందిస్తున్న సేవల వివరాలు ఏమిటి?

ఆ) రైతులకు ప్రభుత్వం అమలు పరుస్తున్న కొత్త పథకంలో ఆర్.బి.కె.ల పాత్ర ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కురసాల కన్నబాబు) గారి సమాధానం:

అ) ఆర్.బి.కె.లు అందిస్తున్న సేవలు:

- ముందుగా పరీక్షించిన నాణ్యమైన ఇన్పుట్ల సరఫరా
- సేవల బట్వాడా, సామర్థ్య నిర్మాణం మరియు పరిజ్ఞాన వ్యాప్తి
- రైతుల సలహాదారులు మరియు కౌన్సెంటర్
- సేకరణ కార్యకలాపాలు

(వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.)

ఆ) ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న రైతులకు సంబంధించిన అన్ని పథకాలను, రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు బట్వాడా చేయడమయింది.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం 10778 రైతు భరోసా కేంద్రాలు పని చేస్తూ, రైతులకు వివిధ సేవలను అందచేస్తున్నాయి. వీటిని దిగువ వివరించినట్లుగా 4 విభాగాలుగా విభజించవచ్చు. 4 నిలుపు వరుసలు.

రైతు భరోసా కేంద్రాల నాలుగు రకాల సేవలు :

- I. ముందుగా పరీక్షించబడిన నాణ్యమైన ఇన్పుట్ల సరఫరా
- II. సేవల బట్టాడా, సామర్థ్య నిర్మాణం, పరిజ్ఞాన వ్యాప్తి
- III. రైతు సలహాదారులు & కాలే సెంటర్
- IV. సేకరణ కార్యకలాపాలు

I. ముందుగా పరీక్షించబడిన నాణ్యమైన ఇన్పుట్ల సరఫరా

1. విత్తనాలు
2. ఎరువులు
3. పురుగు మందులు
4. సూక్ష్మ పోషకాలు
5. చేపలు & పశువుల దాణా
6. మినరల్ మిక్స్

II. రైతు భరోసా కేంద్రాల వద్ద సేవల బట్టాడా

1. రైతు భరోసా
2. ఇన్పుట్ సబ్సిడీ
3. పంట భీమా
4. సబ్సిడీ విత్తన పంపిణీ
5. మత్స్యకార భరోసా
6. పాల సేకరణ (అమూల్)
7. పశువుల కోసం ప్రాథమిక ఆరోగ్య సంరక్షణ కేంద్రం (ట్రైవిస్)
8. పశువులు మరియు గొర్రెలకు టీకాలు వేయడం
9. బ్యాంక్ కరెస్పాండింట్ సేవలు
10. ఫార్మ్ మెషనరీ సిహెచ్సెలు
11. ఇక్రాప్ బుకింగ్
12. లబ్ధిదారుల సామాజిక ఆడిట్

13. అన్ని ప్రభుత్వ పథకాల కొరకు సేవా కేంద్రాలు

14. నేల మరియు విత్తన పరీక్ష

సామర్థ్యం నిర్మాణం & పరిజ్ఞానవ్యాప్తి (రైతు సాధికారత)

1. డా.వై.ఎస్.ఆర్ పాలంబడి సీడ్ టు సీడ్ 14 వారాల కార్యక్రమం
2. వై.ఎస్.ఆర్. తోటబడి : అధిక సాంద్రత కలిగిన మొక్కల పెంపకం ఐ.పి.ఎమ్, ఐఎన్.ఎమ్ అంటు కట్టడాల ఉపయోగం, మల్చింగ్, అంతరపంట
3. పశు విజ్ఞాన బడి : మెరుగైన అభ్యాసాల పాటించు, పశుగణం నిర్వహణ
4. మత్స్య సాగుబడి : వర్కింగ్ కాపిటీల్ తగ్గించు మరియు వ్యాధి నిర్వహణ
5. రైతు భరోసా మేగజైన్
6. జిల్లా వనరు కేంద్రాలు
7. మొక్కల విశ్లేషణ సందర్శనలు
8. డిజిటల్ లైబ్రరీ
9. లైబ్రరీ - పంట నిర్దిష్ట పుస్తకాలు
10. రైతు భరోసా కేంద్రాల వద్ద ప్రదర్శనలు నిర్వహించడం

III రైతు సలహాదారులు & కాలే సెంటర్

1. కాలే సెంటర్ 155251
2. అర్హత కలిగిన కార్య నిర్వహకులు
3. టెలిఫోనిక్ ఆధారిత సలహాసేవ
4. వాట్సప్ ద్వారా వాస్తవిక నిర్ధారణ (సలహా కోసం రైతులు చిత్రాలను పండుకుంటారు)
5. రైతు భరోసా కేంద్ర సలహా బోర్డుల ఏర్పాటు-రాష్ట్ర, జిల్లా, మండల, రైతు భరోసా కేంద్రస్థాయి.
6. ఆర్బకె ఛానల్ ద్వారా రైతు, శాస్త్ర వేత్తల పరస్పర సహకారం.

IV సేకరణ కార్యకలాపాలు

1. ఆర్బకె వద్ద సేకరణ కోసం రైతుల నమోదు జరుగుతుంది.
2. ఆర్బకె వద్ద సేకరణ కేంద్ర సమాచారం, మార్కెట్ మేధస్సు యంయస్పి సమాచారం అందించబడుతుంది.

ఉ.9.40

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డి గారూ.....

(సభ్యులు శ్రీ కాకాణి గోవర్ధన్ రెడ్డి సభలో అందుబాటులో లేరు)

శ్రీ కైలే అనిల్ కుమార్ (SRI KAILE ANIL KUMAR) (పామరూ): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. రైతు బాగుంటే రాష్ట్రం బాగుంటుంది. అట్లాగే, రైతు పంట వేసిన దగ్గరనుంచి గిట్టుబాటు ధర వచ్చే వరకూ ప్రతి విషయంలో ప్రభుత్వం రైతుకు చేయించింది వెన్నదన్నగా ఉండి ప్రోత్సహిస్తూ రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా ముందుకెళ్తుంది. ఈ రైతు భరోసా కేంద్రాల గురించి దేశంలో ఉన్న వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, వివిధ సంస్థలు ప్రశంసిస్తూ వాళ్లే స్వయంగా వచ్చి అధ్యయనం చేస్తూ ఈ ప్రభుత్వం నుంచి సహకారం అందించమని కోరుతున్నారు. ఇటీవలే నాబార్డ్ చైర్మన్, ఐక్యరాజ్యసమితి అనుబంధ సంస్థ నుంచి వచ్చి అధ్యయనం చేసి ఈ ప్రభుత్వం నుంచి సహకారం అందించమని స్వయంగా వారే కోరారు. ముఖ్యంగా గ్రామాల్లో ఎప్పుడూ లేని విధంగా, వ్యవసాయంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పును తీసుకొచ్చే విధంగా ఈ రోజు పరిపాలన కొనసాగుతోంది. ఇది వరకు రైతు ఎప్పుడూ నకిలీ విత్తనాలతో మోసపోయి, విత్తనాలు తీసుకునేటప్పుడు "క్యూ" లైన్లో నిలబడి పోలీసులతో లాఠీ దెబ్బలు తిని వర్షాల్లో తడుచుకుంటూ రోజుల తరబడి నిలబడి ఉన్న పరిస్థితులన్నీ గ్రామాల్లో చూసేవాళ్ళం. కానీ ఈ రోజు నకిలీ విత్తనాలకు ఆస్కారం లేకుండా స్వయంగా రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా సర్టిఫైడ్ కంపెనీల నుంచి విత్తనాలను అందజేస్తూ ప్రభుత్వం రైతులకు అండగా ఉంటోంది. నకిలీ ఎరువుల బారిన పడకుండా ఈ

రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు విముక్తి కలుగుతోంది. ఎన్నో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చి గ్రామ స్థాయి నుంచి మండల స్థాయి వరకు గ్రామాల్లో వ్యవసాయ సలహా మండళ్లను ఏర్పాటు చేసి వాటి ద్వారా సలహాలు అందిస్తుంది. ప్రభుత్వం రైతుభరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు అన్ని విధాలా అండగా ఉంటోంది.

అదేవిధంగా e-crop విషయంలో, ఇదివరకు e- crop ఏదో చేశామంటే చేశారు తప్ప, ఈ రోజున రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా e-crop చేసి రైతులకు ఎరువులు, విత్తనాలు అందించడంలో, అదే విధంగా పంటలకు గిట్టుబాటు ధర అందించే సమయంలో ఈ రోజు ఎంతో ఉపయోగపడుతోంది. e-crop నమోదులో కొంతమంది రైతులు మిస్ అయినా తెలుస్తుంది. ఇప్పుడు గ్రామాల్లో వారి పంటను ఈ విధంగా నమోదు చేశామని రైతులకు ఒక రశీదు కూడా ఇస్తున్నారు. దీని వల్ల పంట నష్టపోయినప్పుడు, ప్రభుత్వం సబ్సిడీలు అందించే విషయంలో ఈ రశీదు ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకొచ్చిన కౌలుదారీ చట్టం ద్వారా ఎంతోమంది కౌలు రైతులకు రైతు భరోసా అందించడం, సబ్సిడీ ద్వారా ఎరువులు అందించడం ఇవన్నీ ఎంతో తోడ్పాటుగా ఉన్నాయని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. (బెల్)

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): అనిల్ కుమార్ గారూ, మీరు క్వశ్చన్ కు సంబంధించి అడగండి.

శ్రీ కైలే అనిల్ కుమార్ (SRI KAILE ANIL KUMAR): అలాగే సార్. ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల్లో రైతులకు సంబంధించి ఏవైతే చర్యలు తీసుకున్నారో వాటన్నిటినీ సమీక్షించుకుని రైతు భరోసా కేంద్రాల నుంచి మరిన్ని సౌకర్యాలు రైతులకు అందించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): కాసు మహేశ్వరెడ్డి గారు

(సభ్యులు శ్రీ కాసు మహేశ్వరెడ్డి సభలో అందుబాటులో లేరు)

శ్రీ అన్నా వెంకట రాంబాబు (SRI ANNA VENKATA RAMBABU) (గిద్దలూరు): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. గతంలో మండలానికి ఒక అగ్రికల్చర్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్ ఉన్న రోజుల నుంచి నేటి రైతు భరోసా కేంద్రాల విధానం వరకు మనం గమనించినట్లయితే, గతంలో మండలానికి ఒక అగ్రికల్చర్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫీసర్ ఉంటే, రైతుకు సరైన న్యాయం జరిగే పరిస్థితి లేదని గమనించిన మన ముఖ్యమంత్రివర్యులు వైఎస్సార్ రైతు భరోసా కేంద్రాలను నెలకొల్పి రైతుకు అన్ని విధాలా ప్రయోజనం చేకూరే విధంగా ముందుకు తీసుకెళ్తున్న విధానం మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. అందులో భాగంగా గౌరవ మంత్రివర్యులను రెండు ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాను. తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా వారిని కోరుతున్నాను.

(1) వైఎస్సార్ రైతు భరోసా కేంద్రాలకు అనుసంధానంగా ఏమైనా గోడెన్లు నిర్మించే ప్రతిపాదన ఉందా? ఉంటే వాటిని ఎప్పుడు మొదలు పెట్టబోతున్నారు?

(2) ఈ రోజు ఒక సచివాలయానికి ఒక రైతు భరోసా కేంద్రాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు నెలకొల్పారు. వాటిలో కొన్ని అర్బన్ ఏరియాల్లో, కొన్ని సెమీ అర్బన్ ఏరియాల్లో ఉన్న సచివాలయాల్లో భూ నిస్తరణ తక్కువగా ఉంది. వాటిని సర్దుబాటు చేసే ఆలోచన ఉందా?

అలాగే కొన్ని ప్రాంతాల్లో హార్టికల్చర్ అధికారులను నియమించారు. హార్టికల్చర్ అధికారులకు, విలేజ్ అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్లకు హార్టికల్చర్ మీద సరైన అవగాహన లేనందున కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. అది మీ దృష్టికి వచ్చిందా? వాటిని సరిచేసేందుకు ప్రతిపాదనలు ఏమైనా ఉన్నాయా? ఇప్పుడు పని చేస్తోన్న విలేజ్ అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్లు రేపు పర్మినెంట్ అయిన పిదప అదే ప్రాంతంలో కొనసాగిస్తారా లేక వేరే ప్రాంతాలకు మార్చే ప్రతిపాదన ఉందా? అలాగే రైతు భరోసా కేంద్రాలకు ఉపాధి హామీ కూలీలను అనుసంధానం చేసి రైతాంగానికి ప్రయోజనం చేకూర్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా? అని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY):

ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, రైతు భరోసా కేంద్రాలనేవి భారతదేశంలోనే ఒక విచిత్రమైన అద్భుతమైన ప్రయోగం. ఎందుకంటే మేము గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు గ్రామస్తులు చెబుతున్నారు. ఈ రైతు భరోసా కేంద్రాలు మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి, దీనికొక కార్యాలయం, సిబ్బంది, ఒక అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్, ఒక హార్టికల్చర్ అసిస్టెంట్ ఇవన్నీ గ్రామాల్లో చాలా కొత్తగా ఉన్నాయి. వీటివలన ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు, అధిక దిగబడులు సాధించడానికి మెలకువలు తెలియజేయడం, క్రిమి సంహారక మందులు, నాణ్యమైన కల్తీ లేని విత్తనాలు, సత్వరమే రైతుకు కావలసినవన్నీ రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా అందజేయడమన్నది ఒక గొప్ప ప్రక్రియ. తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, ఇవే కాకుండా ట్రాక్టర్లు, రోటేటర్లు, ఇంకా రైతుకు అవసరమైన పరికరాలకు బయట అద్దె చెల్లించకుండా ఆ పరికరాలను రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో అందుబాటులో ఉంచితే ఆ గ్రామంలోని రైతులందరికీ చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. దీనిని పరిశీలించాల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. భవిష్యత్తులో ఈ రైతు భరోసా కేంద్రాలను ఇంకా బలోపేతం చేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యల గురించి కూడా చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా మంచి వ్యక్తి. వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించి మాట్లాడేందుకు ఆయన దగ్గరకు వెళ్లిన శాసనసభ్యులను చాలా బాగా రిసీవ్ చేసుకుంటారు. ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల్లో ఆయనలో ఎప్పుడూ కోపం చూడలేదు. సంయమనంతో, ఓపికగా, ఎప్పుడూ చిరునవ్వుతో మాట్లాడతారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ శాఖ గురించి ఆయనకు అపారమైన పరిజ్ఞానం ఉంది. మంత్రిగారి దగ్గరున్న గొప్ప విషయం ఏమంటే, ఆయన గతంలో జర్నలిస్టుగా పని చేశారు.

అపారమైన జ్ఞానాన్ని వ్యవసాయ శాఖలో కూడా సంపాదించారు. కాబట్టి ఆయనే మంత్రిగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాము.

ఉ.9.50

ముఖ్యంగా ఈ శాసనసభలో సభ్యులుగా ఉన్నవారిలో ఎక్కువమంది రైతులే ఉన్నారు. కనుక ఆ శాఖపై మరియు వ్యవసాయ శాఖామంత్రి పట్ల అపేక్ష, అభిమానం, అనురక్తి ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER) : ఈ అభిప్రాయమే సభ్యులందరిలో ఉంది.

శ్రీ చింతల రామచంద్రా రెడ్డి (SRI CHINTHALA RAMACHANDRA REDDY): భవిష్యత్లో రైతు భరోసా కేంద్రాలను మరింత బలోపేతం చేయడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియజేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): ఎన్.వెంకటె గౌడ గారు.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవసభ్యులు శ్రీ ఎన్.వెంకటె గౌడ గారు అందుబాటులో లేనందున తదుపరి సభ్యులను పిలిచారు)

శ్రీ కొట్టు సత్యనారాయణ (SRI KOTTU SATYANARAYANA) (తాడేపల్లిగూడెం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, రైతు భరోసా కేంద్రాలు ప్రశ్నపై గౌరవ సభ్యులు విపులంగా వివరించారు. గ్రామాల్లో రైతు భరోసా కేంద్రాల వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేయడమన్నది నిజంగా గర్వకారణమైన విషయం. ఈ రైతు భరోసా కేంద్రాలు ఎలా పని చేస్తున్నాయి, ఇవి వ్యవసాయ రంగానికి ఎలా ఉపయోగపడుతున్నాయి, రైతుల్లో అవగాహన ఎలా కల్పిస్తున్నారన్న అంశాలను పొరుగు రాష్ట్రాల వాళ్లు ఇక్కడ వచ్చి స్టడీ చేయడమన్నది చాలా గర్వంగా అనిపిస్తుంది. రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా రైతులకు సంపూర్ణ న్యాయం, నిత్రనాల కొనుగోలు దగ్గర నుంచి పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చే వరకు ఈ వ్యవస్థ పర్యవేక్షణలో నడుస్తోంది.

ఈ కాలమాన పరిస్థితుల్లో గతంలో నాలుగు, ఐదు ఎకరాలకు కల్లాలు అని ఉండేవి, పంటకోత తరువాత పంటను ఆరబెట్టుకోడానికి పట్టుబడి చేయడానికి ఉండేవి. ఎప్పుడైతే మిషన్ కటింగ్ వచ్చిందో ఆ కల్లాలను సాగులోకి తీసుకొచ్చారు. ఖరీఫ్ నెల నవంబర్లో వర్షాల మూలంగా పంట పూర్తిగా చేతికి వచ్చింది, పంట కోయకపోవడం వల్ల వర్షాలు కురవడం వల్ల పంటలకు తీవ్ర నష్టం వాటిల్లింది. పంటను కోసిన తరువాత మిషన్ కటింగ్ చేసినా కల్లాల్లో ఆరబెట్టడానికి అవకాశాలు లేవు. ఈ సమయంలో రైతులు కోరేదేమంటే 17 శాతం తేమతో పంటను Paddy Purchasing Centres ద్వారా ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేస్తోంది. ప్రస్తుతం 21 నుంచి 23 శాతం తేమ ఉండే పరిస్థితులున్నాయి. తేమ శాతాన్ని

తగ్గించడానికి ఆరబెట్టడానికి అవకాశం లేదు. వాతావరణం అనుకూలించడం లేదు. రైతులు మా దగ్గరకు వచ్చి ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువెళ్లి, న్యాయం చేయమని కోరుతున్నారు.

ఇప్పుడు రైతులు కష్టాల్లో ఉన్న సమయం కనుక ఈ సమస్యపై సరైన నిర్ణయం తీసుకుని moisture పాయింట్కు ఇంత అని తగ్గించి రైతులకు మేలు చేసే విధంగా ఆదేశాలను జారీ చేస్తే రైతులకు న్యాయం జరుగుతుందని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ (SRI KARANAM DHARMASRI)(చోడవరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, రైతు భరోసా కేంద్రాలకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు చాలామంది మాట్లాడారు. కొన్ని సమస్యలను నివృత్తి చేయడం కోసం మంత్రి గారు ప్రయత్నం చేశారు. ఆశ, శ్వాస, ధ్యాన 'రైతు భరోసా' అని ముఖ్య మంత్రి గారి ఉద్దేశం. దీన్ని ఎటువంటి లోపాలు లేకుండా ఎంత బలోపేతం చేస్తే మనకు, మన ప్రభుత్వంతోపాటు సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి అత్యంత మేలు జరిగే బృహత్తర కార్యక్రమం.

ఉత్తరాంధ్రలో సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగానికి ఐదు, పది ఎకరాల మించి భూములు ఉండవు. అర ఎకరం, రెండు ఎకరాలు మాత్రమే ఉన్న రైతులు కూడా ఉంటారు. మొదటి నుంచి ఏ పంట వేసుకుంటుంటారో అదే పంటను అలవాటుగా వేసుకుంటుంటారు. దానికి కారణం అవగాహన లోపం అయివుండవచ్చు లేక అలవాటుగా ఒకే పంట వేసుకోవడం అయివుండవచ్చు. అదే పంట వేయడం వల్ల అధిక దిగుబడి రాకపోగా గిట్టుబాటు ధర కూడా రావడం లేదు. వాణిజ్య పంటలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి దగ్గర్లో ఉన్న పట్టణ ప్రాంతాల రైతు బజార్లకు ఏ విధంగా పంపిణీ చేస్తున్నారో, అలాగే పంట మార్పిడి విధానంలో రైతులకు అవగాహన కల్పించే విధానానికి శ్రీకారం చుట్టాలని, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతాంగ సమస్యలను పరిష్కరించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

రైతులు వరి పంట వేస్తున్నప్పుడు నకిలీ విత్తనాలు రాకుండా చూడడం, ఏ పంట వేస్తే ఎంత దిగుబడి వస్తుందో తెలియజేసే బాధ్యతను రైతు భరోసా కేంద్రాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. మాగాణిలో పంట మార్పు తీసుకురావడం ద్వారా అధిక దిగుబడి వస్తుందని చెప్పడం లాంటి అవేర్నెస్ క్యాంప్స్ నిర్వహించకపోతే సన్నకారు రైతు ఎప్పుడూ సన్నగానే ఉంటాడు, చిన్నకారు రైతు ఎప్పుడూ చిన్నగానే ఉంటాడు.

రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా గిట్టుబాటు ధర వచ్చే విధానానికి, వాణిజ్య పంటలపై ఎక్కువగా దృష్టి కేంద్రీకరించే విధంగా సాయిల్ టెస్టులు చేయించి, ఈ పంట వేయడంపై పైలెట్ కార్యక్రమం కింద ఎవరో ఒక రైతును ఎంపిక చేసి ఫలాన పంట వేస్తే ఎక్కువ దిగుబడి వస్తుందనే భావన కలిగే విధంగా awareness camps conduct చేస్తే మంచిదని నేను భావిస్తూ, ఇటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వం దగ్గర ఏమైనా ఉందేమో తెలియజేయాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శంబంగి వెంకట చిన అప్పలనాయుడు (SRI SAMBANGI VENKATA CHINA APPALANAIDU): అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి చాలా మంచి పేరు వచ్చిందని నేను భావిస్తున్నాను. రైతులు కూడా చాలా ఆనందిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా గౌరవ మంత్రి గారిని ఒక ప్రశ్న అడగదల్చుకున్నాను.

రైతు భరోసా కేంద్రాల్లో రైతు సంఘాలను ఏర్పాటు చేసి, ఆ సంఘాలకు equipments ఇచ్చారు. దానితోపాటు ట్రాక్టర్లు కూడా ఇవ్వాలని రైతుల నుండి డిమాండ్ ఉంది. దీనికి సమాధానం ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచిమరెడ్డి రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి (SRI POCHIMAREDDY RAVINDRANATH REDDY)(కమలాపురం): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం రైతు భరోసా కేంద్రాలను One Stop Centres లా తయారుచేసింది, అది చాలా మంచి పని. దానికి కొంత టెక్నాలజీ జోడించి చేయాలని మంత్రి గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మార్కెటింగ్ శాఖను ఇంకా బలోపేతం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏ.ఎం.సీల్లో టెక్నికల్ పర్సన్స్ ఇంకా పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది, వారు ప్రపంచాన్ని చూడాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రపంచంలో ఏ ప్రాంతాల్లో ఏ పంట అవసరం ఉందో తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. వాటిని చేయగలిగితే మనం రైతులను ఇంకో శకానికి ముందుకు తీసుకుపోయినట్లుగా ఉంటుంది.

రైతు పంట వేయక ముందే ఆ పంటకు సంబంధించిన సమాచారం ముందుగా ఇచ్చి ఎటువంటి ప్రాంతాల్లో ఎటువంటి పంటలు పండించాలి. ఎంత విస్తీర్ణంలో పంట వేయాలన్న విషయంపై అవగాహన కల్పించి, అంతే విస్తీర్ణంలో సాగు చేసే విధంగా చూడాలి. పంట చేతికి వచ్చిన తరువాత దాన్ని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మార్కెటింగ్ చేసే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో, ఇప్పుడున్న నెట్వర్క్ ప్రకారం ప్రభుత్వం రైతులకు మంచి జరగాలని ఇవన్నీ చేస్తుంది, కానీ దానివల్ల ప్రభుత్వం నష్టపోయే విధంగా జరుగుతోంది. ఇటీవల పులివెందుల నియోజకవర్గంలో అరటి పంటకు మద్దతు ధర ఇచ్చారు కానీ మార్కెటింగ్ చేయలేని పరిస్థితుల్లో ఉంది కనుక ప్రభుత్వం నష్టపోతుంది. అలా జరగకుండా ఏ సీజన్లో ఏ పంటలు అవసరమన్నది ప్రపంచ వ్యాప్తంగా స్టడీ చేసి, రైతుల్లో అవగాహనను పెంపొందించాల్సిన అవసరం ఉంది. అలా చేయడం ద్వారా మార్కెటింగ్లో ప్రభుత్వానికి కచ్చితంగా ఆదాయం వస్తుంది. ప్రభుత్వం ఆదాయ వనరులను వెతుక్కోవాల్సిన అవసరం ఉంది, ఎందుకంటే రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత బడ్జెట్ను పెంచుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. రైతులు పండించిన పంటలను ప్రభుత్వం మార్కెటింగ్ చేయగలిగితే వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం ప్రభుత్వానికి వస్తుంది, అలాగే రైతులకు మంచి చేసిన వారమవుతాం. ఆ దిశగా ఆలోచించాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఇటీవల మదనపల్లిలో కిలో టమోటా రూ.140లు ఉంది. దానిని ఈ రోజు పేపర్లో కూడా చూశాం. ఈ రేటును చూసి మిగతా రైతులు కూడా అదే పంటను సాగు చేస్తే దిగుబడి ఎక్కువై ధర లేక రోడ్లపై పారవేసే పరిస్థితులు రావడం మనం చూశాం. మార్కెటింగ్ను, టెక్నాలజీని పెంచుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఉ.10.00

శ్రీ టి.జె.ఆర్. సుధాకర్ బాబు (SRI T.J.R. SUDHAKAR BABU) (సంతనూతలపాడు):

అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి వర్యులు రైతు భరోసా పథకం అవసరం గురించి వివరించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వరూప స్వభావాలను అర్థం చేసుకున్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రైతు భరోసా కేంద్రాల స్థాపనతో చరిత్ర సృష్టించారు. రైతుకు పంట నష్టం జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం చెల్లించే డబ్బుల విషయంలో ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ అనే సాంకేతికపరమైన ఒక అంశం ఉండటం వలన, ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ కాకపోవడంతో, పంట నష్టం జరిగిన రైతుకు, లబ్ధి చేకూరడం లేదనేది వాస్తవం. ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చినా గ్రౌండ్ లెవల్లో వ్యవసాయ అధికారుల అలసత్వం, అలక్ష్యం తదితర కారణాల వలన ప్రాపర్గా ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ జరగడం లేదు. దయచేసి మంత్రివర్యులు, సంబంధిత శాఖల అధికారులందరూ గ్రౌండ్ లెవల్ వరకు చూడాలి. ఇప్పుడు భారీ ఎత్తున వరదలు వచ్చాయి. పెద్ద ఎత్తున పంట నష్టం జరిగింది. ఆ పంటలు ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ అయ్యాయా లేదా? ఒకవేళ కాకపోతే, ఇప్పుడు పంట నష్టం జరిగిన రైతుకు, ప్రభుత్వం ఏవిధంగా సహాయం చేయగలుగుతుందో గౌరవ మంత్రివర్యులు దృష్టిపెట్టాల్సిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

మా ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రముఖంగా పొగాకు రైతులు ఉన్నారు. పొగాకు సాగు భారీ ఎత్తున ప్రకాశం జిల్లాలో జరుగుతోంది. అంతకు ముందు సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రి గారి ఉదార స్వభావంతో మార్కెట్ ద్వారా పొగాకు కొనడం ద్వారా రైతుకు భరోసా వచ్చింది. గత సంవత్సరంలో మార్కెట్ ద్వారా కొనలేదు. ఈ సంవత్సరం మార్కెట్ ద్వారా కొనుగోలు చేసే ప్రణాళిక ఏమైనా ఉందా? మా ప్రాంతంలో విస్తారంగా సాగు చేసే సుబాబుల్, జామాయిల్కి సంబంధించి సహాయ సహకారాలు అందించేందుకు ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకున్నారని చెప్పినప్పటికీ, ఆ శాఖ కాలయాపన చేయడం వల్ల నష్టం జరుగుతుందని మీ ద్వారా తెలియజేస్తూ తగు చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు (SRI KURASALA KANNABABU): అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు రైతు భరోసా కేంద్రాల గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పారు. ధన్యవాదాలు. ముందుగా రైతు భరోసా కేంద్రాల గురించి మాట్లాడాల్సి వస్తే ఇది ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మోహన్రెడ్డి గారి మానసపుత్రుడు అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేశారు)

ఒక ఆలోచన. ఒక వ్యవస్థగా ఎలా మారుతుందనేది, ఈ రాష్ట్రంలో వైఎస్సార్ రైతు భరోసా కేంద్రాల ఏర్పాటును బట్టి మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రతి గ్రామంలో రైతు మోసపోకూడదు, ఆ గ్రామంలోనే నాణ్యమైన ఎరువులు, విత్తనాలు, పురుగు మందులు వారికి లభించాలని ఇది ప్రారంభమై, ఈ రోజు రైతు భరోసా కేంద్రాలంటే రైతుకు ఒక సొంత కార్యాలయం లాగానో, ఒక దేవాలయం లాగానో ప్రతి గ్రామంలోను తయారైందని అంటే దాని వెనుక ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి ఆలోచన, ఆయన దాని కోసం వెచ్చించిన సమయం, పూర్తిగా కేటాయించిన నిధులు, చూపిస్తున్న శ్రద్ధ కారణమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. రైతు భరోసా కేంద్రాలు అనేవి ఒక వినూత్నమైన ఆలోచన. ప్రతి గ్రామంలో ఆర్బీకేలను ఏర్పాటు చేసి, ఆ ఆర్బీకేల్లో ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి, వ్యవసాయ సహాయకుడు, ఉద్యాన సహాయకుడు తప్పకుండా ఉంటారు. అదే విధంగా అవసరమైన చోట పశుపోషణ సహాయకుడిని, సెరికల్చర్ అసిస్టెంట్స్ ని నియమించారు. వీళ్లందరూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు. వీళ్లు ఆర్బీకేలకు వెళితే ఒక కియోస్క్ మెషీన్ ఉంటుంది. ఆ కియోస్క్ లో రైతుకు ఫలానా విత్తనం, ఎరువు, పురుగు మందు కావాలని ఆర్డర్ ఇస్తే, నేరుగా రైతు ముంగిటకు తీసుకొచ్చి నాణ్యతా పరీక్షలు పూర్తి అయిన విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు అందించే కార్యక్రమం అక్కడ చేస్తున్నారు. దాంతోపాటు ఆర్బీకే ఒక విజ్ఞాన కేంద్రంగా అవతరించింది. శాస్త్రజ్ఞులతో ఎప్పటికప్పుడు రైతులు ఇంటరాక్ట్ అయ్యే సిస్టం ఒకటి ఉంది. అదే విధంగా అక్కడ ఒక డిజిటల్ లైబ్రరీ, ఫిజికల్ లైబ్రరీని కూడా ఏర్పాటు చేశాం. దీంతోపాటు ఆర్బీకేకి కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్స్ ని అనుసంధానం చేశాం. అదేగాకుండా, ఆర్బీకేలో అనుబంధ రంగాలు ఫిషరీస్, పశుపోషణకు సంబంధించిన ఎక్స్ ప్లెంట్, చేపలకు, పశువులకు సంబంధించి దాణాల సప్లై, మినరల్ మిక్స్ ప్రతి ఒక్కటి ఆర్బీకే కేంద్రంగా జరుగుతోంది.

ఇదేకాకుండా గ్రామ స్థాయిలో రైతుకి విత్తనం అందించాలని ఒక హిస్టారికల్ డెసిషన్ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు తీసుకున్నారు. విత్తనాల కోసం మండల కేంద్రానికో, జిల్లా కేంద్రానికో వెళ్లి తైన్ లో నిలబడి లాఠీ ఛార్జీలు జరిగి గతంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన పరిస్థితులు చూశాం. ఆ పరిస్థితులు ఉండకూడదని, రైతుల దగ్గరకే తీసుకువెళ్లి విత్తనాలు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారు సంకల్పించారు. ఈ రోజున రైతు ముంగిటే విత్తన సరఫరా కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. దాదాపుగా ఇప్పటికి మూడు సీజన్లు చేశాం. ఎక్కడా కంప్లైంట్లు లేకుండా పూర్తి పారదర్శకంగా ఈ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. సిఎం గారు ఒక్కటే చెప్పారు. ఎవరన్నా ఒక రైతు తీసుకున్న విత్తనం, నాణ్యతకు సంబంధించి కంప్లైంట్లు ఉంటే వాటిని వెనక్కి తీసుకొని, మళ్ళీ ఆ రైతుని సంతృప్తి పరిచే విధంగా విత్తనం ఇవ్వడని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించారు. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఏదైనా ఒక పథకం కావాలంటే జన్మభూమి కమిటీ దగ్గరకి వెళ్లడం, లేదంటే మరొక నాయకుడి దగ్గరకు వెళ్లి వారిని ప్రసన్నం చేసుకుంటే తప్ప పథకాలు రాని పరిస్థితి ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు, ప్రతి గ్రామంలో రైతు ఏ పథకంలో లబ్ధి పొందాడనే వివరాలు రైతు భరోసా కేంద్రంలో, సచివాలయాల్లో డిస్ ప్లే చేస్తారు. ఎవరైనా ఈ పథకం

రాలేదని అంటే, తక్షణమే మళ్ళీ దరఖాస్తు చేసుకునే అవకాశం ఇచ్చాం. ఒకవేళ ఎవరైనా అనర్హులు లబ్ధి పొందితే కూడా కంప్లైంట్ చేసే విధంగా సోషల్ ఆడిట్ విధానాన్ని తెచ్చి ఆర్బీకే కేంద్రాల్లో డిస్ప్లే చేస్తున్నాం. ఇదేకాకుండా ప్రతి ఆర్బీకే వద్ద పశు చికిత్సకు, పశు పోషణకు సంబంధించిన అసిస్టెంట్ ఉన్నాడు. అవసరమైన మందులు, లేదంటే పశువులను టెస్ట్ చేయడానికి, దానిని నిలబెట్టడానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లన్నీ చేశాము.

ఒక గొప్ప విషయం ఏమంటే ఆర్బీకేలో సుమారు 9వేల పైచిలుకు బ్యాంకింగ్ కరస్పాండెంట్లను నియమిస్తున్నాం. ఒక రైతు బ్యాంకు అవసరాల కోసం, కార్యకలాపాల కోసం ఎక్కడికీ వెళ్లనవసరం లేదు. డిపాజిట్ అయినా, విత్డ్రా అయినా లేదా ఈ పథకానికి సంబంధించిన సమాచారమైనా, ఎంక్వైరీ అయినా ఉంటే నేరుగా బ్యాంకింగ్ కరస్పాండెంట్తో మాట్లాడితే అతనే నేరుగా చర్యలు తీసుకునే విధానాన్ని తీసుకువచ్చామని సగర్వంగా సభలో ప్రకటిస్తున్నాను. ఇది కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు పట్టుబట్టి ప్రతి గ్రామంలో ఆర్బీకేలో బ్యాంకింగ్ కరస్పాండెంట్లను నియమించారని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఇదే కాదు. విత్తనం నుంచి విక్రయం వరకు, ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. మార్కెటింగ్ వ్యవస్థను గ్రామస్థాయిలో ఆర్బీకేలతో అనుసంధానం చేసి పటిష్టం చేసిన విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఎవరైనా ఇవాళ ఒక పంటను అమ్ముకుంటాను అని అంటే నేరుగా ఆర్బీకేకి వెళ్లి నమోదు చేసుకున్నట్లయితే దానిని కొనుగోలు చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేస్తుంది. ఎమ్ఎస్సీ ధర ఇచ్చే విధంగా కొనుగోళ్లు చేయడం కోసం ఆర్బీకే అనుసంధానంగా పనిచేస్తోంది.

ఇ-క్రాప్ బుకింగ్ తీసుకొచ్చాం. రాష్ట్రంలో ఎక్కడ ఏ పంట వేశారనే డేటాను ఫింగర్ టిప్స్ పైన తీసుకువచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాం. గతంలో ఏ పంట ఎంత పండిందో తెలియదు. రైతు ఎవరో తెలియదు. రైతు పండించాడో లేదో తెలియదు. ఏవైనా విపత్తులు వచ్చినప్పుడు ఎవరికి పరిహారం ఇస్తున్నామో తెలియదు. దానివల్ల చాలా అవకతవకలు జరిగేవి. అర్హులకు అందేవి కాదు. అనర్హులకు అందేవి. ఇప్పుడు వాటిన్నింటినీ ఇ-క్రాప్ ద్వారా సరి చేస్తున్నాం. ఎక్కడ ఏ పంట ఏ రైతు వేశాడన్నది నమోదు చేస్తున్నాం. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కడైనా ఈ-క్రాప్ కి సంబంధించి ఇంకా పటిష్టంగా చేయాల్సి వస్తే, దానికి అవసరమైన ఆదేశాలు కూడా మళ్ళీ పంపిస్తాం. ఇ-క్రాప్ అనేది నిరంతరం అప్డేట్ అయ్యే స్టాటిస్టికల్ డేటా. ఈ-క్రాప్ కి సంబంధించి నమోదు చేసుకున్న తరువాత “నీ పేరు ఇది, నీవు ఫలానా పంట వేశావు, నీ సర్వే నెంబర్ ఇది అని రైతుకి ఒక స్లిప్” కూడా ఇస్తారు. దీనిని ప్రొక్యూర్మెంట్ కి అనుసంధానం చేస్తున్నాం. రైతు పండించిన పంటకు, ఇదిగో మేము భరోసా ఇచ్చి కొనుగోలు చేశామని ఆ రోజే మేము ప్రభుత్వం తరపున ఎకనాలెడ్జ్ చేస్తున్నామని మీ ద్వారా ఈ సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ.10.10

అధ్యక్షా, దీనితోబాటు నియోజకవర్గంలో ఒక లేబొరేటరీని ఏర్పాటు చేశాం. రీజనల్ కోడింగ్ సెంటర్లు వస్తున్నాయి. జిల్లా స్థాయిలో ల్యాబ్స్ వస్తున్నాయి. ఫిషరీస్కు సంబంధించిన ల్యాబ్స్ వస్తున్నాయి. ఈ సేవలన్నీ రైతు భరోసా కేంద్రాలకు అనుసంధానం చేశామనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి సంకల్పం ఒక్కటే. నాణ్యతా పరమైన పరీక్షలు లేకుండా విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు, దాణా కానీ, మరొకటి కానీ గ్రామాలలో విక్రయించే పరిస్థితి ఉండకూడదు. అలా ఉంటే వెంటనే వాటిని కంట్రోల్ చేయమని చెప్పారు. రైతు భరోసా కేంద్రాలు ఒక పెద్ద వ్యవస్థ. దేశంలో అత్యధిక ల్యాబ్లు తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి. గతంలో దేశంలో ఇంత గొప్పగా చేసిన ప్రభుత్వం లేదని కేంద్రంలో కూడా మాట్లాడుతుండేవారు. తమిళనాడులో 33 ల్యాబ్లు ఉన్నాయి. కానీ ఈరోజు 160 ల్యాబ్స్ను ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. మొదటి దశలో వై.ఎస్.ఆర్ జన్మదినం నాడు రైతు దినోత్సవం సందర్భంగా 60 ల్యాబ్లను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి ప్రారంభించారు. విత్తనం కొనుక్కున్న దగ్గర నుంచి నాణ్యతకు భరోసా ఇవ్వకపోతే పంట చేతికి వస్తుందో, రాదో తెలియక రైతు తీవ్రంగా నష్టపోకూడదనే ఉద్దేశంతోనే పెద్దయెత్తున ఖర్చు చేసి రైతు భరోసా కేంద్రాల వ్యవస్థను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి తీసుకువచ్చిన విషయాన్ని తమరికి తెలియజేస్తున్నాను. వై.ఎస్.ఆర్. ఉచిత పంటల బీమా, వై.ఎస్.ఆర్.రైతు భరోసా, జలకళ, ఇన్పుట్ సబ్సిడీ, ఏదైనా సరే రైతు భరోసా కేంద్రం ద్వారానే అందించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. విలేజ్ అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్, విలేజ్ హార్టికల్చర్ అసిస్టెంట్లు రైతు కుటుంబాలతో అనుబంధాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుని రైతు కుటుంబ సభ్యుడిగా మారిన పరిస్థితి వచ్చింది. నిరంతరం ఏ రైతు ఏ పంట పండిస్తున్నాడు, వారికి ఎటువంటి సలహాలు, సూచనలు కావాలనే దానిపై ఉద్యోగులు పర్యవేక్షించడం వల్ల రైతు, ఉద్యోగుల మధ్య గత రెండేళ్లలో మంచి అనుబంధం వచ్చి వెంటనే సమాచారం రావడం, వెంటనే శాస్త్రజ్ఞులు, ఉన్నతాధికారులు రెస్పాండ్ అయ్యే వ్యవస్థ ఈ రోజు క్షేత్రస్థాయిలో వచ్చింది.

పశువులకు సంబంధించిన ప్రాథమిక చికిత్స, గొర్రెలు, మేకలకు టీకాలు వెయ్యడం వంటివి రైతు భరోసా కేంద్రాలలో చేస్తున్నాం. 108 ఎలాగైతే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి చరిత్రలో నిలిచిపోయిందో, రైతు భరోసా కేంద్రాలు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారి చరిత్రలో నిలిచిపోతాయని ఒక సాధారణ రైతు ముఖ్యమంత్రి గారికి వీడియో కాన్ఫరెన్స్లో చెప్పారు.

(అధికారపక్షసభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఒక ఆలోచనను వ్యవస్థగా మారుస్తూ, ఒక వ్యవస్థను రైతాంగానికి ఇంత గొప్పగా అందించే ప్రయత్నం దేశంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి చెయ్యలేదనే విషయం తెలియజేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ సలహా మండలి అనేది ఒక గొప్ప వినూత్న ఆలోచన. ప్రతి గ్రామంలో రైతు భరోసా కేంద్రంలో ఒక వ్యవసాయ సలహా మండలి ఉంటుంది. మండలిలో, జిల్లాలో, రాష్ట్రంలో ఒక సలహా

మండలి ఉంటుంది. ఈ సలహా మండళ్లు, ప్రతి రైతు భరోసా కేంద్రంలో మొదటి శుక్రవారం, మండల స్థాయిలో రెండవ శుక్రవారం, జిల్లా స్థాయిలో మూడవ శుక్రవారం, ఉన్నతాధికారులు సైతం జిల్లా కలెక్టరు వరకు వాటిలో పాల్గొని సమావేశాలు నిర్వహించి, అజెండాలు రూపొందించి వాటిని వ్యవసాయ శాఖకు పంపిస్తారు. వాటిని ఎప్పటికప్పుడు పరిష్కరించే కార్యక్రమాన్ని, వాటిపై స్పందించే వ్యవస్థను తీసుకు వచ్చాం. ఇది కాకుండా ఒక డెడికేటెడ్ కాల్ సెంటర్ 155251. కాల్ సెంటర్ ఏర్పాటైన పదహారు, పద్దెనిమిది నెలల కాలంలో దాదాపు మూడు లక్షల పైచిలుకు కాల్స్కు హాజరయ్యారు. ఆ కాల్ సెంటర్లలో శాస్త్రజ్ఞులు, అధికారులు, వ్యవసాయ నిపుణులు ఉంటారు. రైతు సాగు చేసే పంటకు తెగులు గానీ, మరొకటిగానీ సోకితే వాట్సాప్లో ఫోటో తీసి పెడితే వెంటనే రెస్పాండ్ అయ్యే విధానాన్ని ఈ రోజు తీసుకొచ్చామనే విషయాన్ని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు చాలామంది పెద్దలు మాట్లాడారు. కేంద్ర ఆహార భద్రత మిషన్ రాష్ట్రంలో పర్యటించి రైతు భరోసా కేంద్రాలు గొప్ప ప్రయోగం. ఇలాంటి ప్రయోగం దేశంలో ఎక్కడా జరగలేదని చెప్పారు. నాబార్డ్ చైర్మన్ చింతల గోవిందరాజుగారు రైతు భరోసా కేంద్రాలు దేశానికి ఆదర్శం, దేశం మొత్తం దీనిని అమలు చెయ్యాలన్న అవసరం ఉందని వారు చెప్పారు. రైతు భరోసా కేంద్రాలను చూడడానికి వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి బృందాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వివిధ శాఖల బృందాలు ఇక్కడకు వస్తున్నాయి. తెలంగాణా వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి, కేరళ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి, వివిధ రాష్ట్రాలకు చెందిన అధికార బృందాలు ఇప్పటికే ఇక్కడ పర్యటించి రైతు భరోసా కేంద్రాలను చూశారు. దానితోబాటు **Effective delivery system** దేశంలో ఏర్పాటు చెయ్యడం కోసం ఆర్బికే ఒక మోడల్ అని చాలామంది పెద్దలు చెప్పారు. **Germany Diplomats**, నీతి ఆయోగ్ సిఇఓ పిలిచి **presentation** ఇమ్మంటే వ్యవసాయ శాఖ **Special Chief Secretary**, ఇతర అధికారుల బృందం వెళ్లి వారికి **presentation** ఇచ్చారు. **FAQ county director** అందరూ కూడా ఆర్బికేల గురించి విని, చూసి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి తపనను అభినందిస్తున్నారు. క్షేత్రస్థాయిలో గ్రామాలకు ఎరువులు సరై చేసిన విషయంలో మీరు ఒక టార్చ్ బేరర్, దేశంలో అగ్రగామిగా మీ రాష్ట్రం ఉందని ఫెర్టిలైజర్ మినిస్ట్రీ ప్రశంసించిందని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. రైతు భరోసా కేంద్రాలకు స్కాప్ అవార్డు వచ్చింది. ఐఓఎస్ సర్టిఫికేషన్ కూడా రైతు భరోసా కేంద్రాలకు తీసుకురావాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డి ఆదేశించారు. ఎప్పటికప్పుడు ఈ వ్యవస్థను మెరుగుపరుస్తున్నాం. ఇప్పటి వరకు మాట్లాడిన సభ్యులు కొన్ని అంశాలను లేవనెత్తారు. పెద్దలు రామచంద్రారెడ్డిగారు, కొట్టు సత్యనారాయణ గారు, రాంబాబు గారు, సుధాకర్బాబు గారు, రవీంద్రరెడ్డి గారు, అనిల్ గారు ఇతర పెద్దలందరూ మాట్లాడారు. వారందరికీ ఒకటే చెబుతున్నాను. రైతు భరోసా కేంద్రాలను నిరంతరం అభివృద్ధి చేసే పనిలో మేమందరం నిమగ్నమై ఉన్నాం. ప్రతి ఆర్బికేకు అనుసంధానంగా ఒక గోడౌన్ నిర్మాణం చెయ్యమని ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశించారు. **Multipurpose Facility Centres** ఆర్బికేకు అనుబంధంగా రాష్ట్రంలో ప్రతి గ్రామంలో రూ.16000కోట్ల వ్యయంతో వ్యవసాయ మౌలిక వసతులు తీసుకు వస్తున్నాం. ప్రధానంగా **godowns, cold storages, cold rooms, assaying equipments, drying platforms** ఈ విధంగా అవసరమైన **grading centres, sorting centres**

అన్నింటినీ తీసుకురావాలని పెద్ద ప్రణాళికను సిద్ధం చేశాం. మొదటి దశలో గోడౌన్స్ కి ఇప్పటికే టెండర్లు పిలిచాం. ప్రతి గ్రామంలో వచ్చే ఏడాదికి గోడౌన్స్ తీసుకురావాలని పెద్ద యెత్తున ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. దీనివల్ల రైతుకి చాలా ఉపయోగం. అవసరమైతే ఆ గోడౌన్లో తన పంటను విక్రయించుకునే వరకు దానిలో స్టేస్ ఇచ్చే పరిస్థితి తీసుకు వస్తున్నాం. CHC (Community Hiring Centres) నడుస్తున్నాయి. వాటిపై సంబంధిత ప్రశ్నపై చర్చలో మాట్లాడతాను. ఇదే కాకుండా రైతులకు పంట మార్పిడి గురించి పెద్ద యెత్తున ప్రచారం చేస్తున్నాం. ఈ రోజు అధిక ఆదాయం వచ్చే పంటలను రైతులచే వేయించడం అనేది ఒక ముఖ్యమైన లక్ష్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి మాకు ఆదేశించారు. ఫలానా పంట వెయ్యండి, ఈ పంట వెయ్యద్దని రైతులను ఎక్కడా కట్టడి చెయ్యం. ఏది మంచో, ఏది చెడో వారికి అవగాహన కల్పించే విధంగా అగ్రికల్చర్ అడ్వైజరీ బోర్డు, క్షేత్రస్థాయిలో వచ్చిన ఆర్ బి కే వ్యవస్థ పనిచేస్తుంది. దాని ఫలితంగా ఈ ఖరీఫ్ లో రెండు లక్షల ఎకరాలలో పంట మార్పిడి జరిగిందని సభకు తెలియజేస్తున్నాను. బోర్ల కింద వరిని వెయ్యద్దని మేము రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాం. నీరు అధికంగా వినియోగించాలి. ఆదాయం తక్కువ వస్తుంది. దానికన్నా, మార్కెట్ లో డిమాండ్ ఉన్న పంటలు పండించాలని మేము వారిని ఎప్పటికప్పుడు ఉత్తేజం చేస్తూ అవసరమైన శిక్షణ ఇస్తున్నాం.

ఉ.10.20

అధ్యక్షా, జాతీయ స్థాయి సంస్థలతో అగ్రికల్చర్ అడ్వైజరీ బోర్డును అనుసంధానం చేస్తాం. అవసరమైన నాలెడ్జ్ ఇవ్వడానికి, ఇంకేదైనా టెక్నాలజీని అందించడానికి ఆర్ బి కె ల స్థాయిలో తీసుకుని వస్తున్నాం. ఆర్ బి కె ల స్థాయిలో ఎఫ్ పి ఒలని ఫార్మర్ ప్రొడ్యూసర్స్ ఆర్గనైజేషన్ కూడా డెవలప్ చేయడానికి ఒక ప్రణాళికను సిద్ధం చేశాం. గ్రామాల్లో వ్యవసాయాధికారి వస్తాడో, లేదో తెలియదు. ఎప్పుడు వచ్చి వెళ్లిపోయాడో తెలియదు. ఆ పరిస్థితుల్లో ఆ గ్రామాల్లో అక్కడే ఒక గ్రాడ్యుయేట్ ని, ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని నియమించి అక్కడ కూర్చోబెట్టి వారికి సేవలందించే కార్యక్రమం చేస్తున్నాం. అది అగ్రికల్చర్ అవ్వొచ్చు, హార్టికల్చర్ అవొచ్చు. అన్నింటినీ ఒకేచోట అనుసంధానం చేయడం వలన రైతులకి చాలా ఉపయుక్తంగా ఉంది. కొంతమంది సభ్యులు సూచించిన విధంగా తప్పకుండా వారికి నిరంతర శిక్షణ ఇస్తాం, ఎప్పటికప్పుడు అందుబాటులో ఉండే విధంగా చూస్తాం. ఇదేకాకుండా ఆర్ బి కె ల్లో ధాన్యం ప్రొక్యూర్మెంటుని కూడా అక్కడే చేయాలని ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ సీజన్ నుంచి అమలు చేస్తున్నాం. ఇప్పటికే జొన్న, మొక్కజొన్న లాంటివి కూడా ఆర్ బి కె స్థాయిలో ప్రొక్యూర్మెంటుకి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. దీనికి అవసరమైన సేవలను అందించడానికి తాత్కాలికంగా టెక్నికల్ అసిస్టెంట్స్ ని ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి, వాలంటీర్స్ ని ఇవ్వడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఇవే కాకుండా హార్టికల్చర్ అసిస్టెంట్ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఆ పోస్టులను కూడా తప్పకుండా భర్తీ చేస్తాం.

ప్రొక్యూర్మెంటుకి సంబంధించి శాసనసభ్యులు, గౌరవనీయ కొట్టు సత్యనారాయణ గారు చెప్పారు. అకాల వర్షాల వలన వరి పంటను పండించే రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని FAQ

ప్రకారం తీసుకువస్తే అప్పుడే కనీస మద్దతు ధర మనం ఇవ్వగలుగుతామని చెబుతున్నప్పటికీ నిన్ననే ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఏ ఒక్కరైతూ నష్టపోకుండా చూసే బాధ్యత మనం తీసుకుందాం, దానికి సంబంధించి ఎలాంటి నిబంధనలు కావాలి, ఏమి చేయాలనే దాని మీద వెంటనే మాట్లాడండని అధికారులను, మమ్మల్ని ఆదేశించారు. ధాన్యం ప్రొక్యూర్మెంటులో రైతులు నష్టపోకుండా తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం. బ్రాక్టర్లు సరఫరా చేయట్లేదని సభ్యులు అడిగారు. అధ్యక్షా, మీకు కూడా తెలుసు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కొన్ని పథకాలు వాళ్ల సొంత పథకాలుగా, వాళ్ల కార్యకర్తల కోసం తయారు చేసుకున్న పథకాలుగా చేశారు. వాటిని సరి చేయడానికి చాలా సమయం పట్టింది. ఇప్పుడు బ్రాక్టర్స్ సప్లయర్స్ కూడా ముందుకు వచ్చారు. తప్పకుండా త్వరలోనే ఆర్బికె స్థాయిలో బ్రాక్టర్స్ను రైతులకు సప్లై చేస్తాం. ఇదే కాకుండా దాదాపు 1035 హార్వెస్టర్లని ఈ ఏడాది సబ్సిడీ మీద గ్రూపులకి అందించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాం. ఇప్పటికే దానికి సంబంధించిన ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చాం. మిమ్మల్ని, సభ్యులందర్నీ రిక్వెస్ట్ చేసేది ఒక్కటే. ముఖ్యమంత్రి గారి మానస పుత్రిక ఆర్బికె. మీరు గ్రామాల్లోకి వెళ్లినప్పుడు తప్పకుండా రైతు భరోసా కేంద్రాన్ని సందర్శించడని ఇక్కడున్న సభ్యులందర్నీ కోరుతున్నాను. దురదృష్టం ఏమిటంటే మొన్న నేను వ్యవసాయం మీద మాట్లాడుతున్నప్పుడు అసలు మార్కెట్ కమిటీకి గౌరవ చైర్మన్లుగా నియమించిన విషయం తెలియదని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు అంటున్నారు. అగ్రికల్చర్ అడ్వయిజరీ బోర్డులలో వాళ్లని ఇన్వాల్య్ చేసి, వాళ్లనే గౌరవ చైర్మన్లుగా పెట్టిన విషయం వారికి తెలియదంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): ఎంఎల్ఏలను చైర్మన్లుగా నియమించినట్లు శాసనసభలో ముఖ్యమంత్రి గారే స్టేట్మెంటు ఇచ్చారు.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు (SRI KURASALA KANNABABU): అధ్యక్షా, వారి బాధ్యతతో ఇక్కడ ఏమీ జరగడం లేదనే విధంగా చిత్రీకరించాలనే ప్రయత్నం ప్రతిపక్ష పార్టీ చేసింది. దయచేసి ఇక్కడున్న సభ్యులందర్నీ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. మీరు గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు గ్రామ సచివాలయాలను ఏ విధంగా సందర్శిస్తున్నారో, అదే విధంగా రైతు భరోసా కేంద్రాన్ని కూడా సందర్శించి మీకేదైనా ఇంప్రూవ్మెంటు చేయాలన్న ఆవశ్యకత కనిపిస్తే నాకు గానీ, మా స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ గారికి గానీ, మా కమిషనర్ గారికి గానీ, మా హార్డ్వేర్ కమిషనర్ గారికి గానీ, ఎవరికైనా సరే మీరు సమాచారమిస్తే తప్పకుండా సరిచేస్తాం. ఈ ఆర్బికెలను దేశమే గర్వంగా చెప్పుకునే వ్యవస్థగా రూపొందించిన సందర్భంగా మిమ్మల్ని మరీ మరీ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. రైతులు ఈ వ్యవస్థని ఎంతో గొప్పగా భావిస్తున్నారు. దానిని బలోపేతం చేయడానికి మీరందరూ సహకరించమని అభ్యర్థిస్తూ కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎవేర్నెస్ క్యాంపులు పెట్టడమే కాదు. అగ్రికల్చర్ అడ్వయిజరీ బోర్డులు కూడా పెట్టాం. అడ్వయిజరీ బోర్డులు గ్రామ, మండల, జిల్లా స్థాయిలో అక్కడకు వెళితే ఎవేర్నెస్ వస్తుంది.

(శ్రీ అన్నా రాంబాబు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: చాలా సమయమైంది. Single supplementary only. Please sit down.

సర్వశ్రీ/శ్రీమతి పయ్యపుల కేశవ్, ఏలూరి సాంబశివరావు, డా.నిమ్మల రామానాయుడు, అశోక్ బెందాళం,ఎం.ఎల్.ఏలు

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- అ) రాష్ట్రంలోని రైతుల కోసం బిందు సేద్యం మరియు వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ పథకాలకు సబ్సిడీని ప్రభుత్వం నిలిపి వేసిందనే విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, సదరు పథకాల క్రింద రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు మరియు
- ఇ) సంవత్సరం వారీగా మరియు జిల్లాల వారీగా సదరు పథకాల క్రింద జూన్ 2019 నుండి ఇప్పటి వరకు మంజూరు చేయబడిన సబ్సిడీ వివరాలు?

వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కురసాల కన్నబాబు)గారి సమాధానం:

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు
- ఇ) వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

అనుబంధం - I

శాసనసభ ప్రశ్న నెం.1353 (యస్) లోని (సి) ఖండానికి సమాధానం.

బిందు సేద్యం :

కోవిడ్ మహమ్మారి కారణంగా 2020-21 సంవత్సరములో విడుదల చేసిన సబ్సిడీ ఏమీలేదు మరియు 2021-22 సంవత్సరానికి సంబంధించి పురోగతిలో ఉంది.

2019-2020 జూన్ నుండి జిల్లాల వారీగా సూక్ష్మవ్యవసాయం క్రింద సబ్సిడీ వివరాలు

క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

వ.సంఖ్య	జిల్లా	భౌతిక పరమైన		ఆర్థిక పరమైన (లక్షలలో)
		రైతుల సంఖ్య	హెక్టార్లలో విస్తీర్ణం	
1	2	3	4	5
1	అనంతపురం	22456	28770	16961.5
2	చిత్తూరు	13829	13941	10468.18
3	తూర్పు గోదావరి	16298	21350	14130.03
4	గుంటూరు	11629	14236	7393.41
5	కృష్ణా	9312	11374	8789.51
6	కర్నూలు	7923	9109	4458.5
7	ప్రకాశం	5202	4717	2193.18
8	శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు	3733	4180	1754.83
9	శ్రీకాకుళం	3616	4214	2342.45
10	విశాఖపట్నం	3722	4453	1789.87
11	విజయనగరం	2122	1630	441.71
12	పశ్చిమ గోదావరి	1943	1910	628.00
13	వై.యస్.ఆర్ కడప	1403	1697	657.38
మొత్తం		103188	121581	72008.60

అనుబంధం - II

శాసనసభ ప్రశ్ననెం.1353 (యస్) లోని (సి) ఖండానికి సమాధానం.

వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ :

2019-20 మరియు 2020-21 సంవత్సరాలలో విడుదల చేసిన సబ్సిడీ ఏమిలేదు, 2021-22 సంవత్సరములో కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లను ఏర్పాటుచేయడమవుతున్నది. యస్.యమ్.ఏ.యమ్ పథకం క్రింద సబ్సిడీ నిమిత్తం వ్యయం జిల్లాల వారీగా క్రింది విధంగా ఉంది.

వరుస జిల్లా సంఖ్య	సంఖ్య	లక్ష్యం		పురోగతి	
		సిహెచ్ సిల సంఖ్య	బడ్జెటు కేటాయింపు (రూ. లక్షలలో)	సిహెచ్ సిల సంఖ్య	భరించిన సబ్సిడీ (రూ. లక్షలలో)
1.	శ్రీకాకుళం	835	5010	185	197.72
2.	విజయనగరం	630	3780	153	204.31
3.	విశాఖపట్నం	630	3780	157	120.95
4.	తూర్పుగోదావరి	1134	6804	284	490.93
5.	పశ్చిమగోదావరి	945	5670	152	448.48
6.	కృష్ణా	812	4872	211	314.78
7.	గుంటూరు	862	5172	244	239.78
8.	ప్రకాశం	904	5424	291	413.3
9.	నెల్లూరు	678	4068	215	426.24
10.	కర్నూలు	875	5250	232	304.05
11.	అనంతపురం	865	5190	132	181.47
12.	కడప	636	3816	204	181.53
13.	చిత్తూరు	944	5664	259	360.63
మొత్తం		10750	64500	2719	3884.17

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): శ్రీ పయ్యాపుల కేశవ్, శ్రీ ఏలూరి సాంబశివరావు, డా.నిమ్మల రామానాయుడు, అశోక్ బెందాళం.....

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన పై సభ్యులెవరూ సభకు హాజరు కాలేదు)

శ్రీ గడికోట శ్రీకాంత్ రెడ్డి (SRI GADIKOTA SRIKANTH REDDY): అధ్యక్షా, హార్టీకల్చర్, డిప్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి విప్లవాత్మకమైన మార్పు వచ్చింది. ముఖ్యంగా రాయలసీమ రైతాంగానికి ఇదొక వరంలా అయింది. 2005లో దివంగత ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఈ స్కీముని ప్రవేశపెట్టి డిప్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి దేశంలోనే సం.1గా ఆంధ్రప్రదేశ్ ను తీసుకువచ్చారు. ఈ డిప్ ఇరిగేషన్ వలన అక్కడున్న నీటి లభ్యత తక్కువగా ఉండటంతో హార్టీకల్చర్ లో అనంతపురం జిల్లా దేశంలోనే సం.1 అయింది. పూర్తిగా వలసలున్న ఆ ప్రాంతంలో హెచ్ఎస్ఎస్ఎస్ వాటర్ ఇవ్వడమే కాకుండా రాయలసీమ ప్రాంతంలో హార్టీకల్చర్ రైతులకు ఒక వరంలా కనిపించింది. రైతులకు ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉందన్న ఉద్దేశంతో 90 శాతం సబ్సిడీ కూడా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు పెట్టడం వలన ఇప్పటికీ గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు మామిడి తోటలు, హార్టీకల్చర్ తోటలు చూసినప్పుడు ఇవి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఇచ్చిన తోటలని ప్రతీ రైతూ మాట్లాడుతున్నారు. అంతకు ముందున్న ప్రభుత్వం ఏ రోజు కూడా దీని గురించి ఆలోచన చేయలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెయిన్ గన్స్ తో కరవుని తరిమేస్తామని మాటలు చెప్పారు తప్ప పెద్ద ప్రోత్సాహకరంగా ఏమీ చేయలేదు. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత మొదటి సంవత్సరంలో దాదాపు లక్ష ఎకరాలకి పైగా డిప్ ఇరిగేషన్ ఇచ్చారు. గత ప్రభుత్వం ఎక్కువ చేయకుండా దాదాపు రూ.1500 కోట్లకు పైగా బకాయిలు పెట్టడంతో కొన్ని ఇబ్బందికర పరిస్థితులు వచ్చాయి. ఈ సంవత్సరం, పోయిన సంవత్సరం కొద్దిగా కుంటుపడినట్లుగా కనబడింది. ఇప్పుడు ఎక్కువ వర్షాలు పడ్డాయి కాబట్టి పెద్దగా కనిపించకపోయినా రాబోవు సీజన్ లో అంటే జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసం నుంచి ఎక్కువగా రిక్వైర్మెంటు ఉంటుంది. పూర్తిగా దీనిపైనే ఆధారపడి వ్యవసాయం చేసుకుంటున్న రైతాంగం ఎక్కువగా రాయలసీమ జిల్లాల్లో ఉంది కాబట్టి మిగిలిన అప్ ల్యాండ్స్ గోదావరి జిల్లాల్లో ఎక్కువగా ఉన్నాయి. దీనిపైనే ఆధారపడి బీబిస్తున్నారు కాబట్టి కచ్చితంగా దీనిని కన్సిడర్ చేసి గౌరవ మంత్రి గారు వెంటనే అమలు చేసే విధంగా ఆదేశాలివ్వమని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు (SRI KURASALA KANNABABU): అధ్యక్షా, డిప్ ఇరిగేషన్, మైక్రో ఇరిగేషన్ ఈ రెండూ రాయలసీమ ప్రాంతానికి లైఫ్ లైన్. అది గుర్తించే దివంగత ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు దీనికి సబ్సిడీలు పెంచి, సబ్సిడీలతోబాటు విస్తృతంగా టార్గెట్స్ పెట్టి చేశారు. ఇవాళ రాయలసీమను హార్టీకల్చర్ హబ్ గా, అనంతపురం లాంటి జిల్లాను హార్టీకల్చర్ హబ్ గా మాట్లాడుతున్నామంటే ఆ రోజు ఆయన వేసిన బీజమేనని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఆ తరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు కొంత వరకు చేశాయి. 2014-2019 మధ్య పథకాన్ని అమలు చేసినా కూడా ఆ పథకం తోతుల్లోకి వెళ్లి చూస్తే ఏ విధంగా అమలు చేశారన్నది ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. కరవుని తరిమేయాలని రూ.116 కోట్లతో రెయిన్ గన్స్ కొన్నారు. అవి ఎక్కడున్నాయో తెలీదు. ఇప్పటికీ ఆ పైప్స్, దాని ఎక్స్ పేషన్లు చాలా మంది తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుల ఇళ్లలో ఉన్నాయి.

ఉ.10.30

అంటే దీనిని బట్టి ఏమి అర్థమవుతుందంటే వాళ్లకు కావాల్సిన రైతులకు, వాళ్లకు నచ్చిన వారికి నచ్చిన విధంగా మంజూరు చేసుకున్న విషయాన్ని మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. అందుకే ఈ వ్యవస్థను మార్పు చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాము. కొన్ని పాపాలకు కారణాలు వెతికితే దొరకవు. ఇది కూడా అలాంటి స్కేమ్. దీనిని ఇప్పుడు సరి చేస్తున్నాము. ఈ పథకాన్ని ఆపామని తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రచారం చేస్తున్నారు. 2019-20 సంవత్సరంలో దాదాపు 1,21,581 హెక్టార్లు, అంటే రెండున్నర లక్షల ఎకరాలకు డ్రిప్ మంజూరు చేశాము, సాగు చేశారు. ఇంచుమించు 1,03,188 మంది రైతులు దీంట్లో కవర్ అయ్యారు. రూ.720 కోట్లు దీనికి ఖర్చు అయ్యింది. గత ప్రభుత్వంలో చంద్రబాబు నాయుడు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఇచ్చిన డ్రిప్ ఇరిగేషన్ కు నిధులు మంజూరు చేయలేదు. చాలా వరకు బాకీలు పెట్టి వెళ్లిపోయారు. ఆ బాకీలన్నీ తీర్చాల్సిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద పడింది. ఇదే కాకుండా డ్రిప్ ఇరిగేషన్ కి సంబంధించిన ఎక్స్ ప్లెంట్స్ రేట్స్, వాళ్లతో చేసుకున్న ఒప్పందాలు మళ్ళీ రివైజ్ చేయాల్సిన అవసరం వచ్చింది. వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని గత ఏడాది సిస్టం సరిచేసేవరకు దీనిని ఆపాల్సిన అవసరం ఉందనే ఉద్దేశంతో స్లోడౌన్ చేసిన మాట వాస్తవం. ఇప్పుడు మళ్ళీ తిరిగి ప్రారంభించబోతున్నాము. కొద్ది రోజుల్లో టెండర్లు పిలుస్తాము. ఫిబ్రవరి నెలకల్లా అమలు చేయడం ప్రారంభిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే రెండు సార్లు టెండర్లను పిలిచాము. 40 శాతం ఎక్సెస్ కోట్ చేశారు. దానిని అంగీకరించలేము కాబట్టి మళ్ళీ కొన్ని నిబంధనలు మార్చి ఇప్పుడు టెండర్లు పిలుస్తున్నాము. మొదటిసారి పిలిచినప్పుడు పూర్తిగా ఎక్సెస్ వేశారు. రెండవసారి పిలిస్తే కంపెనీలు అసలు ముందుకు రాలేదు. దీనిని బట్టి అర్థమవుతున్నదేమంటే ఆయా కంపెనీల మధ్య ఒక అవగాహన ఉంది. వీటన్నింటినీ సరి చేస్తున్నాము. సరి చేసి వచ్చే ఫిబ్రవరికల్లా ప్రక్రియ మొత్తం పూర్తి చేసి అడిగిన ప్రతి రైతుకు తప్పకుండా డ్రిప్ మంజూరు చేస్తాము. సూక్ష్మ సేద్యాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతామని తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ 2019-20, 2020-21 సంవత్సరాల్లో కొంత కాలం ఆపాల్సి వచ్చింది. ఎందుకంటే, గత ప్రభుత్వంలో ట్రాక్టర్లంటే, రైతు రథాలు ఎక్కడ ఉన్నాయంటే కనబడవు. తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలకో, వారి అనుబంధ రైతాంగానికో ఇచ్చారు. అది కూడా యాంత్రీకరణ ఎక్కడ జరిగిందంటే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరగలేదు. టార్గెట్ అంతా కూడా ఒక పాకెట్ లోనే అయిపోతుంది. అంటే సిఫార్స్ ఉంటే గానీ జరగని పరిస్థితి. ఈ విధానాన్ని సరిదిద్దాము. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు రైతు భరోసా కేంద్రాలకు అనుసంధానంగా కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లను తీసుకురావాలని ఆదేశాలిచ్చారు. ఇవాళ రాష్ట్రంలో దాదాపు 10,750 కమ్యూనిటీ హైరింగ్ సెంటర్లను తీసుకుస్తున్నాము. దీంట్లో 40 శాతం సబ్సిడీ, 10 శాతం ఆ గ్రూపు రైతు సంఘం కంట్రీబ్యూషన్, 50 శాతాన్ని ప్రభుత్వమే ఆప్యార్బ్ ద్వారా రుణమిప్పిస్తుంది. గతంలో రైతే పెట్టుకోవాల్సి వచ్చేది. డబ్బులు ప్రభుత్వం

ఎప్పుడిస్తుందో తెలియదు. ఇప్పుడు అలా కాదు. ఒక డేట్ ఇచ్చి ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డి గారు నేరుగా బటన్ నొక్కి సబ్సిడీని వారి అకౌంటులో జమ చేసే కార్యక్రమాన్ని తీసుకొచ్చారు.

దీనితో బాటు 1,035 కంబైన్డ్ హార్వెస్టర్స్ని గ్రూప్స్కు ఇస్తున్నాము. ఈ కొత్త యాంత్రికరణకు ఈ ఒక్క ఏడాదిలోనే రూ.853 కోట్లు ఖర్చు చేయబోతున్నాము. ఇదే కాకుండా ఇండివిడ్యువల్ టూల్స్ ఇవ్వాలని గౌరవ సభ్యులందరూ, రైతాంగం కూడా కోరుతున్నారు. దీనిని కూడా ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లినప్పుడు, ఈ మధ్య కాలంలో రైతులతో వారు వీడియో కాన్ఫరెన్స్లో మాట్లాడినప్పుడు, వచ్చే ఏడాది నుంచి రైతులకు ఇండివిడ్యువల్గా యాంత్రికరణలో భాగంగా పనిముట్లను, స్ప్రేయర్స్ని మంజూరు చేద్దామని చెప్పారు. వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో తప్పకుండా రైతులందరికీ ఇంకా విస్తృతంగా ఈ పథకాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకొస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. 2019 ముందు జరిగిన పరిణామాల వలన ప్రతి వ్యవస్థలో కూడా రిపేర్ అనేది అనివార్యం అయిపోయింది. ఆ రిపేర్లను తట్టుకోలేక, జరుగుతున్న పురోగతిని చూడలేక, కళ్లుకుట్టి ఏమి మాట్లాడాలో తెలియక, ఏదో ఒక సాకు చెప్పి సభ నుంచి పారిపోయారు. ఆ సాకు కూడా గౌరవప్రదమైన సాకు కాదు. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆ సబ్జెక్టులోకి పోవడం అనవసరం. ఆర్బీకేలు ఎలా నడుస్తున్నాయి, వ్యవసాయ యాంత్రికరణ పథకం ఎలా నడుస్తోందనేది ప్రతిపక్షం ఉంటే తెలుసుకునేవాళ్లు. అయినప్పటికీ మేము పార్టీ చూడం, కులం చూడం, ఏ కండువా వేసుకున్నారనేది చూడం అని ఎప్పుడైతే ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక నినాదంగా తీసుకున్నారో, ఆ నినాదం ప్రకారం ప్రతి ఒక్క రైతుకు ఈ రాష్ట్రంలో మేలు జరిగే విధంగా ముందుకెళ్తామని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి కె.వి. ఉషశ్రీచరణ్ (SMT. K.V. USHASRICHARAN)(కళ్యాణదుర్గం): అధ్యక్షా, డ్రిప్ ఇరిగేషన్ గురించి It is an effective way to use water in lower sources. Throughout India data చూసుకున్న తర్వాత అనంతపురం జిల్లా is the second desert area. First Rajasthanలోని జైసల్మీర్ అయితే, అనంతపురం is the second desert area అంటారు. ఇటువంటి ప్రాంతానికి మనం డ్రిప్ ఇరిగేషన్ మంజూరు చేయాలి. 2003వ సంవత్సరం డేటాను చూస్తే earlier it was 12,554 hectarsలో డ్రిప్ ఇరిగేషన్ వాడేవారు. డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రోత్సహించిన తర్వాత 3,29,047 హెక్టార్స్లో కల్టివేషన్ చేస్తున్నారు. మనం ఎడారి అంటున్నాము. Simultaneously, Anantapur is also regarded as the Horticultural hub of Andhra Pradesh. ఇక్కడ మస్మిమిలన్, వాటర్మిలన్, పప్పాయ, పొమగ్రనేట్ పండుతుంది. ఈ పంటలకు దిల్లీ మార్కెట్లో చాలా డిమాండ్ ఉంది. ఇటువంటి హార్టికల్చర్ హబ్కి డ్రిప్ ఇరిగేషన్కి స్పింక్లర్స్, స్ప్రేయర్స్ చాలా అవసరం. ఇప్పుడే వ్యవసాయశాఖా మంత్రిగారు చెప్పారు. That will be fulfilled in the coming year అని. అనంతపురం రైతాంగానికి ఇంకా ఎక్కువగా డ్రిప్ ఇరిగేషన్ అమలు చేయాలి కాబట్టి, అగ్రికల్చర్ క్రాప్ మెయింటెనెన్స్, డ్రై ఏరియా కాబట్టి, క్రాప్ అయిపోయిన తర్వాత we have to re-vegetate the lands కాబట్టి, డ్రిప్ ఇరిగేషన్ చాలా అవసరం. So, I request the Hon'ble

Minister for Agriculture to take necessary action on the Drip Irrigation programme, because it will decrease the labour and money. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తు ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కురసాల కన్నబాబు (SRI KURASALA KANNABABU): అధ్యక్షా గౌరవ శాసన సభ్యురాలు చెప్పిన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. ఎందుకంటే అనంతపురం fruit bowl of Andhra Pradeshగా పేరు తెచ్చుకుంది. అక్కడ పండించని పంట లేదు. ఆ పరిస్థితుల్లో రైతాంగం కష్టపడుతున్నప్పుడు తప్పకుండా, ఇంతకు ముందే చెప్పాను మొత్తం సరి చేస్తున్నాము. ఒకసారి టెండర్ పిలిస్తే 40 శాతం ఎక్సెస్ కోట్ చేశారు, మేము ఆమోదించలేదని మళ్ళీ టెండర్ పిలిస్తే ఎవరూ రాలేదంటే అర్థమేమిటి? ఇవన్నీ సరి చేయకుండా ప్రభుత్వ ధనాన్ని ఎలా పడితే అలా ఖర్చు చేయడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకోరు. తప్పకుండా సరిచేసి వచ్చే ఫిబ్రవరి తర్వాత మైక్రో ఇరిగేషన్‌ను strengthen చేసి అమలు చేస్తాము. జుడిషియల్ రివ్యూ కూడా జరుగుతోంది కాబట్టి, అది పూర్తయిన వెంటనే ప్రాసీజర్ అంతా పూర్తి చేసి ఆ ప్రకారం ముందుకెళతాము. ప్రయారిటీగా అనంతపురం, కడప, కర్నూలు, చిత్తూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో కొన్ని భాగాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ డ్రిప్ ఇరిగేషన్ అవసరమైన ప్రాంతాలు. థ్యాంక్యూ.

ఉ.10.40

ప్రశ్న నెం.1337 (15)

చెత్త మురుగునీటిపై పన్నులు

సర్వశ్రీ / శ్రీమతి

పి.జి.వి.ఆర్.నాయుడు, రామకృష్ణబాబు వెలగపూడి, డా.నిమ్మల రామానాయుడు, ఆదిరెడ్డి భవాని - శాసనసభ్యులు

గౌరవనీయులైన పురపాలక పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) మునిసిపాలిటీలు మరియు కార్పొరేషన్లలో చెత్త మరియు మురుగుపై ప్రభుత్వం పన్ను విధించిన విషయం మరియు ప్రజలు దానిని వ్యతిరేకిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) ప్రజలపై ఆ పన్నుల విధింపు పెనుభారంగా మారందని ప్రభుత్వం గుర్తించిందా?

ఇ) అయితే, పెంచిన పన్ను భారాన్ని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గౌరవనీయులైన పురపాలక పరిపాలన మరియు పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ బొత్స సత్యనారాయణ)

ణ) గారి సమాధానం:

అ) లేదండి.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

ప్రశ్న నెం. 1402 (18)

గ్రామీణ గృహనిర్మాణ శాఖలో ఒకే దఫా చెల్లింపు పథకం

సర్వశ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, అచ్చెన్నాయుడు కింజరాపు, డా.నిమ్మల రామానాయుడు, డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి - శాసనసభ్యులు.

గౌరవనీయులైన గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) 1983 నుండి ఇప్పటివరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ గృహ నిర్మాణ శాఖలో ఏకకాల పరిష్కారం క్రింద లబ్ధిదారుల నుండి డబ్బును వసూలు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) రాష్ట్రంలో 1983 నుండి ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన సంవత్సరం వారీ నిధుల వివరాలు మరియు నిర్మించిన గృహాల వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన గృహ నిర్మాణ శాఖ మంత్రి (శ్రీ చెరుకువాడ శ్రీరంగనాథ రాజు) గారి సమాధానం:

- అ) అధికార పరిధి ప్రాంతం ఆధారంగా లబ్ధిదారులు నామమాత్రపు మొత్తం చెల్లింపుపై ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గృహనిర్మాణ సంస్థకు చెల్లించవలసిన వారి మిగిలిన రుణాలను మాఫీ చేయడం ద్వారా విక్రయం, తనఖా, బహుమతి లేదా ఏదేని ఇతర లావాదేవీల కోసం వినియోగించుకోదగిన ఒక స్పష్టమైన స్వేచ్ఛా హక్కు కలిగిన ఒక రిజిస్టర్ దస్తావేజును గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించినప్పటి నుండి లబ్ధిదారులకు సమకూర్చడానికి 'జగనన్న సంపూర్ణ గృహ హక్కు పథకం' అనే ఒక కొత్త కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది.
- ఆ) 1983 నుండి అక్టోబరు, 2021 వరకు రూ.28839.74కోట్లను విడుదల చేయడమయింది. 1983 నుండి అక్టోబరు, 2021 వరకు 73,37,293 గృహాలను నిర్మించడమయింది. వివరాలను పట్టికలో సమర్పించడమయింది.

శాసనసభ ప్రశ్న నెం 1402 లోని (బి) ఖండానికి పట్టిక

1983 నుండి ఇప్పటి వరకు సంవత్సరం వారీగా విడుదల చేసిన నిధులు మరియు నిర్మించిన గృహాల వివరాలు.

వరుస సంఖ్య	సంవత్సరం	పథకాల పై వ్యయం (రూ. కోట్లలో)	నిర్మించిన గృహాల సంఖ్య
1	1983-84	26.09	494591
2	1984-85	31.95	
3	1985-86	65.01	
4	1986-87	83.69	
5	1987-88	72.79	
6	1988-89	35.27	74238
7	1989-90	60.71	66717
8	1990-91	42.15	68914
9	1991-92	74.67	114953
10	1992-93	87.72	143938
11	1993-94	102.23	135643
12	1994-95	123.40	118507
13	1995-96	116.97	228370
14	1996-97	164.13	268989
15	1997-98	283.58	152927
16	1998-99	259.75	245554
17	1999-00	263.18	161063
18	2000-01	220.80	150603
19	2001-02	216.03	129356
20	2002-03	221.47	152568
21	2003-04	333.91	253074
22	2004-05	470.47	68375
23	2005-06	647.63	160485
24	2006-07	1437.17	236235

25	2007-08	1764.96	335872
26	2008-09	3029.16	1148574
27	2009-10	1514.45	468593
28	2010-11	1182.92	311342
29	2011-12	1297.33	296832
30	2012-13	1236.82	273004
31	2013-14	1427.65	231958
32	2014-15	449.38	29342
33	2015-16	503.38	65551
34	2016-17	668.51	52867
35	2017-18	3277.28	303164
36	2018-19	4730.07	331669
37	2019-20	678.27	40841
38	2020-21	243.23	10783
39	2021-22 (31.10.2021 తేదీ నాటికి	1395.56	11801
	మొత్తం	28839.74	7337293

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): సర్వశ్రీ గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి, కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు, డా. నిమ్మల రామానాయుడు, డా. డోలా శ్రీ బాల వీరాంజనేయస్వామి. The above members are not there. Next question No.1365, Minister for Fisheries.

LAQ (S) No.1365(19)   G.O.No.217 A THREAT TO FISHING PROFESSION

Sri Ashok Bendalam, M.L.A., Sri Anagani Satya Prasad, M.L.A., Dr. Dola Sree Bala Veeranjaneya Swamy, MLA., Sri Mantena Ramaraju, MLA.. Dr. Nimmala Rama Naidu, MLA., Sri Atchannaaidu Kinjarapu, MLA.

Will the Minister for Animal Husbandry, Dairy Development & Fisheries be pleased to state:

QUESTION

- whether it is a fact that the orders issued in G.O.No.217 are a threat to the existence of the fishing profession in the State;
- whether the Government noticed that the G.O.No.217 is a noose around the necks of the Fishermen in the State;
- if so, the details of the scheme; and
- whether the Government is contemplating to withdraw the said G.O.?

**DR.SEEDIRI APPALARAJU (ANIMAL HUSBANDRY DAIRY DEVELOPMENT
& FISHERIES DEPARTMENT)**
ANSWER

- (a) No, sir.
- (b) No, sir.
- (c) Details are enclosed in Annexure-1
- (d) No, sir.

ANNEXURE-I

The A.P State has 3325 Minor irrigation tanks, 23920 GP Tanks and 118 Reservoirs. All these water sources have potential to raise the fishery through fish culture. Fisheries Department is having the rights for disposing the fishery wealth in 3,325 minor irrigation tanks & 118 reservoirs and 23,920 tanks are under the jurisdiction of Panchayat Raj Department.

The fixation of lease rentals and disposal of fishery wealth of these tanks are done as per the provisions laid down in the GO MS No.776, Food & Agri (Fish-II) Department dated 31-12-1990. As per the G.O, the disposal of fishery wealth in public water bodies is done through lease/public auction by giving first preference to the genuine fishermen cooperative societies. In case of absence of genuine fishermen cooperative societies or in case of unwillingness of fishermen cooperative societies to take up exploitation at the rentals fixed, next preference shall be given to Gram Panchayat/ Municipality followed by public auction and department exploitation.

However, out of 3,325 minor irrigation tanks and 118 reservoirs under the Fisheries Department, only 1436 tanks and 90 reservoirs are leased to fishermen cooperative societies. The remaining tanks are being leased to gram panchayat / through open auction. The government had noticed that the fishery wealth in the minor irrigation tanks is being exploited by the middlemen and the members of the Fishermen Co-operative Society are not able to receive decent income. During the last year a study has been conducted on 27 tanks in SPSR Nellore district and found that members of the Fishermen Co-operative Societies are receiving nominal income of Rs 300 to Rs 10,000 per year. Moreover it was observed that the income given to the members was much less than the income on the fishery wealth in those tanks.

In view of the above, the Government have issued G.O. Rt No.144 AH DD & Fisheries (Fish) Department, dated 08-09-2020 for open auction of fishery wealth in 27 tanks identified in SPSR Nellore district. The Fishermen Co-operative Societies have approached the Hon'ble High Court on challenging the G.O. Rt No.144. However, the Hon'ble High Court of A.P. has dismissed the W.P. petitions challenged by the Fishermen Co-operative Societies.

Later on after several discussions, to improve the livelihood and income generation of the members of Fishermen Co-operative Societies in those tanks, the Government have issued operational guidelines vide G.O. Rt. No. 217 AH DD

& Fisheries (Fish) Department dated 18-08-2021 for auctioning of fishery wealth in public water bodies which are 100 Ha and above.

As per the G.O. No.217, 30% of the auction amount or 15,000/- per member of the society will be shared as dividend to the members of the FCSs. Further, 20% of the auction amount will be shared to AFCOF for utilizing to improve the livelihood of the fishermen. The AFCOF will utilize this amount for supply of inputs and welfare of fishermen. Moreover, Priority will be given to the local fishermen for employment for the tank management and during harvesting of fishery wealth.

There are only 582 tanks which are 100 Ha and above are covered under this G.O. No. 217 out of 27,363 tanks. However, only 337 tanks are under the lease of 255 Fishermen Co-operative Societies. The remaining 26,781 tanks (23,920 GP tanks, 28 licensed reservoirs & 2,833 Minor irrigation tanks) will not cover under this G.O. No. 217. In these water bodies, the earlier system will be continued by giving first preference to the Fishermen Co-operative Societies for leasing of fishery rights. The pilot project will be implemented on the 27 tanks in SPSR Nellore district. Based on the results and after discussions with the stakeholders, decision will be taken for implementation of G.O. No. 217 across the state in the tanks which are 100 Ha and above only. Therefore, the members of Fishermen Co-operative Societies are requested not to panic in this regard.

మిస్టర్ స్పీకర్ (MR.SPEAKER): సర్వశ్రీ అశోక్ బెందాళం, అనగాని సత్యప్రసాద్, కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు, మంతెన రామరాజు, డా.డోల శ్రీబాల వీరాంజనేయ స్వామి, డా. నిమ్మల రామానాయుడు.

The above Members are not there. Now, the question No. 1422, Minister for Fisheries.

LAQ (S) No.1422(20)

YSR MATSYAKARA BHAROSA

Notice given by Sri Ponnada Venkata Satish Kumar, Sri Tippala Nagireddy, Sri Pendem Dorababu, MLAs.

Will the Minister for Animal Husbandry, Dairy Development & Fisheries be pleased to state:

QUESTION

- the details of number of fisherman associations benefited and the quantum of amount spent on YSR Matsyakara Bharosa Scheme from 2019 to till date; and
- the quantum of amount spent by the Government on fishermen welfare during 201419?

DR.SEEDIRI APPALARAJU (ANIMAL HUSBANDRY DAIRY DEVELOPMENT & FISHERIES DEPARTMENT)
ANSWER

a) The fishermen benefited and total amount of Rs.38261.64 Lakhs spent under YSR Matsyakara Bharosa Scheme from 2019 to till date is as detailed below:

- (i) Relief during marine Fishing Ban Period: Under the scheme an amount of Rs.30598.30 Lakhs was spent towards payment to 3,05,835 Fishermen families @ Rs.10,000/-.
- (ii) Subsidy on HSD Oil for Fishermen Boats: Under the Scheme 48887 boats are provided with smart cards for supply of subsidies diesel to fishing boats and spent an amount of Rs.7343.34 Lakhs.
- (iii) Enhanced Ex- gratia from Rs.5.00 Lakhs to Rs.10.00 lakhs to the families of the fishermen who dies while fishing. As on date an ex-gratia amount of Rs.320.00 Lakhs has been paid to 64 victim families @ Rs.5.00 Lakhs.

b) An amount of Rs.78838.52 Lakhs has been spent on fishermen welfare during the period 2014-19.

శ్రీ పొన్నాడ వెంకట సతీష్ కుమార్ (SRI PONNADA VENKATA SATISH KUMAR)

(ముమ్మిడివరం): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులుగా అనేక మంది నాయకులు పనిచేశారు. మత్స్యకారుల సంక్షేమం కోసం ఇన్ని రకాల కార్యక్రమాలు అమలు చేసిన ముఖ్యమంత్రులు గానీ, ప్రభుత్వాలు గానీ లేవని ఈ గణాంకాలను బట్టి తెలుస్తోంది. మత్స్యకారులకు అండగా నిలబడాలని, ఆర్థికంగా వారిని బలోపేతం చేయాలనే మంచి ఆలోచనతో మత్స్యకార భరోసా అనే పథకాన్ని అధికారంలోకి రాగానే ముఖ్యమంత్రిగారు అమలు చేశారు.

అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా మత్స్యకార భరోసా పథకం క్రింద మూడు అంశాలపై మత్స్యకారులకు మేలు చేసే కార్యక్రమాలను చేస్తున్నాము. రెండు నెలల వేట నిషేధ సమయంలో 2009 నుంచి 2014వ సంవత్సరం వరకూ 30కిలోల బియ్యాన్ని ఇచ్చారు. ఆ రోజు మత్స్యశాఖకు సంబంధించి రాష్ట్ర బడ్జెట్ సంవత్సరానికి రూ.40కోట్లు ఉండేది. ఆ మొత్తంలో రూ.27కోట్లు జీతభత్యాలకు, మిగిలిన మొత్తం మత్స్యకారులకు 30కిలోల బియ్యం పథకం, ఆయిల్ సబ్సిడీ వంటి పథకాల కోసం అరకొరగా నిధులను మత్స్యశాఖకు ఆ రోజు కేటాయించేవారు. 2014వ సంవత్సరం తర్వాత చంద్రబాబు నాయుడు గారు 30కిలోల బియ్యానికి బదులు రూ.2వేలు నగదు రూపంలో వేట నిషేధ సమయంలో ఇచ్చే భృతి రెండు, మూడు సంవత్సరాల పాటు ఇస్తూ, 2018వ సంవత్సరం ఎన్నికలకు ముందు ఆ మొత్తాన్ని రూ.4వేలకు పెంచారు. జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు సుదీర్ఘ పాదయాత్ర చేసిన సమయంలో మత్స్యకారులను కలిసినపుడు వారి కష్టనష్టాలు విని, మత్స్యకార భరోసా కార్యక్రమం క్రింద వేట నిషేధ సమయంలో రూ.10వేలు

నేరుగా వారి బ్యాంకు ఖాతాల్లో వేస్తానని వారికి మాటిచ్చి ఆ మాటను ఆయన నేడు నిలబెట్టుకోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, 2019వ సంవత్సరంలో మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత సుమారు 1.02లక్షల కుటుంబాలకు రూ.102కోట్లు మొదటి సంవత్సరం, రెండవ సంవత్సరం 1.09లక్షల కుటుంబాలకు రూ.109కోట్లు ఇచ్చాము. మూడవ సంవత్సరంలో 94వేల కుటుంబాలకు 94కోట్లు మత్స్యకార భరోసా పథకం ద్వారా ఇవ్వాలని అంచనా వేశాము. నేడు 94వేల కుటుంబాలకు మాత్రమే ఇవ్వడానికి కారణం ప్రభుత్వం ద్వారా అమ్మ ఒడి, వై.ఎస్.ఆర్. చేయూత, వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా కార్యక్రమాల ద్వారా లబ్ధి పొందుతున్న సుమారు 15వేల మంది లబ్ధిదారులను డిలీట్ చేశాము.

ఉ.10.50

దీనిని మంత్రిగారి ద్వారా మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, రెండు నెలల కాలానికి వేట నిషేధ సమయంలో వారి జీవన భృతి కోసం మనం ఇస్తున్నాము. ఇది లబ్ధి కాదు. మత్స్యకార భరోసాలో ఇచ్చే రూ.10,000లు వాళ్ల వేటను నిషేధిస్తున్నాము కాబట్టి, ఆ సమయంలో వాళ్లను ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి కాబట్టి ఆ రెండు నెలల కాలానికి వాళ్ల కుటుంబ పోషణ కోసం మనం రూ.10,000లు ఇస్తున్నాము. ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే మిగతా బెనిఫిట్స్ వాళ్లకు ఇస్తున్నామనే కారణంగా ఆ ఇచ్చే రూ.10,000లు తీయడం కరెక్ట్ కాదని గౌరవ మంత్రివర్యులు, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లాలని కోరుతున్నాము. (బెల్)

అదే విధంగా ఆయిల్ సబ్సిడీకి సంబంధించి, మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి దివంగత నేత డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఉండగా లీటరుకు రూ.6లు డీజిల్ సబ్సిడీ ఇచ్చేవారని, అప్పుడు డీజిల్ లీటర్ ధర రూ.65లు ఉండేది. దానిని మన ప్రభుత్వం రూ.9లు చేసింది. ఇవాళ రూ.9లు చేసినప్పుడు డీజిల్ లీటర్ ధర రూ.100లకు పెరిగింది. మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డిగారు తన పాదయాత్రలో ఆయిల్ మీద సేల్స్ ట్యాక్స్ మినహాయింపు ఇస్తానని ఆ రోజు మాట ఇచ్చారు. కాబట్టి ఆ దిశగా... ఎందుకనంటే మన పక్కనున్న తమిళనాడు, కర్ణాటక రాష్ట్రాలు ఆయిల్ సబ్సిడీపై మత్స్యకారులకు సేల్స్ ట్యాక్స్ తగ్గిస్తున్నారు. ఇవాళ ఉన్న రేటు ప్రకారం సేల్స్ ట్యాక్స్ తగ్గించినట్లయితే సుమారు రూ.22లు డీజిల్ మీద మత్స్యకారులకు సబ్సిడీ వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. ఇవాళ మనందరం చేపలను చాలా రుచికరంగా తింటున్నాము. ఇవాల్టికి కూడా మత్స్యకారులందరూ అత్యంత దయనీయ పరిస్థితిలో, వేటమీద ఆధారపడుతూ దుర్భరమైన జీవితం గడుపుతున్నారు. ఇవాళ మనసున్న ముఖ్యమంత్రి ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలిస్తున్నారు కాబట్టి రూ.9లు ఇస్తున్న ఆయిల్ సబ్సిడీనీ, ప్రస్తుతం డీజిల్ ధర లీటరు రూ.100లు అయింది కాబట్టి దానిమీద సేల్స్ ట్యాక్స్ మినహాయింపు ఇవ్వాలిందిగా, ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మత్స్యకారులు వేటకు వెళ్లి ప్రమాదవశాత్తు మరణించినప్పుడు గత ప్రభుత్వంలో రూ.2లక్షలు పరిహారం ఇచ్చేవారు. దానిని మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సుమారు రూ.10లక్షలు ఇస్తోంది. చాలా సంతోషం. మత్స్యకారులందరి తరపున ముఖ్యమంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినప్పుడు, తుపాన్లు వచ్చినప్పుడు, మత్స్యకారులు వేటకు వెళ్లినప్పుడు బోట్లు కూడా ధ్వంసం అయిన పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాం. ఇప్పటివరకూ ఈ బోట్లకు సంబంధించి రాష్ట్ర చరిత్రలో నష్టపరిహారం ఇచ్చిన సందర్భం ఎప్పుడూ ఎక్కడా లేదు. ఎందుకంటే వాటికి బీమా ఉండదు. ఈ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా బోట్లకు, బోటు యజమానులతో సహా అందరికీ బీమా వర్తింపజేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నట్లుగా సమాచారం ఉంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా, వేటకు వెళ్లి ప్రమాదవశాత్తు మత్స్యకారులు చనిపోతే నష్టపరిహారం కింద ఏవిధంగా పరిహారం ఇస్తున్నామో, బోట్లకు కూడా బీమా సౌకర్యం కల్పించినట్లయితే మత్స్యకారులకు మేలు జరిగినట్లు అవుతుంది. దయచేసి ఈ మూడు అంశాల మీద ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పెండెం దొరబాబు (SRI PENDEM DORABABU) (పితాపురం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. మత్స్యకారులకు సంబంధించి మా ప్రాంతంలో ఉప్పాడ, కొనపాక వైపు తీరప్రాంతం ఎక్కువగా ఉంది. అందులో భాగంగా మొన్న మంత్రివర్యులు సీదిరి అప్పల రాజుగారు మా ప్రాంతం వచ్చారు. అక్కడ ఎప్పుడు తుపాను వచ్చినాతీర ప్రాంతంలో ఉన్న 10 నుంచి 15 ఇండ్లు కొట్టుకు పోతుంటాయి. నిన్న గాక మొన్న కూడా ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లాను. అక్కడ దాదాపు 20 ఇండ్లు సముద్రంలో కొట్టుకుపోయాయి. దానిని మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. దానికి రూ.30కోట్లు ఇస్తామని చెప్పినందుకు మీద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

డా.సీదిరి అప్పల రాజు (DR. SEEDIRI APPALA RAJU): అధ్యక్షా, శాసనసభ్యులు పొన్నాడ వెంకట సతీష్ కుమార్ గారు, అలాగే మరో శాసనసభ్యులు పెండెం దొరబాబు గారు మత్స్యకారుల సంక్షేమం కోసం, అలాగే మత్స్యకారులు ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని సమస్యల గురించి చాలా విపులంగా చర్చించారు, అందుకు ధన్యవాదాలు. మత్స్యకార భరోసా కింద మీద్వారా ఇక్కడున్న సభ్యులకు అలాగే ప్రజలకు కూడా కొన్ని విషయాలను తెలియజేయాలనుకొంటున్నాను. ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డిగారు తన పాదయాత్ర సమయంలో రాష్ట్రంలో ఉన్న 990కిలోమీటర్ల తీర ప్రాంతాన్ని ఆసాంతం ఆయన కాలినడకన నడిచారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న లక్షలాది మత్స్యకారులు ఆయనను నేరుగా కలిసి వాళ్ల కష్టాలు తెలియజేశారు. ఆయన అవి చూసి, ప్రజల కష్టాలు, ఇక్కట్లు ముఖ్యంగా మత్స్యకార కుటుంబాల్లో ఉన్న వెనుకబాటుతనం, వలసలు, వీటిని ఎలాగైనా సరే ఆపాలి, నిరోధించాలన్న ఒక లక్ష్యంతో అనేక సంక్షేమ, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మత్స్యకారులకు తీసుకొచ్చారు. దాంట్లో భాగంగా మత్స్యకార భరోసా పథకాన్ని ముందుగా తీసుకొచ్చాము. మత్స్యకార భరోసాలో మూడు కాంపానెంట్లు ఉన్నాయని ఇప్పుడే చెప్పాము.

ఒకటి, వేట నిషేధం సమయంలో ఇచ్చే పరిహారం, డీజిల్ పై ఇచ్చే సబ్సిడీ కాంపానెంట్, ఎవరైనా ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే వారికిచ్చే పరిహారం. గతంలో 2013-14లో ఈ వేట నిషేధ పరిహార సమయంలో ఎలాంటి మత్స్యకార భృతి ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. అప్పుడు ప్రతి కుటుంబానికి 31కేజీల చొప్పున బియ్యం ఇచ్చేవారు. 2014-15, 2015-16 సంవత్సరాల్లో ఈ బియ్యం స్థానంలో ప్రతి కుటుంబానికి రూ.2,000లు భృతి ఇచ్చే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. 2016-17 తరవాత, 2018-19వరకు కుటుంబానికి రూ.2,000లు ఇచ్చే స్థితి నుండి ప్రతి కుటుంబానికి రూ.4,000లు ఇచ్చే పరిస్థితిని తీసుకొచ్చారు. ఇదంతా పేపర్మీద జరిగిన కార్యక్రమమే తప్ప నిజంగా ఏ మత్స్యకారుడికీ గత ప్రభుత్వ హయాంలో నేరుగా లబ్ధి జరిగిన సందర్భాలు చాలా తక్కువ అని మనం చెప్పవచ్చు. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరవాత 2019, నవంబరు 1వ తేదీన ప్రత్యేకంగా జీఓ నం.32ను తీసుకొచ్చాము. దాంట్లో భాగంగా వేట నిషేధ పరిహార భృతి ఉన్న రూ.4,000లను రూ.10,000లకు పెంచుతూ మనం జీఓ ఇచ్చాము. ఆ జీఓలో ఇచ్చిన షరతుల ప్రకారం ఇతర పథకాలు అయిన రైతు భరోసా, వాహన మిత్ర, జగనన్న చేదోడు ఇలాంటి పథకాలు వర్తించేవాళ్లు, అదే విధంగా ఎవరైనా మత్స్యకారులు ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు సంస్థల్లో పనిచేసి జీతాలు, పింఛన్లు డ్రా చేసినవాళ్లు, ఓల్డేజీ, డిజేబుల్డ్, మెడికల్ పింఛన్లు పొందేవాళ్లు మత్స్యకార భరోసాకు అనర్హులు. కాకపోతే మన ముఖ్యమంత్రిగారి హృదయం చాలా విశాలమైనది. మత్స్యకారుల కష్టాలను నేరుగా చూసిన ముఖ్యమంత్రి. 2020-21లో కొంతమందికి మత్స్యకార భరోసా రాలేదని ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు పొన్నాడ వెంకట సతీష్ కుమార్ గారు చెప్పారు. ఇలాంటివి మొదటినుంచీ ఉన్న దరిమిలా జీఓ నం.32కు సవరణ చేస్తూ జీఓ నం.36ను తీసుకొచ్చాము. దీనిలో భాగంగా, రైతు భరోసా, వాహన మిత్ర, ఇతర సంక్షేమ పథకాలు, పింఛన్లు పొందుతున్న మత్స్యకారులకు కూడా మత్స్యకార భరోసా వర్తించే విధంగా జీఓ నం.36ను తీసుకొచ్చాము. దీనివల్ల 2019-20సంవత్సరానికి గాను సుమారు 1,02,332మంది మత్స్యకారులకు రూ.102.33కోట్లు మత్స్యకార భరోసా కింద నేరుగా వాళ్ల ఖాతాల్లో జమచేశాము. 2020-21సంవత్సరంలో 1,09,231 మత్స్యకారులకు గాను రూ.109.23కోట్లు వాళ్ల ఖాతాల్లో జమచేశాము.

ఉ.11.00

అధ్యక్షా, ఇది మత్స్యకారులకు సంబంధించిన అంశం, మత్స్యకారులకు అవగాహన కల్పించడానికి, ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ఇది మంచి సమయం కనుక రెండు నిమిషాలు ఎక్కువ సమయం ఇవ్వాలి.

2021-22 సంవత్సరానికి 94,272 మంది మత్స్యకారులకు సుమారుగా రూ.94.27 కోట్లు జమ చేశాం. మత్స్యకారుల ఎన్యూమరేషన్ చేసే సమయంలో 1,19,000 మందిని గుర్తించాం. Out of this, there are different categories of fishermen, 18 సంవత్సరాల నుంచి 21 సంవత్సరాల వరకు ఉండే మత్స్యకారులు ఉన్నారు.

మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రతి విద్యార్థి చదువుకోవాలని, ఇంటర్మీడియట్ నుంచి డ్రాపౌట్స్ ఉండరాదని, ఎవరైతే ఇంటర్మీడియట్ చదివారో వారంతా వందకు వంద శాతం గ్రాడ్యుయేషన్ చదవాలనే లక్ష్యంతో డిగ్రీ చదివే విద్యార్థులకు ఎన్నికల ముందు చెప్పినట్లు జగనన్న వసతి దీవెన కింద హాస్టల్లో చదివే విద్యార్థులకు మాత్రమే వర్తించే విధంగా చెప్పినప్పటికీ మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత హాస్టల్లో చదివే విద్యార్థులకు కాకుండా డిగ్రీ చదివే ప్రతి పిల్లవాడికి కూడా జగనన్న వసతి దీవెన కింద రూ.20,000లు ఇస్తున్నాము. అలాగే ప్రతి మత్స్యకార విద్యార్థి కూడా ఇంటర్మీడియట్ చదువుతో ఆపేయరాదని కచ్చితంగా డిగ్రీ చదివేటట్లు ప్రేరేపించాలని జగనన్న వసతి దీవెన కింద రూ.20,000లు, జగనన్న విద్యా దీవెన కింద ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇచ్చి వారి చదువుల్ని, వారి బాగోగులను మన ప్రభుత్వమే చూస్తుంది. ప్రతి మత్స్యకార విద్యార్థి ఇంటర్మీడియట్ చదివిన తరువాత డిగ్రీ చదవాలి. డిగ్రీ చదివే విద్యార్థులకు మత్స్యకార భరోసాను ఇస్తున్నాం. వారందరూ ఉన్నత చదువులు చదివాల్సి వస్తే మత్స్యకార భరోసా కింద ఇచ్చే రూ.10వేలే కాకుండా జగనన్న వసతి దీవెన కింద రూ.20,000లు, జగనన్న విద్యా దీవెన కింద ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ ఇస్తున్నాం.

ప్రతి మత్స్యకార విద్యార్థి ఇంటర్మీడియట్ చదువుతో ఆపవద్దని వారిని డిగ్రీలో జాయిన్ అయ్యేలా చేయాలని, ఉన్నత చదువులు చదివేలా చూడాలని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. వారి చదువుల బాధ్యత మన ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తీసుకుంటున్నారని తెలియజేస్తున్నాను.

రైతు భరోసా, వాహన మిత్ర, జగనన్న చేదోడు ఇతరత్రా సంక్షేమ పథకాలు 3812 మంది తీసుకుంటున్నారు. పెండింగ్ లబ్ధిదారులందరికీ డిసెంబర్లో మత్స్యకార భరోసా కింద ముఖ్యమంత్రి గారు డిపాజిట్ చేస్తారు.

50 నుంచి 60 సంవత్సరాల మధ్య వయసు ఉన్న మత్స్యకారులున్నారు. వారికి మొన్న మత్స్యకార భరోసా జమ కాలేదు. ఒక విషయాన్ని మత్స్యకార సోదరులు గమనించాలి. 60 సంవత్సరాలు దాటితే వృద్ధాప్య పింఛను కింద సామాన్య ప్రజలకు సాధారణంగా రూ.2,250లు ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. 60 సంవత్సరాలు దాటిన వారందరికీ వృద్ధాప్య పింఛను ఇస్తున్నాం. కానీ 50సంవత్సరాలు దాటిన మత్స్యకారులకు ప్రతి నెలా రూ.2,250లు పింఛను రూపంలో ఇస్తున్నాం. 50 నుంచి 60 సంవత్సరాల మధ్య వయసు ఉన్న వారు మత్స్య వేటకు వెళ్లడానికి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కనుక సంవత్సరానికి పింఛను రూపంలో సుమారుగా రూ.27,000లు ఇస్తున్నాం.

21 సంవత్సరాలు దాటిన వారికి మాత్రమే మత్స్యకార భరోసాను ఇస్తున్నామని బీవోలో పొందుపరిచాం. ఈ విషయాలను మత్స్యకారులకు తెలియజేయాలని శాసనసభ్యులను కోరుతున్నాను. మత్స్యకార విద్యార్థులు డిగ్రీ చదివే విధంగా మనం చర్యలు తీసుకోవాలి.

డీజిల్ సబ్సిడీకి సంబంధించి గతంలో లీటర్కు రూ.6లు సబ్సిడీ ఇచ్చేవారు. కానీ ఏ మత్స్యకారునికి నేరుగా సబ్సిడీ అందిన సందర్భం చాలా తక్కువ. మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రత్యేక బీవోను తీసుకొచ్చాం. జి.ఓ.నం.33 ప్రకారం ఆయిల్ సబ్సిడీ అని అన్నాం కానీ sales tax

exemption అని ఎక్కడా చెప్పలేదు. This is oil subsidy that too front-end subsidy. ఎక్కడైతే మత్స్యకారుడు డీజిల్‌ను కొంటున్నాడో అక్కడే నేరుగా స్మార్ట్‌కార్డ్ ద్వారా ప్రతి లీటరుకు తొమ్మిది రూపాయల సబ్సిడీతో సరఫరా చేస్తున్నాం. Motorized boats కోసం నెలకు 300 లీటర్లకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. ప్రతి నెలా రూ.2,700లు సబ్సిడీ రూపంలో ఇస్తున్నాం. Mechanized boats కు నెలకు 3000 లీటర్లకు సబ్సిడీ ఇస్తున్నాం. ప్రతి నెలా రూ.27,000 లు సబ్సిడీ రూపంలో ఇస్తున్నాం. దీని కోసం 2019-20 సంవత్సరానికి గాను 19229 బోట్లకు రూ.15.4 కోట్లు వెచ్చించాం. 2020-21 సంవత్సరానికి 17504 బోట్లకు రూ.33.2 కోట్లు వెచ్చించాం. 2021-22 సంవత్సరానికి ఇప్పటివరకు రూ.24.7 కోట్లు వెచ్చించామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఎక్స్‌గ్రేషియా కింద ఇప్పటి వరకు 64 క్లయిములకు వైఎస్సార్ బీమా కింద ఐదు లక్షల రూపాయలు రెగ్యులర్‌గా వచ్చే దానికీ, మత్స్య శాఖ ఆధ్వర్యంలో అదనంగా ఐదు లక్షల రూపాయలు ఇస్తున్నాం. ఇప్పటి వరకు రూ.3.2 కోట్లు ఇచ్చామని ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను, ధన్యవాదాలు.

శ్రీ కాటసాని రాంభూపాల్ రెడ్డి (SRI KATASANI RAMBHUPAL REDDY)(పాణ్యం): అధ్యక్షా, ముంపు ప్రాంతమైన గోరకల్లు రిజర్వాయర్‌లో భూములు కోల్పోయిన రైతులకు, ఆ గ్రామంలో పేద ప్రజలకు Fishermen Society లో మెంబర్‌షిప్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే అక్కడ ప్రాజెక్ట్ కట్టడం వల్ల వారు జీవనోపాధి కోల్పోయారు. దీనితోపాటు ట్రైనింగ్ లేదని కొంత ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. వారిని తీసుకొని కొంత ట్రైనింగ్ ఇప్పించాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

డా.సీదిరి అప్పల రాజు (DR. SEEDIRI APPALA RAJU): అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాంభూపాల్ రెడ్డి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు, రాష్ట్రంలో ఉన్న అనేక ఎం.ఐ ట్యాంకులు, చెరువులు existing Inland Fisheries Co-operative Societies ఉన్నాయో, వారికి ఉన్న size of the tanks ను బట్టి అదనపు సభ్యులను చేర్చుకోడానికి అవకాశం ఉంటే అన్ని చోట్ల చాలా ఉదారంగా ట్రైనింగ్ లేని వారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి, ప్రాథమిక పరీక్షను పెట్టి, కొత్త సభ్యులుగా చేర్చుకోవడం జరుగుతుంది. ఎక్కడైనా కొత్త సొసైటీ పెట్టుకుంటామన్న వారికి అవసరమైన ట్యాంకులు వారి జిరాయితీ/రెవెన్యూ పరిధిలో ఉంటే కొత్త సొసైటీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. చాలా ఉదారంగా మత్స్యకారులకు మంచి జరగడం కోసం నియమ నిబంధనలకు లోబడి ఈ ప్రక్రియ నిరంతరం జరుగుతోంది. వ్యక్తిగతంగా నేను గ్రీవెన్స్ తెలుసుకుని సమస్యను పరిష్కరిస్తాను.

ఉ.11.10

MR.SPEAKER: Now, let us take up the Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

1. THE ANDHRA PRADESH CINEMAS (REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 2021.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Transport on behalf of the Chief Minister to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SRI PERNI VENKATRAMAIAH (PERNI NANI) (MINISTER FOR TRANSPORT) (ON BEHALF OF THE CHIEF MINISTER): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Cinemas (Regulation) (Amendment) Bill, 2021”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

2. THE ANDHRA PRADESH MOTOR VEHICLES TAXATION (AMENDMENT) BILL, 2021.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Transport to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021.

SRI PERNI VENKATRAMAIAH (PERNI NANI) (MINISTER FOR TRANSPORT): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 2021”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: Now, tea break for 15 minutes.

(The House then adjourned at 11.11 AM)

ఉ.11.40

(స్వల్ప తేనేటి విరామానంతరం సభ తిరిగి 11.48ని.లకు ప్రారంభమయ్యింది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

MR.SPEAKER: Now, let us take up the Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

1. THE MUNICIPAL CORPORATIONS (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.20 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for taking into consideration the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

“That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, Minister shall explain the salient features of the Bill.

శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణ (SRI BOTCHA SATYANARAYANA) : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ముఖ్య ఉద్దేశం ఏమిటంటే, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ పై ప్రభుత్వానికి అధికారాలు ఉండేవి. ప్రభుత్వానికి ఉన్న అధికారాలను CDMA (Commissioner and Director of Municipal Administration) కు అంటే రిజర్వేషన్స్ ప్రకారం కౌన్సిల్ లో ఎంతమంది సభ్యులు ఉండాలి అనే అంశాలను జిల్లా కలెక్టర్ కు బదలాయిస్తూ ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టాము.

MR.SPEAKER: The question is:

“That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development to move the motion for passing the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT): Sir, I beg to move:

"That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

2. THE ANDHRA PRADESH PANCHAYAT RAJ (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.9 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development on behalf of the Minister for Panchayat Raj & Rural Development, Mines & Geology to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, MINES & GEOLOGY): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development on behalf of the Minister for Panchayat Raj & Rural Development, Mines & Geology to move the motion for passing the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, MINES & GEOLOGY): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

८.11.50

3. THE ANDHRA PRADESH SELF HELP GROUPS (SHG) WOMEN CO-CONTRIBUTORY PENSION (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.10 OF 2021)

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration and Urban Development on behalf of the Minister for Panchayat Raj & Rural Development, Mines & Geology to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION AND URBAN DEVELOPMENT) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, MINES & GEOLOGY): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Municipal Administration & Urban Development on behalf of the Minister for Panchayat Raj & Rural Development, Mines & Geology to move the motion for passing the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021.

SRI BOTCHA SATYANARAYANA (MINISTER FOR MUNICIPAL ADMINISTRATION & URBAN DEVELOPMENT) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ & RURAL DEVELOPMENT, MINES & GEOLOGY): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Self Help Groups (SHG) Women Co-contributory Pension (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The motion is carried and the Bill is Passed.

4. THE ANDHRA PRADESH REGISTRATION OF HORTICULTURE NURSERIES (REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.8 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing & Food Processing to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SRI KURASALA KANNABABU (MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING & FOOD PROCESSING): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 10, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 10, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 10, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing & Food Processing to move the motion for passing the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021

SRI KURASALA KANNABABU (MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING & FOOD PROCESSING): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Registration of Horticulture Nurseries (Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

5. THE ANDHRA PRADESH BOVINE BREEDING (REGULATION OF PRODUCTION AND SALE OF BOVINE SEMEN AND ARTIFICIAL INSEMINATION SERVICES) BILL, 2021(L.A.BILL NO.11 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021.

DR. SEEDIRI APPALARAJU (MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY, DAIRY DEVELOPMENT AND FISHERIES): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 31, Forms A to L, Schedules I to V, Annexes I to VIII, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 31, Forms A to L, Schedules I to V, Annexes I to VIII, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 to 31, Forms A to L, Schedules I to V, Annexes I to VIII, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries to move the motion for passing the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021.

DR. SEEDIRI APPALARAJU (MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY, DAIRY DEVELOPMENT AND FISHERIES): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Bovine Breeding (Regulation of Production and Sale of Bovine Semen and Artificial Insemination Services) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

6. THE ANDHRA PRADESH RIGHTS IN LAND AND PATTADAR PASS BOOKS (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.12 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) to move the motion for passing the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Rights in Land and Pattadar Pass Books (Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

ॐ.12.00

7. THE ANDHRA PRADESH ASSIGNED LANDS (PROHIBITION OF TRANSFERS) (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.13 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

MR.SPEAKER: I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) to move the motion for passing the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

8. THE ANDHRA PRADESH (REGULATION OF TRADE IN INDIAN MADE FOREIGN LIQUOR, FOREIGN LIQUOR) (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.14 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) on behalf of the Deputy Chief Minister (Excise) to move the

motion for taking into consideration the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION) (ON BEHALF OF THE THE DEPUTY CHIEF MINISTER (EXCISE): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) on behalf of the Deputy Chief Minister (Excise) to move the motion for passing the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION) (ON BEHALF OF THE DEPUTY CHIEF MINISTER (EXCISE): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh (Regulation of Trade in Indian made Foreign Liquor, Foreign Liquor) (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

9. SRI VENKATESWARA INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCES (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.15 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Health, Family Welfare and Medical Education) to move the motion for taking into consideration Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021.

SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): Sir, I beg to move:

"That Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Health, Family Welfare and Medical Education) to move the motion for passing Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021.

SRI ALLA KALI KRISHNA SRINIVAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (HEALTH, FAMILY WELFARE AND MEDICAL EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That Sri Venkateswara Institute of Medical Sciences (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

10. THE ANDHRA PRADESH CHARITABLE AND HINDU RELIGIOUS INSTITUTIONS AND ENDOWMENTS (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.16 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Endowments to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021.

SRI VELLAMPALLI SRINIVAS (MINISTER FOR ENDOWMENTS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Endowments to move the motion for passing the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021.

SRI VELLAMPALLI SRINIVAS (MINISTER FOR ENDOWMENTS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

ప.12.10

11. THE ANDHRA PRADESH CHARITABLE AND HINDU RELIGIOUS INSTITUTIONS AND ENDOWMENTS (SECOND AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.17 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Endowments to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021.

SRI VELLAMPALLI SRINIVAS (MINISTER FOR ENDOWMENTS): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Endowments to move the motion for passing the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021.

SRI VELLAMPALLI SRINIVAS (MINISTER FOR ENDOWMENTS): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments (Second Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

12. THE ANDHRA PRADESH EDUCATION (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.18 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing and Food processing on behalf of the Minister for Education to move the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021.

SRI KURASALA KANNABABU (MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING AND FOOD PROCESSING): (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION) Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing and Food processing on behalf of the Minister for Education to move the motion for passing the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021.

SRI KURASALA KANNABABU (MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING AND FOOD PROCESSING): (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION) Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Education (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

13. THE ANDHRA PRADESH HIGHER EDUCATION REGULATORY AND MONITORING COMMISSION (AMENDMENT) BILL, 2021(L.A.BILL NO.19 OF 2021).

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing and Food processing to on behalf of the Minister for Education to move

the motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021.

SRI KURASALA KANNABABU (Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing and Food processing): (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION) Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the Motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

“The motion is adopted and Clauses 2 and 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill”.

MR.SPEAKER: I shall now request the Minister for Agriculture, Co-operation, Marketing and Food processing on behalf of the Minister for Education to move the motion for passing the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021.

SRI KURASALA KANNABABU (MINISTER FOR AGRICULTURE, CO-OPERATION, MARKETING AND FOOD PROCESSING): (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION) Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Education Regulatory and Monitoring Commission (Amendment) Bill, 2021 be passed”.

Those who are for the Motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Passed.

MR.SPEAKER: Now, let us take up Government Resolution on "Caste wise Census of Backward Classes".

GOVERNMENT RESOLUTION

శ్రీ చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాలకృష్ణ (SRI CHELLUBOINA SRINIVASA VENUGOPALA KRISHNA): అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. గౌరవ శాసనసభ నిర్వహణ, నియమావళి సంఖ్య 77 ప్రకారం వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన కోసం ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలోని అనేక మంది బీసీల చిరకాల కోరికకు అనుగుణంగా, బీసీల మనోభావాలను, బీసీల ఆత్మగౌరవాన్ని, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్న బీసీలకు ఒక భద్రతను కల్పించే ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి అవకాశం కల్పించిన ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి, గౌరవ సభాపతిగా ఉన్న తమరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

**వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన కోరుతూ
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
భారత ప్రభుత్వమును కోరుట గురించి**

చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాల కృష్ణ
మంత్రివర్కులు, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ

గౌరవ శాసన సభ నిర్వహణ, నియమాల సంఖ్య 77 ప్రకారము నేను ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

- 1) వెనుకబడిన తరగతుల వారు సమాజమునకు వెన్నెముకగా ఉన్నప్పటికీ వారు తగినంతగా ప్రయోజనాలు పొందుట లేదని మరియు వారు కోరుకున్న కనీస అభివృద్ధి స్థాయిలను కూడా సాధించలేదని ప్రభుత్వము గమనించి ఈ అంశమును సభ ముందు ఉంచుట జరుగుచున్నది.
- 2) వెనుకబడిన తరగతుల యొక్క ప్రయోజనాల పరిరక్షణ కోసం, నిర్దిష్ట సంక్షేమ అభివృద్ధి విధానాలు రూపొందించడానికి మరియు వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి వారి జనాభాకు సంబంధించిన ఖచ్చితమైన గణాంకాలు మరియు వారి సామాజిక విద్యా మరియు అభివృద్ధికి సంబంధించిన గణాంక వివరములు చాలా ముఖ్యమైనవి.
- 3) కానీ, వెనుకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన ఖచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు లేకపోవుట వలన వారిని అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన సంక్షేమ చర్యలు తీసుకొనుటకు ఇది ఒక ప్రతిబంధకముగా మారినది.
- 4) భారతదేశములో చివరిసారిగా కులగణన 1931 సం॥లో (స్వాతంత్ర్యం రాకమునుపు, బ్రిటిష్ పాలనలో) జరిగినది. అప్పటికి భారతదేశ జనాభా కేవలం 30 కోట్లు మాత్రమే. అంతేకాక, ప్రస్తుత పాకిస్థాన్ మరియు బంగ్లాదేశ్ జనాభా కూడా ఇందులో కలిసి ఉన్నది. ఐతే, ప్రస్తుత దేశ జనాభా సుమారు 130 కోట్లు. 1931 నుండి 90 సం॥లకు పైగా కులగణన నిర్వహించని ఫలితంగా నాటి జనాభా ఆధారంగా వేసిన అంచనా జనాభా గణాంకాలపై ఆధార పడవలసి వచ్చుచున్నది.
- 5) వెనుకబడిన తరగతుల ఖచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు ఉన్న ఎడల సరియైన విధానాలు రూపొందించడం మరియు వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం సాధ్యం అవుతుంది. లిజర్వేషన్లు, వివిధ సంక్షేమ చర్యలు వంటి కొన్ని నిర్ణయాత్మక విధానాల రూపకల్పనకు ఇది ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. నిజమైన నిరుపేదలను గుర్తించుటకు, అర్హత లేని లబ్ధిదారులను తొలగించి విలువైన ప్రభుత్వ వనరుల సద్వినియోగమునకు ఇది ఎంతో ప్రయోజనకరము.
- 6) ప్రస్తుత తరుణంలో వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు తగు విధానాల రూపకల్పనకు మరియు వాటిని సమర్థవంతముగా అమలు చేయుటకు వెనుకబడిన తరగతుల కులగణన అత్యంత అవసరము.

- 7) మన దేశంలో జనాభా గణన ప్రతి 10 సం॥లకు ఒకసారి నిర్వహించుట జరుగుచున్నది. ఇందులో షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు మరియు మైనారిటీల జనాభాను లెక్కించుట జరుగుచున్నది. కానీ, సమాజంలో పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్న వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన అమలు చేయటం లేదు. అయితే, దేశంలోని వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన, వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల సామాజిక విద్యా మరియు ఆర్థిక వెనుకబాటు తనాన్ని అంచనా వేయడానికి శక్తివంతమైన సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది తద్వారా, ప్రభుత్వం వారి అభివృద్ధిపై దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 15 (4), 16(4) మరియు మరికొన్ని రాజ్యాంగ నిబంధనల అమలుకు ఇది ఎంతో దోహదపడుతుంది.
- 8) వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన మేధావులు, వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాలు మరియు ఆకాంక్షలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్థల విజ్ఞప్తులను దృష్టి యందుంచుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసన సభలో తీర్మానాన్ని ఆమోదించుటకు ప్రతిపాదించడమైనది.
- 9) పైన పేర్కొన్న వాటితో పాటు, ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతులకు రూపొందించిన విధానాలను, వివిధ రంగాలలో వారు సాధించిన పురోగతిని, విద్య, ఉపాది మరియు ఇతర రంగాలలో వెనుకబడిన తరగతులు మరియు ఇతర కులాలతో పోల్చి వారి, వారి నిష్పత్తిని విశ్లేషణాత్మకముగా పరిశీలించుటకు వెనుకబడిన కులాల జనగణన అత్యంత అవసరము.
- 10) వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన సమాజంలోని అభివృద్ధి చెందిన కులాలతో సమానంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కూడా సామాజికంగా, విద్యా పరంగా, ఆర్థికంగా వారి అభివృద్ధిని సులభతరం చేస్తుంది. అంతేకాకుండా, వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన కొరకు వివిధ సంస్థలు, మేధావులు మరియు ఆలోచనా వరుల యొక్క దీర్ఘకాల డిమాండును ఆమోదించినట్లగును.
- 11) దీనికి సంబంధించి 28-10-2021 న సమావేశము అయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మంత్రి మండలి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని 2021 సాధారణ జనాభా గణన చేపట్టినప్పుడు వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన చేపట్టవలసినదిగా కోరుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ద్వారా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించి పంపుటకు వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ మంత్రిని కోరుతూ మంత్రి మండలి ఏకగ్రీవముగా

12) భారత రాజ్యాంగ పీఠికలో పొందు పరచబడిన సమ సమాజ స్థాపనకు నాంది పలికేందుకు, సమాజంలోని అన్ని వర్గాల వారిని సమానముగా ఉద్ధరించుటకుగానూ, ఖచ్చితమైన జనాభా గణన నిర్వహించడం ఎంతో అవసరం. అన్ని వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల గణాంకాలు, వారి సంక్షేమం మరియు అభివృద్ధి కొరకూ, కొన్ని నిర్ణయాత్మక చర్యలు గైకొనుటకూ, ఇతర వివిధ సంక్షేమ చర్యలను చేపట్టుటకూ మరియు వారిలో అత్యంత పేద మరియు వెనుకబడిన వారిని గుర్తించుటకూ వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన ఎంతో అవసరము మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 15 లోని క్లాజ్ (4) మరియు క్లాజ్ (5), ఆర్టికల్ 16 లోని క్లాజ్ (4), ఆర్టికల్ 243 (డి)లో క్లాజ్ (6) మరియు ఆర్టికల్ 243 (టి) లోని క్లాజ్ (6) నిబంధనలను సమర్థవంతంగా అమలుచేసే ఉద్దేశ్యంతో వెనుకబడిన తరగతులలోని పౌరులకు సామాజికంగా మరియు విద్యా పరంగా ప్రయోజనాలందించేందుకు షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు మైనారిటీలతో పాటు 2021 సాధారణ జనాభా గణనను నిర్వహించేటప్పుడు సామాజికంగా మరియు విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కులాల వారీగా జనాభా గణన చేపట్టవలసినదిగా 15వ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసన సభ భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది.

మ.12.20

అధ్యక్షా, తీర్మానానికి continuation గా, ముందుగానే బీసీల ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడటం కోసం ఏలూరు బీసీల డిక్లరేషన్ సభలో ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డిగారు చెప్పిన మాటలను ఇక్కడ ఉదహరించదలిచాను. బీసీ సామాజికవర్గంలో జనించిన వారిగా, బీసీలు నిత్యం అనుభవిస్తున్న ఆత్మన్యూనతాభావాల్ని, ఆత్మ రక్షణ కోసం తపిస్తున్న తీరును, బీసీలు సమాజంలో సముచితమైన స్థానాన్ని పొందలేకపోతున్నారనే బాధను ఒక మాటతో తీర్చిన నాయకుడు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డిగారేనని చెప్పడానికి ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

బీసీలంటే భారతదేశ సంస్కృతిని సంరక్షించి, బీసీలంటే వెనుకబడిన వారు కాదు ఈ సమాజానికి వెన్నెముక అని మన నాయకుడు జగన్మోహన్రెడ్డిగారు అన్నారు. నాకు తెలిసి ఈ పదాన్ని మరే ఇతర నాయకులు ఉపయోగించలేదన్నది నా అనుభవం.

అధ్యక్షా, బీసీలంటే ఒక మానవుని అవసరాలను అన్ని రకాలుగా తీర్చేవారు. అంటే, శరీరాన్ని కప్పిపుచ్చుకోడానికి వేసుకునే దుస్తుల నుంచి శిరోజు సౌందర్యాలను రక్షించే క్షురకులు, అలాగే నాద ఆశీర్వాచనం చేయగలిగిన, అంటే వేదం నాదంగా మారి ఆశీర్వాదించగలిగే శక్తి నుంచి మనిషి పడుకునే మంచం, వండే కుండ, తిన్న కంచంలోని తిండి, హలం అయితే అన్నానికి, కలం అయితే కవితకు ఇన్ని రకాలుగా అన్నింటిలో బీసీలున్నారు. మనం ఇల్లు కట్టుకోవాలంటే మట్టితో ఇటుకలు చేసే కుమ్మరి,

వడంగి, ఆకులు కొట్టే గీత కార్మికులు, ఇలా అన్ని రకాల వారిని చూసినప్పుడు బీసీలు ఈ సమాజంలో ఒక అంతర్భాగం. మన సంస్కృతి, అందులో సంస్కృతి అంటే, ధర్మ ప్రచారం కోసం ఎవరైతే గతంలో ఉన్న హరిదాసులు, సమాజాన్ని చైతన్యపరచే బుర్రకథలు చెప్పేవారు, ఇటువంటి వారందరూ బీసీల్లోనే ఉన్నారు. భారతదేశంలో జనాభా గణన ప్రారంభమైనప్పటి నుంచి చూసినప్పుడు బీసీల్లో ఉన్న ఔన్నత్యాన్ని, ప్రస్తుతం వారు పడుతున్న బాధ, తపనను తీర్చడానికి ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మరొక్కసారి బీసీల ఆత్మగౌరవాన్ని పెంచేటట్లుగా, మేము ఎంతమందిమి ఉన్నామని తెలుసుకోవాలనే వారి దీర్ఘకాలిక వాంఛ, కోరిక ఇప్పుడు తీరబోతుందనేది స్పష్టంగా తెలియచేయదలిచాను.

భారతదేశంలో మొట్టమొదటిగా అప్పటి బ్రిటిష్ పాలకులు జన గణన చేపట్టింది 1872లో. కానీ క్రమబద్ధమైన జన గణన 1881లో జరిగింది. 10సంవత్సరాల కొకసారి బ్రిటిష్ వారి సమయంలో 8మార్లు జన గణన జరిగింది. 1872, 1881, 1891, 1901, 1911, 1921, 1931, 1941. 1941లో జన గణన ప్రారంభించారు. కానీ రెండో ప్రపంచ యుద్ధం వచ్చే సమయానికి 1939-45 మధ్యలో అక్కడ క్రియాశీలకంగా వారు జన గణన చేయలేదు. అంటే ఇప్పటికీ 1931లో పూర్తి స్థాయిలో జరిగిన జన గణన ఆధారంగానే ఇవాళ బీసీలను లెక్కిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 1951లో, 1961లో, 1971లో, 1981లో, 1991లో, 2001లో, 2011లో జనాభా గణన జరిగింది. ఇప్పుడు 2021లో జరగాల్సి ఉంది. జనాభాలో అనేకమంది ఎస్సీ, ఎస్టీలు వెనుకబడి ఉన్నారు. వారిని గుర్తించినట్లుగానే 'బీసీలు' అను ఒక కాలమ్ ను (column) పెట్టాలని అభ్యర్థిస్తూ, బీసీల వెనుకబాటుతనానికి తగిన గుర్తింపు ఇవ్వాలని బీసీలందరూ ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దానిని గుర్తించాలనేది మా ఆలోచన. ఇక్కడ జన గణనలో బీసీలను "ఓసీ జనరల్" కేటగిరిలో గుర్తిస్తున్నారు. 1931నుండి ఇప్పటివరకూ అంటే 90సంవత్సరాల కాలంగా బీసీలకు లెక్కలు లేవు. అంతకుముందు లెక్కలున్నాయి తప్ప 90సంవత్సరాలుగా బీసీల లెక్కలు మన దేశంలో లేవు.

అధ్యక్షా, ఆనాడు 1991నాడు జన గణన జరిగే సమయానికి మన దేశ జనాభా 30కోట్లు. ఇవాళ 130కోట్లు. 1931లో జన గణన జరిగే సమయంలో 30కోట్ల జనాభా అన్నది పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్ తో కలిపి ఉన్నప్పుడు. ఇవాళ ఈ జన గణన ప్రకారం వెనుకబడిన కులాల్లో ఉన్న అక్షరాస్యత, వారి నివాస యోగ్యత, జీవన ప్రమాణాలు, ఈ స్థితుగతులన్నీ తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

మ.12.30

ప్రధానంగా కుల గణన చేపట్టాల్సిన ఆవశ్యకతను చూసుకుంటే సామాజిక న్యాయాన్ని సాధించాలన్నా, కులాల వారి జనాభా, వారి ప్రస్తుత సామాజిక, ఆర్థిక, విద్యా పురోగతి తెలుసుకోవాలన్నా, బీసీలు

సంక్షేమ ఫలాలు పొందే సమయంలో, ప్రభుత్వాలు తీసుకొనే నిర్ణయాలు సమర్థవంతంగా అమలు చేయాలన్నా, విధాన నిర్ణయాలు సక్రమంగా అమలు చేయడానికి, నిజమైన అర్హులను గుర్తించడానికి రిజర్వేషన్ ఫలాలు బీసీలకు అందించడానికి మా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బీసీల్లో 139 కులాలు ఉన్నాయి, దేశ వ్యాప్తంగా సుమారు 3000 పైచిలుకు కులాలు ఉంటే అందులో 2600 పైచిలుకు కులాలను ఓబీసీలుగా గుర్తించారు. ఇందులో కొంతమంది బోగస్గా చేరిన వారిని గుర్తించి తీసేయాలంటే ఈ కుల జనగణన కచ్చితంగా జరగాలి. మన రాష్ట్రంతోపాటు కొన్ని రాష్ట్రాల్లో కూడా ఈ కుల జనగణన కచ్చితంగా చేయాలనే డిమాండ్ కేంద్ర వద్ద ఉంది.

ఈ సమాజంలో అందరితోపాటు పేదవాళ్లు జీవించలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అందులో ప్రత్యేకంగా ఎంబీసీలు ఉన్నారు. వారికి స్థిర నివాసం ఉండదు, ప్రభుత్వం అమలు చేసే చాలా ఫలాలు ఎలా పొందాలో వారికి తెలియదు. వారి జనగణన, వారికి సమాజంలో గుర్తింపు లేని కారణంగా, సంవత్సరంలో కొన్ని ప్రాంతాల్లోని వాడల్లో కొన్ని రోజులు జీవించి యాచక వృత్తి, లేక చిన్న చిన్న వృత్తులతో విద్యకు దూరంగా బ్రతుకు ఈడుస్తున్నారు. ఉద్యోగం అనే ప్రస్తావన లేకుండా జీవిస్తున్నారు.

దేశంలో 2,633 కులాలు ఉంటే కేవలం పది శాతం కులాలు మాత్రమే ఈ ప్రభుత్వంలో ప్రభుత్వ ఫలాలు పొందగా కనీస ఉద్యోగాలు పొందలేని 1031 కులాలు ఉన్నాయి. ఈ తీర్మానం ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పౌరులకు ఏమి తెలియజేస్తున్నానంటే, బీసీల్లో 2004 సంవత్సరానికి ముందు చేతి వృత్తుల వారు, చిన్న చిన్న కమతాలు చేసుకునే వారు, వ్యాపారాలు తెలియని వారు అనేక మంది ఉన్నారు.

గీత వృత్తి, నేత వృత్తి, కమ్మరి, కుమ్మరి కులాల్లో జ్ఞానం, తెలివితేటలు ఉన్నాయి. వారు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో పదవ తరగతి వరకు చదివి, తరువాత ఉన్నత చదువులు చదవాలంటే ఆర్థిక స్థితి లేదు. వారికి ఖరీదైన చదువు చాలా కష్టం. స్వర్గీయ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఒక గొప్ప కార్యక్రమాన్ని చేశారు. ఆయన బీసీల హృదయాల్లో ఉన్నారు. ఈ వృత్తులు చేసుకునే వారి కుటుంబాల్లో ఉన్నత చదువులు చదవాలంటే డబ్బు ప్రతిబంధకం అయినప్పుడు ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ అని ఒక వరం ఇచ్చారు. నేను గ్రామాల్లో చూసేవాడిని. ఒక గీత కార్మికుడి బిడ్డ డాక్టర్, ఇంజనీర్ అయిన సందర్భం. కమ్మరి, నేతన్న బిడ్డ డాక్టర్ అయిన సందర్భం చూశాను. ఇవన్నీ ఎందుకు ఉదహరిస్తున్నానంటే సమాజంలో సామాజిక పరిస్థితులు ఎలా ఉంటాయంటే మనం ఎప్పుడూ ఎదుటి వారిని అనునయిస్తుంటాం. ఈ కులంలో చదువుకున్న ఒక ఉన్నతాధికారి ఉన్నాడని వారిని ఆదర్శంగా తీసుకుంటారు. ఏ కులంలోనైనా ఉన్న తంగా ఎదిగిన వ్యాపారస్తుడు ఉంటే వారిని ఆదర్శంగా తీసుకుంటారు. కొన్ని గ్రామాల్లో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించిన వారు లేకపోతే ఆ గ్రామంలో విద్యను అభ్యసించే వారి సంఖ్య గణనీయంగా పడిపోతుంది. అటువంటి తరుణంలో డా.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు బీసీల కోసం ప్రత్యేకించి, ఎవరైతే నిరంతరం కష్టం చేసి

జీవిస్తుంటారో, కష్టమొకటే వారికి ఆధారం, అలాంటి వారి కోసం ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్ తీసుకురావడం ద్వారా అనేక మంది బీసీ విద్యార్థులు, అనేక వర్గాల్లో డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు అయ్యారు, విదేశాలకు వెళ్లారు, కుటుంబాలు స్థిర పడిన పరిస్థితులను మనం చూశాం.

కష్టించి పని చేసే వారికి ఆరోగ్య సమస్యలు వస్తే ఆ సమస్యలను పరిష్కరించడం కోసం ఆరోగ్యశ్రీ అనే సంజీవనిని రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు ఇచ్చారు. బీసీల కోసం తండ్రి ఒక అడుగు వేస్తే తనయుడు పది అడుగులు వేశారు. అసలు ఈ వెనుకబాటుతనం ఏమిటి, దీనిని ఎలా రూపు మాపాలని జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఆలోచించారు. ఏలూరు బీసీ డిక్లరేషన్ సభలో ఆయన మాట్లాడిన మాటలు ఏవైతే ఉన్నాయో పొల్లుపోకుండా ఈ రాష్ట్రంలో రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం, రాజకీయం అనే వ్యవస్థ ఈ సమాజాన్ని, మన జీవితాలను ఏ విధంగా నడిపిస్తోందంటే అందులో కనీసం గ్రామ సర్పంచ్ కాని కులాలు కూడా ఉన్నాయి, వార్డు మెంబర్ గా గెలవలేని కులాలు ఉన్నాయి. వారందరికీ మా ప్రభుత్వంలో, ఇది మా ప్రభుత్వమని, మేము కూడా ఈ ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములు అని 139 కులాలకు సుమారు 56 కార్పొరేషన్లను ఏర్పాటు చేశాం. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బలహీనవర్గాలకు ఒక చారిత్రాత్మక నిర్ణయం చేసిన రోజు.

(సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

672 మంది డైరెక్టర్లుగా, 56 మంది కార్పొరేషన్ చైర్మన్లుగా చేశారు. వారి కళ్లలో ఆనందం చూసినపుడు నేను చాలా అదృష్టవంతున్ని, ఈ సమయంలో నా బీసీ వర్గాలు ఇంతమంది రాజకీయ ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నప్పుడు నన్ను బీసీ సంక్షేమ శాఖామంత్రి చేశారు. ఈ సభ ద్వారా జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఇది ఒక అదృష్టం, బీసీల ఆత్మ గౌరవాన్ని పెంచే నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారైతే వారి మంత్రివర్గంలో, వారు చేస్తున్న ఈ యాగంలో నేను కూడా భాగస్వామిని అయినందుకు చాలా గర్వపడుతున్నాను.

నామినేటెడ్ పోస్టుల్లో బీసీలకు యాభై శాతం, అందులో మహిళలకు యాభై శాతం ఇచ్చారు. ఇంతకు ముందు ఇలా ఎప్పుడూ జరగలేదు. అవకాశం లేని వారు అనేక మంది మార్కెటింగ్ కమిటీల్లో పదవులను అలంకరించారు.

ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న నిర్ణయాల వల్ల అనేక మంది బీసీలకు జరిగిన గొప్ప మేలు గురించి ఈ సభలో మాట్లాడుతుంటే ఒళ్లు గగుర్పొడుస్తుంది, మాటలు రావడం లేదు. ఈ తరహా ఆలోచన చేసిన నాయకులు ఎప్పుడైనా ఉన్నారా అనిపిస్తుంది.

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు 3648 కిలోమీటర్ల పాదయాత్ర చేశారు, అందరూ పాదయాత్ర అంటారు కానీ బీసీలను ఉద్ధరించడానికి ఆయన చేసిన మహా యాగం, మహా తపస్సు అని నేను అంటాను. ఆ తపస్సులో బీసీల జీవితాలను ఉద్ధరించాలని, రాజకీయ లక్ష్యాలకు చేర్చడమే జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి లక్ష్యం. వచ్చే ఎన్నికల నాటికి బీసీల్లో విపరీతమైన పోటీతత్వం వస్తుంది.

రాజకీయాల్లో ఓనమాలు తెలియని వారు ఇవాళ రాజకీయాల పట్ల అవగాహన కలిగి ముఖ్యమంత్రి గారితో నేరుగా మాట్లాడే అవకాశం లభించిందంటే ఆ పోటీని తట్టుకోవడం చాలా కష్టం అవుతుంది.

బీసీలంటే జీవం ఉండే వాళ్ళం. ఆ జీవాన్ని గతంలో చైతన్య పరచలేదు. ఈనాడు చైతన్యం దిశగా బీసీలను నడిపిస్తున్న నాయకుడిగా చరిత్రలో జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి ఎవరూ సాటి రాలేరని తెలియజేస్తున్నాను.

నాకు గొప్ప అనుభూతి, ఈ చారిత్రాత్మకమైన తీర్మానం జరిగే సమయంలో తమరు సభాపతి స్థానంలో కూర్చున్నారు అధ్యక్షా. ఆ స్థానాన్ని మన నాయకుడు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తమకు ఇచ్చారు. అంటే ఇది బీసీల ప్రభుత్వమని స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. బీసీలు అని నేను పదే పదే వాడినా ఆత్మన్యూనత్వాన్ని తీసివేసి ఆత్మ గౌరవంతో బ్రతకడం వంటి వ్యవస్థను రూపకల్పన చేయడం అన్నది జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు తీసుకున్న గొప్ప నిర్ణయం. ఆత్మన్యూనత్వాన్ని తీసివేయడం చాలా కష్టతరమైంది. తమని స్పీకర్ గా కూర్చో బెట్టారు, రాజ్యసభ.. గతంలో కూడా నేను ఆ పదం వాడాను.

మ.12.40

మేము శెట్టి బలిజ కులస్తులం. గీత కార్మికులం, చెట్లు ఎక్కేవాళ్ళం. ఈ కాళ్ళు ఎప్పుడైనా పార్లమెంట్ మెట్లు ఎక్కుతాయా అని ఊహల్లో ఉండే వాడిని. పార్లమెంట్ లో ఎప్పుడూ మన వాణి వినబడటం లేదని, ఇది ఎవరు తీరుస్తారనుకుంటే ఇప్పుడు ఇది తీర్చిన మహానుభావుడు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి. అలాగే మత్స్యకార సోదరుడు మా మోపిదేవి వెంకటరమణగారు, పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్ గారు. వీరిరువురు బీసీల వాణిని వినిపించడానికి అత్యున్నతమైన రాజ్యసభకు వెళ్లారు. ఆర్థిక, సామాజిక పరంగా అనేక ఒత్తిడులు ఎదుర్కొన్న కులాల్ని ఇక్కడ కూర్చోబెట్టారంటే అది ముఖ్యమంత్రిగారి గొప్పతనం. 139కులాలకు 56 కార్పొరేషన్లు ఏర్పాటు చేసి, 670 మందిని డైరెక్టర్లను నియమించినప్పుడు వారు అన్న మాట ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు బీసీలను ఎంత గొప్పగా చూశారో ఇదొక సాక్ష్యం. వారు ఏ వేదిక మీద అయితే ప్రమాణ స్వీకారం చేశారో అదే వేదికను అంతకంటే గొప్పగా సుందరంగా తీర్చిదిద్ది బీసీలందరి చేత ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. బీసీల పట్ల ఇంతకంటే పెద్ద మనస్సు ఉన్న నాయకుడు ఎవరుంటారు? బీసీ సంక్రాంతి సభ చూసినప్పుడు నాకు చాలా ఆనందం వేసింది. బీసీల సమస్యలు నిరంతరం తెలుసుకోవడం కోసం, వారికి బీసీల సమస్యలు వినిపించడానికి ఎక్కడా ఆస్కారం లేదనే ఆలోచన రాకుండా ఉండటం కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన వెంటనే శాశ్వత ప్రాతిపదికన బీసీ కమిషన్ ని ఏర్పాటు చేశారు. గత పాలకులు ఏమి చేశారు? అవసరార్థం బీసీ కమిషన్లు వేయడం, కనీసం రిపోర్టులు కూడా రాకుండా తీర్మానాలు చేయడం మనందరం చూశాం. కానీ చిత్తశుద్ధి ఉన్న ముఖ్యమంత్రి మన జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు. శాశ్వత ప్రాతిపదికన బీసీ కమిషన్ ని ఏర్పాటు చేశారు. నాలుగు చట్టాలు తీసుకురావడం ద్వారా యాక్ట్ నం.19, శాశ్వత ప్రాతిపదికన బీసీ కమిషన్ ఏర్పాటు చేశారు, యాక్ట్ నం.24 ప్రకారం నామినేటేడ్ పోస్టుల్లో 50శాతం రిజర్వేషన్లు, యాక్ట్ నం.25

ప్రకారం నామినేటెడ్ కాంట్రాక్ట్ పనుల్లో 50శాతం రిజర్వేషన్లు, యాక్ట్ నం.26 ప్రకారం నామినేటెడ్ కాంట్రాక్ట్ పనుల్లో మహిళలకు 50శాతం రిజర్వేషన్లు, యాక్ట్ నం.27 ప్రకారం నామినేటెడ్ పోస్టుల్లో మళ్ళీ మహిళలకు 50శాతం రిజర్వేషన్లు ఇచ్చారు. నేను కంపారిజన్ చేయలేదు. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం ఏర్పడి రెండున్నర సంవత్సరాలు అయింది. బీసీలకు జరిగిన మేలు ఎలా సాధ్యమని చూస్తే కేవలం అది జగన్మోహన్రెడ్డి గారి వల్లనే సాధ్యమయింది. మళ్ళీ నెక్స్ట్ ఇస్యూలో వివరిస్తాను. కానీ దురదృష్టం ఏమంటే సభలో ప్రతిపక్షం లేదు. ప్రతిపక్షం ఉంటే వారు బీసీల పట్ల ఎట్లా ప్రవర్తించారో, వారి ప్రవర్తన ద్వారా బీసీల ఆత్మ గౌరవం ఎలా దెబ్బతినదో, వారి ఆత్మ ఎలా క్షోభించిందో తెలిసేది. బీసీలంటే వాళ్లు ఓట్లు వేసే యంత్రాలనుకున్నారు. చంద్రబాబునాయుడు గారు ఇప్పుడు ఈ సభలో లేరు. గతంలో అనేక ఉదంతాలు జరిగాయి. ఇద్దరు బీసీలు జడ్జిలుగా నియామకం జరగాలంటే బీసీలు జడ్జిలుగా చేసే అర్హత లేదని సుప్రీంకోర్టుకు ఒక ఉత్తరం రాశారు. అలాగే నాయిబ్రాహ్మణ సోదరులు వెళ్లి వారికి ఏదో అవసరం ఉందని చెబితే తోకలు కత్తిరిస్తానని, ఫినిష్ చేస్తానని అన్నాడు. దేవాలయం లాంటి సెక్రటేరియట్లోకి వారిని ఎవరు రానిచ్చారనే మాటలు మాట్లాడారు. అలాగే మత్స్యకార సోదరులు అడిగితే తోలు తీస్తాను, ఖబడ్డార్ అని అన్నారు. “బీసీలు మా వెనుక ఉన్నారు, బీసీలంతా మా వెనుకే” అనే భ్రమ కల్పించారు. కానీ “బీసీల వెనుక నేనున్నాననే మాట వారి నోటి నుంచి ఎప్పుడూ రాలేదు”. కానీ ఈ కార్యక్రమాల ద్వారా బీసీలు తన సరసన ఉన్నారని” జగన్మోహన్రెడ్డిగారు నిరూపించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు బీసీల పక్షపాతి అని చెప్పడానికి చాలా కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. ఈ సభలో నేను బీసీ బిడ్డగా ఈ తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టడం అంటే నా జన్మకి ఇంతకంటే గొప్ప అదృష్టం ఇంకొకటి ఉండదని, ఈ ఆనందాన్ని కలిగించిన ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇది ఒక చారిత్రక అవసరాన్ని తీర్చే తీర్మానం. బీసీల్లో ఉన్న దీర్ఘకాలిక కోరిక. బీసీ సంఘాలు బీసీల స్థితిగతులపైన అధ్యయనం చేస్తారు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒక్కటే అడుగుతున్నాను. బీసీ జనాభా ఎంత మంది ఉన్నారో తెలుసుకునేందుకు “మాకు బీసీ అనే కాలమ్ యాడ్ చేసి, 2021లో జరిగే జనగణన ఆలస్యమైన కారణం చేత “బీసీ” అనే కాలమ్ని యాడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను”. మా కోరిక తీర్చాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. జనగణన అనేది కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధి లోనిది. కానీ ఇవాళ రాష్ట్రంలో జగన్మోహన్రెడ్డిగారు చేసిన కార్యక్రమాలు చూసినప్పుడు జనగణన జరగాలి. ఇది మన హక్కుగా అడుగుతున్నాం. మనతోపాటు తెలంగాణా, ఒడిశా, బిహార్, మహారాష్ట్ర లాంటి కొన్ని రాష్ట్రాలు ఇదే క్రమంలో నడుస్తున్నాయి. ఈ జనగణన జరగాల్సిన అవసరం, ఆవశ్యకత ఎంతో ఉంది. ఈ రాష్ట్రంలో బీసీ జనాభా ఇంత ఉన్నారు, అంత ఉన్నారని అనుకోవడం తప్ప ఎంత మంది ఉన్నారనేది తెలియడం లేదు, మన సంఖ్య ఎంత అని తెలిసే పరిస్థితి రాలేదన్నప్పుడు, అది తెలుసుకున్న ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ఈ రాష్ట్ర బీసీల బంధువు. నేను పొగుడుతున్నానని అనుకోవద్దు. ఎప్పుడూ కూడా

“యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిః ర్భవతి భారత”

యదు కులాన్ని ఉద్ధరించిన శ్రీకృష్ణుడు క్షత్రియుడే కానీ అవసరం యదు కులానికి ఉంది. అలాగే ఇవాళ జగన్మోహన్రెడ్డిగారు జగన్మోహనుడు అంటే నా దృష్టిలో విష్ణు అంశే. ఆయన ఇవాళ ఈ బీసీ కులాన్ని ఉద్ధరించడానికి రాజకీయాల్లోకి వచ్చిన మహానుభావుడుగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత బీసీల కోసం చేసిన మేలును నేను ఉదహరించాల్సిన అవసరం ఉంది.

గొప్ప కులంలో పుట్టడం గొప్ప కాదు. మన పుట్టుకే మన కులానికి గొప్ప అవ్వాలని చరిత్రలో ఎంతోమంది మహానుభావులు రుజువు చేశారు. బోయ కులంలో పుట్టిన వాల్మీకి రామాయణాన్ని అందించారు. మత్స్యకార ఇంట పుట్టిన వ్యాస భగవానుడు భారతాన్ని అందించారు. విశ్వ బ్రాహ్మణుడు అయిన పోతులూరి వీరు బ్రహ్మాండస్వామి కాల జ్ఞానాన్ని అందించారు. మాలి కులంలో పుట్టిన మహాత్మా జ్యోతిరాపుపూలే స్త్రీ విద్యను అందించి మహానుభావుడు అయ్యాడు. దళితవాడలో పుట్టిన బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్ గారు మనందరి జీవన ప్రమాణం. భారతదేశంలో వివిధ మతాలున్నాయి. ప్రతి మతానికి గ్రంథాలు ఉన్నాయి. కానీ భారతీయులందరికీ బైబిల్, ఖురాన్, భగవద్గీత ఉన్నాయి. కానీ భారత సంతతి అంటే ఆచరించాల్సిన గ్రంథం రాజ్యాంగం. అటువంటి రాజ్యాంగాన్ని అందించిన బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్ గారు ఉన్నారు. మహోన్నత చరిత్ర ఉన్న వ్యక్తులు కులానికి పరిమితం కాదు, సమాజానికి. ఈ సందర్భంలో బీసీ మండల్ కమిషన్ ని రచించిన ఆయన ఒక మాట అన్నారు. “ఎన్నికల్లో ఓట్లు సంపాదించడానికి కుల పరమైన విజ్ఞప్తులు చేయచ్చు. కానీ ప్రభుత్వ నిర్ణయాలకు ఏ కులతత్వాన్ని సహించ వద్దని మండల్ గారి మాట”. ఇక్కడ ఎందుకు ఉదహరిస్తున్నానంటే జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ఒక మాట అన్నారు. ఆయన మండల్ సిద్ధాంతాన్ని ఎలా ఫాలో అయ్యారో తెలియదు గానీ కులం చూడం, మతం చూడం, ప్రాంతం చూడం, పార్టీ చూడం, అర్హులైన అందరికీ లబ్ధి చేకూర్చడమే తన లక్ష్యం అన్నారు. ఇది కదా పాలన అంటే.

మ.12.50

ఇది కదా పాలకుడుకి ఉండాల్సిన మనసు. ఇంత గొప్ప ఆలోచన చెయ్యడం ఈ రాష్ట్రంలో బీసీ జనాభా చేసుకున్న అదృష్టం. అధ్యక్షా, మహా కవి ఒక కవిత చెప్పారు.

“కుల, మతాలు గీసుకున్న గీతలన్ జొచ్చి పంజరాన కట్టుబడను నేను.

అఖిల లోక మెట్లు నిర్ణయించిన నాకు తిరుగులేదు. విశ్వనరుడను నేను” అని జాషువా అన్నారు.

అధ్యక్షా, పాలకులు అంటే సేవకులు అని, పాలకుడు అంటే అధికారం, దర్పం అన్నింటికీ అతీతుడై ఉండాలి. ఈ రోజు ఎక్కడా కులం లేదు, మతం లేదు, ప్రాంతం లేదు, పార్టీ లేదు, పేదరికమే ప్రామాణికమని ఆ పేదవాణ్ణి ఆదుకున్నారు. ఎప్పుడో అదిశంకరాచార్యులు ఒక మార్గం గుండా వెళ్తున్నప్పుడు ఒక ఛండాలుడు ఎదురైతే వారి శిష్యుణ్ణి తప్పుకో, తప్పుకో అన్నప్పుడు ఆనాడు ఆ ఛండాలుడి రూపంలో ఉన్న శివుడు నన్ను తప్పుకోమంటావా, నాలోని శివుడిని తప్పుకోమంటావా అని

అంటాడు. నారాయణుడు ఎక్కడ ఉన్నాడంటే దారిద్ర్యంలో ఉన్నాడేమో వాడిని వెలికితీద్దాం అని ఆలోచన చేసిన నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డి. అందుకే మా నాయకులు శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డి తీసుకున్న నిర్ణయాల వల్ల స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు, ఏ ఎన్నికలు తీసుకున్నా పూర్తి మెజార్టీ వచ్చింది. ప్రజలలో జగన్మోహన్రెడ్డిగారిపై ఉన్న అభిమానం ఎక్కడా చెక్కు చెదరలేదు. అభిమానంతో ప్రజలు జగన్మోహన్రెడ్డిగారిని ఆరాధిస్తున్నారని అనడానికి వేరే ఉదాహరణలు అక్కర్లేదు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు 78శాతం పదవులు ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి చెందుతుంది. 86 స్థానాలను నగర కార్పొరేషన్లలో బీసీలకు 40 స్థానాలు కల్పించడంతోపాటు, 50శాతం మహిళలకు ఇచ్చారు. గతంలో మహిళా రిజర్వేషన్ అనే మాటను విన్నాం తప్ప ఎవ్వరూ అమలు చెయ్యలేదు. మహిళలకు ఇచ్చే రిజర్వేషన్లో ఎక్కడా కూడా ఒక్క శాతం కూడా తగ్గకుండా, ఒక శాతం పెరిగే విధంగా నిర్ణయాలు తీసుకున్న జగన్మోహన్రెడ్డి గారు ఈ రోజు చరిత్రలో నిలబడతారని, బీసీలకు ఆరాధ్య దైవంగా వారుంటారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రాష్ట్రంలో బీసీలలో 139 కులాలు ఉన్నాయని, ఆ కులాలకు అవసరాలు ఉంటాయని వాటిని ఎలా తీర్చాలనే ఆలోచన గత పాలకుడు చెయ్యలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి పద్నాలుగు మాసాలు ఎండ, వాన, రాయి, రప్ప, నిద్ర, ఆహారం, రేయి, పగలు అనే తేడా లేకుండా బీసీలను ఉద్ధరించడానికి చేసిన 3,648 కి.మీల పాదయాత్రలో వారు కమ్మరి, కుమ్మరి, కళింగ, కోమటి, దేవాంగ, ఈడిగ, జోగి, రజక, రెడ్డిక, అయ్యారక, పెరికి ముగ్గుల, అరెకటిక, మేదరి, మత్స్యకార, గవర, నగరలు, కురుమ, దొమ్మర, సగర, వడ్డెర, దాసరి, కంజార, వడ్డేలు, పాముల, వన్నెరెడ్డి, మందుల, పంబల, కోరాకుల, గాండ్ల, మంగళి, దూదేకుల, కృష్ణబలిజ, శూరిబలిజ, శెట్టిబలిజ, వాడబలిజ, తూర్పుకాపు, జంగం, పద్మశాలి, విశ్వబ్రాహ్మణ, నాయీబ్రాహ్మణ, గౌడ, కొప్పలవెలమ, వాల్మీకి, బోయ, యాత, శ్రీశయన, యాదవ, శిష్టికర్ణ, అతిరాస, బెస్త, నాగవంశ, ముదిరాజు, ముత్రాసి, కున్ని, బట్రాజు, కురుబ, తొగటశాలి, కొర్పతి, వక్కలిగ, మొగలియ, చట్టాడ శ్రీవైష్ణవ, శిష్టకర్ణం, వీరశైవ, లింగాయత్, పేక్ ముస్లిం, సంచార, వన్నెకుల క్షత్రియ, అగ్నికుల క్షత్రియ, పాలఎరిక, ఏలినాటి, పోలినాటి వెలమ ఇటువంటి కులాలు ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, Most Backward Classes (MBC) కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు చేశారు. అందులో కులాల్ని ఎంత సూక్ష్మకోణంలో చూశారని అనిపించిందంటే నాకు గంగిరెద్దుల, బుడబుక్కల, కాటిపాపల, కూనపులి, బాలసంతు, కంజరభట్ల, కాసికపూడి, కైకాడి, మొండివారు, నొక్కార, దొమ్మరి, రాజన్నల, పట్ర, నెత్తికోతల కులాలు ఉన్నాయని గత పాలకుడికి తెలియదు. కానీ ఈ రోజు కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చెయ్యటం ద్వారా ఈ కులాల్లో ఉన్న వారి పేదరికం, నిరక్షరాస్యత, వారి స్థితిగతుల మీద ఎప్పటికప్పుడు కార్పొరేషన్లలో ఉన్న చైర్మన్లను అధ్యయనం చెయ్యమని, ఆ అధ్యయనం ద్వారా వారందరినీ ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో 656 కార్పొరేషన్లలో 672మంది డైరెక్టర్లను నియమించారు. గత పాలకులు ఎవ్వరూ ఈ కులాలను స్పృశించిన దాఖలాలు లేవు. వారికి వీరిపట్ల ఒక చిన్న చూపు. ఎవరైతే నిజమైన ఆర్థితో మనల్ని ఆదుకోవాలనే ఆలోచన చేస్తారో వారి ఆర్థిని తీర్చి ఆదుకున్న వారే నిజమైన

పాలకుడు. వారే చరిత్రలో నిలుస్తారనే మాటను మనవి చేస్తున్నాను. బీసీలకు పేదరికం ఒక శాపం. పేదరికం అనేది ఒక దీర్ఘకాలమైన రోగం. కారణం వారిలో జీవం ఉంది. దానిని చైతన్య పరిచే శక్తి లేదు. చైతన్యమంటే ముఖ్యమంత్రిగారి మాటలు విన్నప్పుడు నేను చాలా ఆశ్చర్యచకితుడనయ్యాను. గర్భస్త శిశువు మెదడు ఎదుగుదల కోసం శిశువుగా ఉన్న అండం మెదడు ఎదగదేమో అన్న ఉద్దేశంతో సంపూర్ణ ఆహార పోషణ పథకాన్ని తీసుకువచ్చినపుడు జగన్మోహన్రెడ్డి గారిలో ఆ దివ్యత్వం కనపడింది. బడికి వెళ్లే పిల్లవాడికి ఆకలి వేసి సరిగ్గా పాఠం వినలేదేమో అని జగనన్న గోరుముద్ద తినిపించినపుడు బీసీలకు మనం ఇచ్చే ఆస్తి విద్య అని, విద్య ద్వారా మాత్రమే వారందరూ పేదరికాన్ని జయించగలరని బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ గారి స్ఫూర్తితో, వారి సూక్తులను ఆచరిస్తూ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి తీసుకున్న నిర్ణయంలో ఒక పేద పిల్లవాడు బడికి వెళ్లాలి అని సంకల్పించారు. తన పక్కంటి ధనవంతుని పిల్లవాడు మంచి షూ, టై, యూనిఫాం, బ్యాగ్ వేసుకుని స్కూల్కి వెళ్తుంటే పేద పిల్లవాడు తనకు లేదే అని బాధపడుతుంటే, నీ పేదరికం నీకు ఎక్కడా అవరోధం కాదు, నేను నీకు తోడుగా ఉన్నానని విద్యా కానుకను అందించారు. ఏ చదువు చదివినా నీకు నేను తోడుగా ఉన్నానని, నాడు-నేడు ద్వారా పాఠశాలలను అభివృద్ధి చేసిన తీరును ప్రశంసించాలి. ప్రపంచాన్ని తెలుసుకోవాలంటే ఇంగ్లీషు మీడియం అవసరమని ఇంగ్లీషు మీడియంను తీసుకువచ్చినపుడు ప్రతిపక్షనాయకుడు ఏం చేశాడు ? ఎంత అల్లరి చేశాడు? బీసీలు చైతన్యవంతులై ఎక్కడ వారి మాయ మాటలు వినరో అని మోసగించడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు. మోసానికి కేరాఫ్ అడ్రస్ చంద్రబాబునాయుడు అని చెబుతున్నాను. చెప్పింది చెయ్యడు, చెయ్యగలిగింది చెప్పడు, ఎప్పుడు కూడా మోసాలతోనే తన ప్రయాణం సాగించిన చంద్రబాబునాయుడు గారి తీరుకి బీసీలలో విద్య ద్వారా ఆత్మ గౌరవమే కాకుండా, సమాజంలో వారి స్థితిని పెంచాలనే లక్ష్యంతో రాజశేఖర్రెడ్డిగారు ఒకడుగు వేస్తే, ఆయన కొడుకు ఈ రోజు పదడుగులు ముందుకు వేసి విద్యా దీవెన, విద్యా కానుక, వసతి దీవెన, నాడు-నేడుల ద్వారా హాస్టల్స్ డెవలప్మెంట్ చేపట్టారు. ఈ రోజు విద్య కోసం ఒక విద్యా విప్లవాన్ని తీసుకురావడం ద్వారా వై.ఎస్.జగన్మోహన్రెడ్డి గారు బీసీలకు చేరువ అవుతున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో నాకు ఒక శ్లోకం గుర్తుకు వస్తుంది.

“ప్రజా సుఖే సుఖం రాజ్ఞః ప్రజానాం చ హితే హితమ్

నాత్మప్రియం హితం రాజ్ఞః ప్రజానాం తు ప్రీయం హితమ్”

దీని భావం ఏమిటంటే ప్రజలకు ఏది సుఖాన్ని ఇస్తుందో నాయకుడికి అదే సుఖాన్ని ఇస్తుంది. వాళ్లకు ఏది సంతోషాన్ని ఇస్తుందో అదే నాయకుడికి సంతోషాన్నిస్తుంది. దీనిని ఎందుకు ఇక్కడ ఉదహరించానంటే ప్రజలు ఎక్కడ సుఖంగా ఉంటారు, వాళ్లు సుఖంగా ఉండడానికి ఏ కార్యచరణ తీసుకోవాలి, వాళ్లు సుఖంగా ఉండడానికి ఏ కార్యక్రమాలు మనం చేపట్టాలి అనే ఆలోచన చేసి ఈ రోజు జగన్మోహన్రెడ్డి గారు ఇటువంటి నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు.

మ.1.00

బీసీలు సుఖంగా ఉండటానికి మనం కార్యాచరణ చేపట్టాలి అనే ఆలోచన చేసి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాలు బీసీల జీవన స్థితిని కచ్చితంగా పెంచుతాయని స్పష్టంగా చెప్పదలచాను. రాజకీయాల్లో నిజాలు మాట్లాడాలి. రాజకీయాల్లో చెప్పింది చేయాలి. రాజకీయ వ్యవస్థ పట్ల ప్రజలకు మరింత గౌరవం పెరగాలి. అందుచేత జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు తన మేనిఫెస్టోను భగవద్గీతగా తలచారు. మేనిఫెస్టో అంటే మాట. మేనిఫెస్టోని ఖురాన్ గా, బైబిల్ గా తలచారు. ఈ తరహాగా ఆయన చేసిన ఆలోచన వలన ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న గొప్ప నిర్ణయాల వల్ల ఎంత మందికి మేలు జరిగిందన్నప్పుడు జగనన్న అమ్మఒడి ద్వారా సుమారుగా 19,67,749 మంది బీసీలకు చెందిన తల్లుల ఖాతాల్లో రూ.5900 కోట్లు జమ చేశారు. అంటే ఒక తల్లి తన పిల్లవాడి చదువు కోసం ఎట్లా తపిస్తుందో దానికంటే గొప్పగా ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచించారు. పేదరికం వలన పిల్లలను బడికి పంపక పోవడం వలన తల్లికి తాత్కాలికంగా తక్కువ మొత్తంలోనో, ఎక్కువ మొత్తంలోనో డబ్బు రావచ్చు. కానీ ఆ పిల్లవాడి జీవితం బాగుపడకపోతే సమాజంలో వాడి వెనుకబాటుతనం అలాగే ఉండిపోతుందనే ఆలోచన ముఖ్యమంత్రి గారిది. గతంలో నేత నేసే వారికి ఎన్ని కష్టాలున్నాయో చూశాం. నేతన్న నేస్తం ద్వారా 71,980 మంది నేతన్నలకి రూ.522.59 కోట్లు వారి ఖాతాల్లో వేశారు. ఇంతకు ముందు ప్రభుత్వం నుంచి ఏదైనా ఒక పథకం అమలు చేస్తే అది పేదవాడికి చేరే సమయానికి ప్రభుత్వం వంద రూపాయలిస్తే రూ.15లే లబ్ధిదారుడికి చేరేది. గత పాలన చాలా దారుణం. వారికి ఒక స్కూటినీ కమిటీ జన్మభూమి. ఆ జన్మభూమి కమిటీ దగ్గరకు వెళితే రకరకాల ప్రలోభాలు, వేధింపులు, మా పార్టీకి ఓటు వేస్తేనే మీకు పథకం అమలు చేస్తామన్న మాటలు. ఇచ్చేది మాత్రం చాలా తక్కువ.

అధ్యక్షా, విద్యా దీవెన ద్వారా 9,40,445మంది తల్లులకు రూ.2,723.11కోట్లు, వై.ఎస్.ఆర్.ఆసరా పథకం ద్వారా 38,25,492మంది లబ్ధిదారులకి రూ.6084.46కోట్లు, వై.ఎస్.ఆర్.వాహన మిత్ర ద్వారా 1,22,337మందికి ఆటోలిచ్చేందుకు రూ.346.09కోట్లు, వై.ఎస్.ఆర్.మత్స్యకార భరోసా కింద 1,18,119మంది మత్స్యకార సోదరులకి రూ.328.51కోట్లు అందించారు. వై.ఎస్.ఆర్.చేయూత ఇది ఒక గొప్ప పథకం. అంటే 45 సంవత్సరాల పైబడి 65 సంవత్సరాలు మధ్య వయస్సు కలిగిన తల్లికి తన కుటుంబ భారం పెరిగిపోయి చేతులు బలహీనపడిపోతాయి. చేయూత పథకం పేరు ఎంత అందంగా ఉంది. ఆ తల్లికి చేయూతనందించాలని ఆలోచించి 14,41,489మందికి రూ.5429.07లక్షలు బీసీలకు అందించారు. స్పష్టంగా బీసీలకి చేరిన మొత్తం చెబుతున్నాను.

వై.ఎస్.ఆర్. పింఛను కానుక ద్వారా 30,14,810మంది ఎవరైతే వయసు పైబడిన వారున్నారో వారికి రూ.17,995.01కోట్లు ఇచ్చాము. ఇదెంత గొప్ప విషయం అంటే, జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు మనసున్న మారాజు కాబట్టి ఒకటో తారీఖు ఉదయం ఆరు గంటలకే పింఛను అందించే కార్యక్రమాన్ని

తీసుకొచ్చారు. జగనన్న తోడు పథకం కింద 2,43,702 మంది చిరు వ్యాపారులకి రూ.329.56 కోట్లు అందించారు. జగనన్న చేదోడు ద్వారా 2,26,880 మంది రజకులు, నాయాబ్రాహ్మణుల కోసం రూ.226.88 కోట్లు అందించారు. జగనన్న వసతి దీవెన ద్వారా 7,43,030 మంది విద్యార్థులకు రూ.1060.01 కోట్లు అందించారు. ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడ్డ తరువాత 26 మాసాల్లో డిబిటి, నాన్.డిబిటి ద్వారా రూ.4 కోట్ల రూపాయలు లబ్ధి చేకూర్చారు. సుమారుగా రూ.76,275 కోట్లు బీసీలకు లబ్ధి అందింది. నాకు తెలిసి నాలుగైదు ప్రభుత్వాలు చూశాను. ఏ ప్రభుత్వమూ, ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు చేస్తున్న సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు సాటిరాదని స్పష్టంగా తమరి ద్వారా సభకు తెలియచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత బీసీ వెల్ఫేర్ కోసం బీసీలకు రూ.64,425.66 కోట్లు రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చు చేస్తే, గత ఐదు సంవత్సరాలలో చంద్రబాబు నాయుడు గారి పాలనలో రూ.17,462 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. అంటే సుమారుగా, వారి పాలనకు నాలుగు రెట్లు అదనంగా ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలోనే జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బీసీల కొరకు ఖర్చు చేసిన విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. సబ్‌ప్లాను కింద మన ప్రభుత్వం రూ.68,630.59 కోట్లు ఖర్చుచేస్తే గత ఐదు సంవత్సరాల్లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రూ.36,472.65 కోట్లు ఖర్చుచేసింది. దానికి రెండు రెట్లు ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చుచేశాం. ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ కింద రూ.34,854.42 కోట్లు ఈ ప్రభుత్వం 26 మాసాల్లో ఖర్చు చేస్తే రూ.1585.27 కోట్లు, అంటే సుమారుగా 22 రెట్లు ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కువగా ఖర్చు చేసింది. మొత్తం బీసీ లబ్ధిదారులను లెక్కవేసుకుంటే మొత్తం మీద 12,30,04,038 ప్రయోజనాలు వచ్చాయి. కానీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ కాలంలో కేవలం 69,65,000 మాత్రమే వచ్చాయి. మొత్తం గణాంకాలను చూస్తే బీసీలకు ఈ ప్రభుత్వం చేసిన మేలు మరెవరూ చేయలేదు. ఈ ప్రభుత్వానికి మరెవరూ సాటి రారు. స్పష్టంగా చిన్న డేటాను తమరి ముందు ఉంచి ముగిస్తాను.

జగనన్న అమ్మ ఒడి ద్వారా 19,67,749 మందికి రూ.5900 కోట్లు, జగనన్న వసతి దీవెన ద్వారా 7,43,030 మందికి రూ.1060.10 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. జగనన్న విద్యా దీవెన ద్వారా 9,40,445 మందికి రూ.2723.11 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. జగనన్న వసతి దీవెన ద్వారా 425 మందికి రూ.22.36 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. రైతు భరోసా ఇది బీసీల్లో జగనన్న చూసింది ఏమిటంటే రెండేకరాల లోపు, ఎకరం భూమి ఉన్నవాళ్లు బీసీలై ఉంటే వారి కోసం 24,58,193 మందికి రూ.7,970.99 కోట్లు రైతు భరోసా ద్వారా అంటే చిన్న, సన్నకారు, కౌలురైతులు వీరందర్నీ ఆదుకోవడం చేసిన కార్యక్రమాలు. అలాగే సున్నా వడ్డీ పథకం ద్వారా 27,67,459 మంది రైతులకు రూ.518.99 కోట్లు ఖర్చు చేశారు. క్రాప్ ఇన్సూరెన్స్ ద్వారా 14,57,947 మందికి రూ.1777.61 కోట్లు, ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ 6,43,354 మందికి రూ.495.20 కోట్లు ఖర్చు చేశారు.

మ.1.10

మత్స్యకార భరోసా ద్వారా 1,18,119 మందికి రూ.328.51 కోట్లు, సున్నా వడ్డీ ద్వారా 53,72,518 మందికి రూ.1,209.53 కోట్లు, పింఛను కానుక ద్వారా 30,14,810 మందికి రూ.17,995.15 కోట్లు, చేయూత ద్వారా 14,81,489 మంది లబ్ధిదారులకు రూ.5,429.70 కోట్లు, ఆసరా ద్వారా 38,25,492 మందికి రూ.6084.46 కోట్లు, వైఎస్ఆర్ బీమా ద్వారా 48,579 మందికి రూ.790.82 కోట్లు, నేతన్న నేస్తం ద్వారా 71,980 మందికి రూ.522.59 కోట్లు, జగనన్న చేదోడు ద్వారా 2,26,880 మందికి రూ.226.88 కోట్లు, లా నేస్తం ద్వారా 708 మందికి రూ.4 కోట్ల 60 లక్షలు, వాహన మిత్ర ద్వారా 1,22,337 మందికి రూ.346.90 కోట్లు, వైఎస్ఆర్ ఆరోగ్య ఆసరా ద్వారా 3,65,574 మందికి రూ.237.80 కోట్లు ఖర్చు చేశారు.

అగ్రి గోల్డ్ బాధితుల్లో బీసీలు కూడా ఉన్నారు. ఎవరికి చెప్పకోవాలో తెలియదు. అగ్రి గోల్డ్ బాధితులను ప్రభుత్వం ఆదుకున్న తీరును ఒక వరంగా భావిస్తున్నారు. అది మానవీయ కోణం. వారి పట్ల ప్రభుత్వానికి, జగన్మోహన్రెడ్డి గారికి ప్రేమ ఉంది. ఇది చారిత్రక నిర్ణయం. 5,10,536 మంది అగ్రి గోల్డ్ బాధితులకు రూ.444.54 కోట్లు ఇచ్చారు. కొవిడ్ పాండమిక్ సమయంలో ఎక్కువ సఫర్ అయినవారు బీసీలు. డబ్బులేదు, ఎక్కడికి పోవాలో తెలియదు. అటువంటి వారికి ఆరోగ్యశ్రీలో కొవిడ్ను చేర్చడం వలన మేలు జరిగింది. మొత్తంగా 3,30,82,336 మందికి రూ.54,792.53 కోట్లతో ప్రయోజనం చేకూర్చారు. అలాగే నాన్-డీబీటీ ద్వారా సుమారు రూ.76,274.59కోట్ల మొత్తంతో 4,57,09,859 మందికి ప్రయోజనం చేకూర్చారు.

గ్రామ స్వరాజ్య స్థాపన మహాత్మ గాంధీజీ కల. నేను 2001లో జిల్లా పరిషత్తు సభ్యుడిగా పని చేశాను. ఆ సమయంలో స్థానిక సంస్థల పని తీరు మీద 73, 74వ రాజ్యాంగ సవరణ గురించి మాట్లాడేవారు. అదే సమయంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారు జన్మభూమి కమిటీలను తీసుకొచ్చారు. స్థానిక సంస్థల మీద మాట్లాడినప్పుడు పరిపాలన వ్యవస్థలో ఒక నూతన అధ్యాయానికి తెర తీసి, భారతదేశానికి ఆదర్శంగా నిలవడం కోసం, అంటే ఏ రకమైన ప్రలోభాలకు, ఆశ్రిత పక్షపాతానికి తావు లేకుండా, పేదవాడు కలుగులో దాగున్నా వెతికి పట్టడానికి ఒక వ్యవస్థను రూపకల్పన చేసి, నీ పేదరికమే నీ ప్రామాణికం తప్ప వేరే లేదనే ఆలోచనతో ఇవాళ గ్రామ వార్డు, సచివాలయ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తే, అందులో 85 శాతం బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ పిల్లలు ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. ఇంతకంటే గొప్ప పాలన ఎప్పుడుంటుంది? ఇటువంటి చారిత్రక పరిపాలన జరుగుతున్న సమయంలో, బీసీల ఆత్మ రక్షణ కోసం, బీసీల చిరకాల వాంఛ తీరదేమోననే భ్రమలో ఉన్నవారి కోసం, ఇవాళ భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, బీసీ జనగణన చేయాల్సిన ఆవశ్యకత, బీసీ జన గణన కాలమ్ (Column) ను ఇంట్రడ్యూస్ చేయమని భారత ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థన చేసి గొప్ప అవకాశానికి నాడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఒక బీజం వేశారు. నేను ఈ సందర్భంగా ఒకే ఒక్క మాట చెప్పి ముగిస్తాను. 2001వ సంవత్సరంలో జిల్లా పరిషత్తు

సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారు వచ్చి నన్ను దీనించారు. 2019 నాటికి జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు నన్ను శాసనసభ్యుడిగా చేశారు. అంటే బీసీల సమస్యలను పరిష్కరిస్తూ బీసీల అభివృద్ధికి పలు పథకాలను అమలు చేస్తున్న ప్రభుత్వంలో బీసీ సంక్షేమశాఖ మంత్రిగా నేను ఉండటం కంటే, బీసీగా పుట్టిన నాకు వేరే వరం అవసరం లేదు. ఈ వరాన్ని ఇచ్చిన జగన్మోహన్రెడ్డిగారికి ప్రత్యేక నమస్కారాలు, ధన్యవాదాలను తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కరణం ధర్మశ్రీ (SRI KARANAM DHARMASRI)(చోడవరం): ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా, ఈ రోజు బీసీ జన గణన కోసం మంచి రిజల్యూషన్ని సభలో ప్రవేశ పెట్టిన గౌరవ మంత్రిగారు, అలాగే ఒక అద్భుతమైన ప్రతిపాదనకు అవకాశం కల్పించి దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలు ఉన్నా బీసీల ఔన్నత్యం కోసం, బీసీల అభ్యున్నతి కోసం, ఎంత మంది బీసీలు సమాజంలో ఉన్నారో తెలుసుకోవడం కోసం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ప్రోత్సహించినందుకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. అద్భుతమైన సంస్కరణలను ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకువచ్చినందుకు ఎంతో మంది శ్లాఘిస్తున్నారు. బీసీ జన గణన బిల్లు పై మాట్లాడే అవకాశం, అదృష్టం నాకు కలిగినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. జగన్మోహన్రెడ్డి గారి పాలనలో ఈ రోజు ఎన్నో సంస్కరణలు ఆవిష్కరింపబడి, మరువలేని, మరపురాని, మరచిపోని, చరిత్రలో చెరవలేని సువర్ణాధ్యాయం మన ప్రభుత్వంలో నడుస్తోందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే గత పాలనలో డాబు డూబు తప్ప చంద్రబాబు చెప్పకునే గొప్ప ఏమీ లేదని చెప్పాలి. ఎందుకంటే ఒకపక్క వేణు మరో పక్క నేను. ఇప్పుడు సభలో వారు లేకపోయినా మేము మాట్లాడిన విధానాలు చంద్రబాబు నాయుడు గారు తప్పకుండా టీవీలో చూస్తుంటారు. టీవీలో చూసి వాళ్లు కూడా తెలుసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో వాళ్ల తాలూకు లోపాలు, వాళ్లు చేసిన పాపాలు, బీసీలపై చూపించిన కోపాలు ఈ సందర్భంగా ఎత్తి చూపక తప్పదు. మాది బీసీల పార్టీ అంటాడు. బీసీ అంటే తోసెయ్యే అంటాడు. బయట బీసీ, లోపల తోసెయ్యే అదీ టీడీపీ పాలనీ అని మనవి చేస్తున్నాను. It is a fact.

మంత్రిగారు ఇందాక చెప్పిన దాంట్లో చాలా ఫిగర్స్ ఉన్నాయి. ఆ ఫిగర్స్ను రెఫర్ చేసి మాట్లాడను. ఎందుకంటే చెప్పిందే చెప్పినట్లు ఉంటుంది. టీడీపీ పాలనలో బీసీలకు వాళ్లు ఖర్చు పెట్టింది కేవలం రూ.1,620 కోట్లు మాత్రమే. కేవలం రూ.1,620 కోట్లను బీసీలకు విదిలించి, బీసీలను రుణగ్రస్తులను చేస్తే, మన సిఎం గారు మనసున్న మారాజు ఆంధ్రప్రదేశ్ రారాజు, బీసీలకు మహారాజు కాబట్టి కేవలం 29 నెలల్లో రూ.75,846 కోట్ల మేర బీసీలకు ఆర్థిక తోడ్పాటునందించి, వెన్నెముక వర్గాలకు వెన్నుదన్నుగా, బీసీలకు అన్నగా, అండగా నిలిచారనడంలో ఎటుంవటి సందేహం లేదు. ఇది వాస్తవం. ఎందుకంటే ఈ సందర్భంగా ఒక మాట చెప్పాలి. బీసీ జన గణన ఎందుకంటే, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత బీసీలకు ఎంత న్యాయం జరుగుతుంది, బీసీల అభ్యున్నతికి మా ప్రభుత్వ ధ్యేయం ఏమిటనేది తెలియజేయడం కోసం బీసీ జన గణన చేస్తున్నారు. అది తెలిస్తే రియల్గా ఎవరికి ఎంతెంత ఎలాట్ అయిందో స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది.

మ.1.20

కానీ, అప్పుడున్న టీడీపీ ప్రభుత్వం బీసీలంటే బీ కాక సీ ఒక్కటే ఎదగాలని, ఈ సమాజంలో బీసీలు ఎల్లప్పుడూ రుణగ్రస్తులుగా ఉంటేనే టీడీపీ ఎప్పుడూ అధికారంలో ఉండవచ్చని కుట్రపూరితంగా వ్యవహరిస్తూ బీసీల జీవితాలు మరింత క్రుంగిపోవాలని, కుళ్లిపోవాలని ఆలోచించింది. టీడీపీ ఏ పథకం పెట్టినా ఎన్నికల కోసమే తప్ప బీసీలు కన్న కలలు తీర్చడం కోసం కాదు. వారు బయటకు స్కీముని చెప్పినా అది లోపల స్కాముని మనందరికీ తెలుసు. జన్మభూమి-కర్మభూమి-మనభూమి, ముందడుగు - వెనుకడుగు, ధూపం-దీపం, ఆడదానికి పొయ్యి-ఇంటిముందు గొయ్యి-ఇంటి వెనుక నుయ్యి, వ్యవసాయమంటే నోర్మయ్-లంచమంటే సై అని అన్నారు. ఇవన్నీ వాస్తవాలు. అన్నదాత-సుఖీభవ అని బీసీలకు అన్నం పెడతామని చెప్పి వారికి సున్నం రాసి ఒక రకంగా కన్నం పెట్టారు. నిన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అన్నదాత-సుఖీభవ గురించి సభలో చెప్పారు. వారు ఎన్నికల కోసం చేశారని ఎందుకు చెప్పానంటే, అక్క, చెల్లెమ్మలకు వారు ఎన్నికలకు ముందు పసుపు-కుంకాలు, పప్పు-బెల్లాలు వంటి ఎటువంటి స్కీములను పెట్టారో మనమంతా గత పాలనలో చూశాము.

అధ్యక్షా, పాలకుడనే వాడు సేవకుడుగా ఉండాలని వేణు అన్న చెప్పారు. అది వాస్తవం. కలకాలం మన పరిపాలన విధానం గురించి, మన నినాదం గురించి, అదే మన ప్రాధాన్యం అని చెప్పడం గురించి, ముఖ్యమంత్రి గారు బీసీలకు చేసే సాయం గురించి, న్యాయం గురించి పవిత్రమైన దేవాలయం వంటి ఈ సభలో మనం మాట్లాడుకోవలసిన అవసరముంది. ఎందుకంటే, ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి హయాంలో బీసీలంటే వజ్రాల రాశి అని, అదే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో పక్కకు తోసెయ్యే అనే పదం తీసి, భావితరాల బంగారు భవిష్యత్తు కోసం ప్రభుత్వ పథకాల ద్వారా 50.11 శాతం మేరకు లబ్ధి చేకూర్చి బీసీల సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం చేసే ఖర్చులో 49.66 శాతం దక్కే విధంగా రూపకల్పన చేసిన విధాత, మన జన నేత, మన అన్న జగనన్న అని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, పలు సంక్షేమ పథకాల ద్వారా 3.24 కోట్లకు పైగా బీసీలకు రూ.55695.28 కోట్లు నేరుగా వారి బ్యాంకు ఖాతాల్లో జమచేసే బ్రహ్మాండమైన పథకాన్ని జగనన్న ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. అలాగే ఏడు పథకాల ద్వారా 1.21 కోట్ల మందికి వేలాది రూపాయల చొప్పున లబ్ధి చేకూర్చిన ఏకైక ప్రభుత్వం జగనన్న ప్రభుత్వం. బాబాసాహెబ్ అంబేడ్కర్ గారి బాటలో, జ్యోతిరావు పూలే చెప్పిన మాటలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు నడవాలని, చరిత్రలో ఎప్పటికీ నిలవాలని, బీసీలంటే బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ కాదని, బ్యాక్ బీన్ క్లాస్ గా మిగిలేలా ముఖ్యమంత్రి గారు నేడు మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టారు. దేశ చరిత్రలో నామినేటెడ్ పదవులు 50 శాతం మంది బీసీలకు కట్టబెట్టడం అనేది ఒక సువర్ణాధ్యాయం. 139 బీసీ కులాలకు బీసీ కార్పొరేషన్లు, ప్రతి కార్పొరేషన్ కు 12 మంది డైరెక్టర్లు ఉండే విధంగా నియమించారు. మొత్తం 139 బీసీ కులాల్లో చాకలి, కమ్మరి, కుమ్మరి, మంగలి వంటి కొన్ని కులాలను మాత్రమే గతంలో చెప్పగలిగారు గానీ మిగిలిన కులాల

గురించి చాలామందికి తెలియదు. వాటి గురించి మంత్రి గారు ఇంతకుముందు చాలా వివరంగా చెప్పారు. ప్రతి ఒక్కరికీ న్యాయం, సాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో, ఆయా వర్గాలకు ప్రభుత్వ పథకాలు అమలుచేసిన నాడే ప్రభుత్వ పరిపాలనకు అర్థం, పరమార్థం ఉంటుందనే భావనతో ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక పథకాలను అమలు చేస్తున్నారు. 3648 కిలోమీటర్ల పొడయాత్ర చేస్తూ ప్రతి విషయాన్నీ అవగాహన చేసుకుని, బడుగు, బలహీన వర్గాలన్నింటికీ న్యాయం చేసిననాడే పరిపాలనకు నిజమైన అర్థం ఉంటుందని ఆనాడే ఆయన అర్థం చేసుకున్నారు కాబట్టి అనేక పథకాలు ఆయన మనో శిలాఫలకంపై ముద్రించబడ్డాయని, లిఖింపబడ్డాయని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా కార్పొరేషన్లలో ఏర్పాటు చేసిన 672మంది డైరెక్టర్లలో 339 పదవులు బీసీ మహిళలకు దక్కడం మరో చరిత్రకు శ్రీకారం, బీసీల పట్ల మమకారం, వీరందరికీ ఉపకారం అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నేడు వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని, వారి ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలంతా ఆదరిస్తున్నారు, అభిమానిస్తున్నారు, ఆశీర్వాదిస్తున్నారనే దానికి నిదర్శనం ఇటీవల జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో బ్రహ్మాండమైన మెజారిటీ, ప్రయారిటీ, పాపులారిటీ వచ్చిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నేను చెబుతున్న విషయాలు పొగడ్తలు కాదు, ఇవి వాస్తవాలు. ఈ వాస్తవాలను ప్రజలంతా తెలుసుకోవాలి. ఇటువంటి సంస్కరణలు, నినాదాలు, విధానాలు ఎప్పుడైనా మనం చూడడం జరిగిందా ఒకసారి ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచించుకోవాలి.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబు పాలనలో ప్రతీదీ లంచమే, ప్రతీదీ కొంచెమే. చరిత్రలో నిలిచిపోయిన స్కీము ఒక్కటైనా ఉందేమో వారిని చూపించమనండి. జనాల నెత్తిన టోపీ, పదవులు పొందాక టీడీపీ వారు హ్యాపీ, లబ్ధి దొరకక అర్జులందరికీ బీసీ, ఇదీ టీడీపీ. నవ్వు గానీ, లవ్వు గానీ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి హృదయంలో ఉంది గానీ, వారి దగ్గర ఎక్కడుంది?

అధ్యక్షా, మనం అమలు చేస్తున్న పథకాల్లో ఎటువంటి లొసుగు, ముసుగు లేకపోవడం వల్ల ఏ ఒక్కరూ విమర్శించడానికి ముందుకు రావడం లేదు. ఇంత అద్భుతమైన కార్యక్రమాలకు ఆయన శ్రీకారం చుట్టారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బటన్ నొక్కడం, నేరుగా అర్జులైన లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లో నగదు చిక్కడం అనేది మన లెక్క. అందుకే ప్రతి లబ్ధిదారునికి ధీమా, నేరుగా బ్యాంకుల్లో జమ, భవిష్యత్తులో టీడీపీ కోమా అనే విషయాన్ని కూడా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఇటువంటి బ్రహ్మాండమైన పథకాలను గతంలో ఎవ్వరూ ప్రవేశపెట్టలేదు. అందు వల్ల ఇప్పటికైనా వారి డ్రామాలను ఆపాలని టీవీల ద్వారా చూస్తున్న ప్రతిపక్షం వారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సామాజిక న్యాయం జరగాలని, బీసీలంతా రాజకీయంగా ఎదగాలని, సమాజంలో బీసీలు గౌరవంగా ఒదగాలని, పేరు ప్రతిష్ఠలతో మరింత పెరగాలని ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి

దీక్ష మరియు ఆకాంక్ష అని తెలియజేస్తున్నాను. దీనిని నిరూపించే ఏకైక పథకం వై.ఎస్.ఆర్. చేయూత, మారింది బీసీల తలరాత, అందుకే అంటారు జగనన్న మనసున్న మహానేత అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మ.1.30

బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ వర్గాలకు రూ.9,500కోట్లు ఇప్పటికే పంపిణీ చేసి, 45సంవత్సరాలు దాటిన బీసీ చెల్లెమ్మలకు రూ.18,750లు ప్రతి సంవత్సరం చెల్లించడం ఒక అద్భుతమైన ఘట్టం. మన ముఖ్యమంత్రిగారికి మహిళలందరూ కూడా చుట్టాలే. అదియే మన వైఎస్సార్ చేయూత తాలూకు చట్టం అని ఈ సందర్భంగా చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇలాంటి చట్టాలు ఎప్పుడూ రాలేదు. మనం మాట అన్నామంటే మాటే చట్టం. చట్టం అంటే ఏదో రికార్డెడ్ గా ఉందా అని మీరు మళ్ళీ చైర్ నుంచి ప్రశ్నించవచ్చు. నిజంగా మన స్కీమ్ తాలూకు విధానం అది. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట అన్నారూ అంటే ఆరు నూరైనా, నూరు ఆరైనా, ఎవరున్నా సరే ఆయన మాటే వేదం, అదే మనకు చట్టం అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రజా సంకల్ప పాదయాత్రలో క్షేత్రస్థాయిలో వారు అన్నీ పరిశీలించారు కాబట్టి తాడిత, పీడిత ప్రజానీకం తాలూకు స్థితిగతులను, అల్పసంఖ్యాకవర్గాల ఆర్థిక పరిస్థితులను, బీద, సాద, కూలి, నాలి ఇలాంటి వాళ్లందరి తాలూకు జీవన ప్రమాణాలన్నీ ఆకళింపు, అవగాహన చేసుకున్నారు. వారి జీవన స్థితిగతులన్నీ అర్థం చేసుకున్నారు కాబట్టి వారందరికీ ఒక నేస్తంగా చేయూతను ఇచ్చిన మహానాయకుడు, మనసున్న నాయకుడు, మనందరికీ ఆసరాగా ఉండి, ఆ పథకాల పేర్లలో కూడా ఆసరా ఉంది, తోడుగా, చేదోడుగా, నీడగా, అండగా, భరోసా కల్పించి బాసటగా ఉండటం నిజమైన పరిపాలన దక్షతకు నిదర్శనం, అదే ఆదర్శం.

ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక పథకాలను రూపకల్పన చేశారు. అందులో అమ్మ ఒడి, మా చెల్లెమ్మలకు లేదు తడి, గుండెల్లో కట్టుకోవాలి గుడి, అదే చదువుల బడి, అదే అమ్మ ఒడి. ఎంతోమంది బీసీ అక్క చెల్లెమ్మలకు రూ.15,000లు అందించిన ఘనత మనది. పిల్లల తల్లలకు చదువుల నిధి ఇది అని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి ధ్యాస, ఆశ, శ్వాస, భాష - రైతు భరోసా. రైతు భరోసా ద్వారా సన్న, చిన్నకారు, ప్రతి బీసీ రైతుకు రూ.13,500లు ఇచ్చి పంపిణీ చేసిన పరంథాముడు మన జగన్మోహనుడు. ఇది నిజం. అలాగే గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ పాలనలో డ్వాక్రా చెల్లెమ్మలకు టోకరా చూపించి బ్యాంకు రుణాలు కట్టొద్దని బ్యాంకులో ఉన్న బంగారాన్ని సింగారించుకునే రీతిలో వారే విడిపిస్తామని, ఏమాత్రం కంగారుపడి మరొకరికి ఓటు వేయొద్దు అని చెప్పి డ్వాక్రా రుణాలన్నీ మాఫీ చేస్తామని ఆశ చూపించారు బాబుగారు. “మోసగించారు తెలుగుదేశం పార్టీ నవాబు. ఈ మాట అంటే తెలుగుదేశం పార్టీకి బుర్ర ఖరాబు. అందుకే వాళ్లు చెప్పలేదు దీనికి జవాబు” అని మాత్రం చెబుతున్నాను.

(సభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ బల్లలు చరిచారు)

ఇది నిజం. అందుకే ఏ ఒక్క స్కీమ్ గురించి చెప్పమన్నా వాళ్లు చెప్పలేరు.

అలాగే వైఎస్సార్ ఆసరా అని చెప్పి మాట తప్పని భాష రా అది సోదరా అని చెప్పి ఇప్పటికే రూ.12,500కోట్లు, సున్నా వడ్డీ రుణాల కోసం రూ.2,500కోట్లు వెరసి రూ.15,000కోట్లు డ్వాక్రా చెల్లెమ్మలకు ఇచ్చి ఆదుకున్న ఆపద్బాంధువుడు, మనసెరిగిన మహనీయుడు వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డిగారు.

వాహన మిత్ర ద్వారా రూ.10,000లు, జగనన్న చేదోడు కింద సంవత్సరానికి రూ.10,000లు, వైఎస్సార్ ఆరోగ్యశ్రీ, ఇలా ఎన్నో నవరత్నాలు జగనన్న జయకేతన పతాకాలు అని ఈ సందర్భంగా చెబుతున్నాను. స్థానిక సంస్థలు, పురపాలక ఎన్నికల్లో అద్భుతమైన ఫలితాలు మనం సాధిస్తే ఎదుటివాళ్లు మాట్లాడేందుకు మాటలు లేక, మాట రాక, ఏమీ అనలేక, ఈ ఫలితాలన్నీ అధికార బలంతో చేస్తున్నారని తప్ప, ఇంకో మాట అనలేని పరిస్థితి. ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రిగారి విషయంలో అన్నలు గన్న అన్న అందరికన్నా మిన్న, ఆయన మనసు చల్లని వెన్న, వివక్ష సున్న, ఆయనే మన అన్న జగనన్న.

(సభ్యులంతా బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా ఇంకా చెప్పాలంటే చాలా చెప్పవచ్చు. కానీ ఈ సందర్భంగా ఒక మాట అయితే... మీరు బెల్స్ కొట్టేసేవారు. బెల్లు కొడితే జల్ల కొట్టినట్టు ఉంటుంది అంటానని మీరు బెల్లు కొట్టలేదని నాకు అర్థమయింది.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీశ్రీ గారి ఒక పాట చరణం ఈ సందర్భంగా నాకు జ్ఞాపకం వస్తుంది. మరొకరకంగా ఏదో మెప్పు కోసం, గొప్ప కోసం కాదు. ఘంటశాల వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పింది

సమసమాజ నిర్మాణమే మన ధ్యేయం...

సకల జనుల సౌభాగ్యమే మన లక్ష్యం

ఏక దీక్షతో గమ్యం చేరిన నాడే, లోకానికి మన ఆంధ్ర దేశం

అందించునులే శుభ సందేశం, అదే జగనన్న సందేశం..

(సభ్యులు హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ, నవ్వుతూ, బల్లలు చరిచారు)

శ్రీమతి కె.వి. ఉషశ్రీచరణ్ (SMT. K.V. USHASRICHARAN) (కళ్యాణదుర్గం): థాంక్యూ స్పీకర్ సర్. నేను చెప్పాలనుకున్నది మినిస్టర్ గారు, ధర్మశ్రీగారు చాలావరకు కవర్ చేశారు సర్. ఈ రోజు

బీసీలంటే బ్యాక్వార్డ్ క్లాసెస్ కాదు - బ్యాక్బోన్ క్లాసెస్ అంటూ దేశ చరిత్రలో, దేశ రాజకీయ చరిత్రలో, దేశ సామాజిక చరిత్రలో కనీ విని ఎరుగని రీతిలో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీలకు 50శాతం రిజర్వేషన్ ఇస్తూ ఒక అభినవ అంబేద్కర్‌గా, అభినవ పూలేగారిలా బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీల ఆత్మగౌరవాన్ని మన జగనన్న పెంచారు. ఆనాడు ఏలూరు బీసీ డిక్లరేషన్ సభలో మాట ఇచ్చిన ప్రకారం బీసీలందరికీ దాదాపు 90శాతం ప్రామిసిస్‌ను మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఫుల్‌ఫిల్ చేశారు. 139కులాలు ఏవైతే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయో, వాళ్లందరినీ చైతన్యపరిచేందుకు ఈ రోజు 56 బీసీ కార్పొరేషన్లు, అదే విధంగా 672 డైరెక్టర్లను నియమించారు. చైర్‌పర్సన్స్ మరియు డైరెక్టర్లు ఇటు ప్రభుత్వానికి, అటు వాళ్ల వాళ్ల సామాజిక వర్గానికి వారధిగా ఉంటూ ప్రతి ఒక్క బీసీ కులానికి న్యాయం చేసే విధంగా ఈ రోజు పనిచేయాలని మా జగనన్న ఆదేశం. ఈ రోజు అది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో మనం చూస్తున్నాము.

అదే విధంగా ప్రతి రంగంలో బీసీలు పడుతున్న కష్టాలను జగనన్న చాలా సూక్ష్మంగా చూస్తున్నారు. బీసీల కుల వృత్తులు, వారి నాగరికత కోసం చాలా కంట్రీబ్యూట్ చేస్తున్నాము. బీసీలు నాగరికతకు చాలా దూరంగానూ, భారంగానూ ఉంటున్నారు. వీటన్నిటినీ చాలా సూక్ష్మంగా గమనించి బీసీలకు ఒక పెన్నిధిగా, బీసీల బంధువుగా, బీసీల ఆత్మ గౌరవం పెంచాలని చాలా పథకాలు మనకు జగనన్న ఇస్తున్నారు. వాటిలో వైఎస్సార్ నేతన్న నేస్తం ఒకటి. ఎవరైతే చీరలను నేస్తారో వారి కొరకు ప్రతి సంవత్సరం రూ.24,000లు ఇస్తున్నారు. కుల వృత్తిని కాపాడేందుకు ఇది చాలా సాయపడుతోంది.

అదే విధంగా మత్స్యకార భరోసాను మనం చూస్తున్నాము. వైఎస్సార్ చేదోడును కూడా మనం చూస్తున్నాము. టైలర్లు, రజకులు, నాయిబ్రాహ్మణులు వాళ్లు మా నాగరికతకు చాలా కంట్రీబ్యూట్ చేస్తున్నారు. కానీ వాళ్లు నాగరికతకు ఎక్కడా నోచుకోలేదు. దాని కోసమే ప్రతి సంవత్సరం వాళ్లకు రూ.10,000లు ఇచ్చి జగనన్న వాళ్లల్లో చైతన్యం నింపుతున్నారు.

అదే విధంగా ఉప్పుర కులాలను మనం చూస్తున్నాము. జగనన్న దీనిని సూక్ష్మంగా చూస్తున్నారు కాబట్టి వాళ్ల కోసం భగీరథ జయంతిని అధికారిక ప్రోగ్రామ్‌గా జరుపుకుంటున్నారు, బోయలందరూ వాల్మీకి జయంతిని అధికారిక ప్రోగ్రామ్‌గా జరుపుకుంటున్నారు, కురుమ కులస్తులు కూడా కనకదాసు జయంతిని అధికారికంగా నిన్ననే జరుపుకున్నారు. చాలా హ్యాపీగా ఫీలవుతున్నాం. మేము కూడా ఈ సొసైటీలో పాలుపంచుకొంటున్నాం. మమ్మల్ని కూడా గుర్తిస్తున్నారన్న సంతోషంతో ప్రతి ఒక్క బీసీ కులం వారు చాలా హ్యాపీగా ఫీలవుతున్నారు.

బీసీలంటే ప్రతి ఒక్క దాంట్లో కూడా తాము వెనుకబడి ఉంటాము, ఈ రోజు అడ్వాన్స్‌డ్ టెక్నాలజీ వచ్చినప్పటికీ కూడా మన కుల వృత్తులు చాలా వెనుకబడిపోతున్నాయి. ఇటువంటి స్కీమ్స్ ద్వారా మేము కూడా ఉన్నామన్న గుర్తింపు మాకు లభిస్తోంది. నేను కూడా ఒక బీసీ మహిళను. జగనన్న ఆశీస్సుల వల్లే ఈ రోజు ఇక్కడ ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నాను. ఆయనకు ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను. బీసీలకు ఇంకా ఎక్కువగా చేయాలని జగనన్న మనసులో ఒక తపన ఉంది. బీసీల

అభ్యున్నతి జరగాలి, బీసీలు ఇంకా అభివృద్ధి చెందాలి, బీసీలకు సహాయం చేయాలి, బీసీలకు ఇంకా ఉపకారం చేయాలనే ఉద్దేశంతో బీసీ పాపులేషన్ సెన్సస్ గురించి ఈ రోజు చర్చకు వచ్చింది. ఈ తీర్మానం ద్వారా బీసీలకు కచ్చితంగా వాళ్ల నిష్పత్తి ప్రకారం పేర్, సంక్షేమం పరిపూర్ణంగా 100శాతం లభిస్తుంది.

అదే విధంగా బీసీ పాపులేషన్ సెన్సస్ వల్ల బీసీల జీవన ప్రమాణంలో వాళ్ల సోషల్, ఎక్నామికల్, ఎడ్యుకేషన్ స్టేటస్, మరీ ముఖ్యంగా వాళ్ల కులవృత్తి కచ్చితంగా మెరుగుపడుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు భావిస్తున్నారు.

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ బ్యూటీ ఏంటంటే, ప్రతి ఒక్క వెల్ఫేర్ స్కీమ్ శాచురేషన్ మోడ్లో ఇస్తాము కాబట్టి, బీసీ పాపులేషన్ సెన్సస్ జరిగితే వెనుకబడిన కులాలకు కచ్చితంగా మంచి చేయొచ్చనే ఆలోచన చాలా చాలా హర్షణీయం. In order to meet the interests and aspirations of the Backward Classes, there is an urgent need to respond to their needs. అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన బీసీ పాపులేషన్ సెన్సస్ తీర్మానాన్ని స్వాగతిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీ అందరికీ మరొక్కసారి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

మ.1.40

శ్రీ కారుమూరి వెంకట నాగేశ్వరరావు (SRI KARUMURI VENKATA NAGESWARA RAO) (తణుకు): అధ్యక్షా, మంత్రి గారు బీసీ జనగణన తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి చాలా చక్కగా వర్ణించారు. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు పాదయాత్రలో బీసీలందరినీ, అన్ని వర్గాలను కలుసుకుని, వారి కష్ట సుఖాలు తెలుసుకుని, వారికి ఏమి చేయాలో అవగాహన చేసుకుని, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో బీసీ డిక్లరేషన్ పెట్టి ఏవైతే చెప్పారో అవన్నీ తూ చా తప్పకుండా పాటించారు. ముఖ్యమంత్రి అయిన వెంటనే ఏమి చేశారో మనం గమనించాల్సి ఉంది.

గతంలో చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయినపుడు కలెక్టర్ల సమావేశంలో ఓపెన్గా మా వాళ్లకే పనులు చేయండి, మా వాళ్లనే చూసుకోండిని చెప్పారు. చిన్న వయసులో తొలిసారి ముఖ్యమంత్రిగా అయిన జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కలెక్టర్ల సమావేశంలో కులాలను, మతాలను, ప్రాంతాలను చూడవద్దని, పార్టీలకు అతీతంగా గ్రామాల్లోకి నేను వచ్చినపుడు బీసీల నుంచి ఏ ఒక్క సమస్య కూడా తనకు అందకూడదని చెప్పారు. అలా చేసినపుడే బీసీలకు న్యాయం జరిగినట్లుగా ఆయన భావిస్తానన్నారు. గ్రామాల్లో వాలంటరీ వ్యవస్థను తీసుకొచ్చి ప్రభుత్వ ఫలాలు అందరికీ అందేటట్లు చేశాం. ఆ విధంగా బీసీలకు న్యాయం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గం తణుకులో తొంభై వేల మంది బీసీలున్నారు. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ బీసీలకు అండగా ఉందని చెప్పింది. కానీ వారి ప్రభుత్వంలో ఏ రకమైన ఫలాలు అందలేదు. చంద్ర బాబునాయుడు గారు చెప్పినట్లు కొంతమందికే అందేవి.

జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బీసీలను వెలికి తీశారు. నేను బీసీ అయినా కూడా మన రాష్ట్రంలో 139 బీసీ కులాలు ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు. 139 బీసీ కులాలను వెలికి తీసి, 56 కార్పొరేషన్లు పెట్టి, డైరెక్టర్లను పెట్టి, అట్టడుగున ఉన్న బీసీలకు ఫలాలు అందడానికి మార్గాలు ఏర్పడ్డాయి. ఈ మార్గాలు ఏర్పడ్డానికి మన ప్రിയతమ ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు కారణమని తెలియజేస్తున్నాను.

భారతదేశ చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి కూడా బీసీలను ఈ రకంగా చూడలేదు. ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఫలాలు అందించిన ఘనత జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికి దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ మధ్య నేను ఒక గ్రామానికి వెళ్లాను. ప్రభుత్వం గురించి గ్రామాల్లో ప్రజలు ఏమి అనుకుంటున్నారు, ప్రభుత్వం వచ్చి రెండున్నర సంవత్సరాలు అయ్యింది, ఏ రకంగా ప్రభుత్వం ఫలాలు అందించిందో ఒకసారి వెలికి తీశాను. గత ఐదు సంవత్సరాల్లో చంద్రబాబు నాయుడు గారి హయాంలో ఆ గ్రామంలో ఎంత అభివృద్ధి జరిగింది, సంక్షేమ పథకాలు ఏమి చేశారు తెక్కలు తీయమంటే రూ.70, 80 లక్షల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తే ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో రూ.7.50 కోట్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మా ప్రభుత్వం చేసింది. దీన్నిబట్టి ఎంత వ్యత్యాసం ఉందో, అభివృద్ధి ఫలాలు గ్రాస్ రూట్ లో ప్రజలకు ఎలా అందుతున్నాయో గమనించాలి.

ఈ ప్రభుత్వంలో బీసీలందరికీ ఇంత పెద్ద ఎత్తున అవకాశాలు వచ్చాయంటే ఆనాడు జ్యోతిరావు పూలే గారిని, బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్ గారిని తలచుకుంటాం. ఈనాడు మా బీసీలకు పెద్ద పీట వేసిన ఘనత భారతదేశ చరిత్రలో ఒక్క జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికే దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మీరు కూడా బీసీ వర్గానికి చెందిన వారని ఇప్పుడే మంత్రి గారు చెప్పారు. మొన్న కౌన్సిల్ చైర్మన్ గా దళిత వర్గానికి చెందిన మోషేను రాజు గారిని కూర్చోబెట్టారంటే ఒక మనసున్న మనిషి మా ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో అందరికీ సుభిక్షంగా అన్ని ప్రభుత్వ ఫలాలు అందడం వల్ల ప్రజలందరూ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారిని పెద్ద వాళ్లు ఒక కొడుకు లాగ, కొద్దిగా చిన్న వాళ్లు ఒక తమ్ముడి లాగ, ఇంకొంచెం చిన్న వాళ్లు అన్నయ్య లాగ, ఇంకా చిన్న వాళ్లు మామయ్య మాదిరి కుటుంబాల్లో పెనవేసుకుపోయారు. భారతదేశ చరిత్రలో ఇటువంటి పలుకుబడి ఒక్క జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికే వచ్చిందని తెలియజేస్తున్నాను.

బీసీలో ఉన్న పేద విద్యార్థుల్లో రబ్బరు చెప్పలు వేసుకుని, పుస్తకాలు పెట్టుకోవడం కోసం మామూలు సంచులు భుజాన వేసుకుని, చిరిగిన బట్టలతో స్కూలుకు వెళుతుంటే అది చూసి నాడు-నేడు పథకం ద్వారా విద్యార్థులకు డ్రెస్ కోడ్ ఇచ్చారు. బాగా ఉన్నవాళ్లు, లేని వాళ్లు అనే భేదం గతంలో ఉండేది. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఆలోచించి విద్యార్థుల్లో ఆత్మస్థైర్యం దెబ్బతినకూడదని బీసీలు, ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, మైనారిటీలందరికీ సమానంగా డ్రెస్ కోడ్ ఉండాలని, బెల్టు, బ్యాగు, షూ ఇచ్చి, క్లాసుల్లో

వ్యత్యాసం కనపడకుండా విద్యార్థులు మంచిగా చదువుకోవాలనే ఆలోచన కలుగ చేసిన వ్యక్తి జగన్మోహన్ రెడ్డి గారని గర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఇవాళ రాష్ట్రమంతా సుభిక్షంగా ఉంది. కానీ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏదో ఒక అలజడి సృష్టించి, ప్రభుత్వంపై బురద జల్లి, ఏదో ఒకటి చేయాలని చేస్తున్నారు. కానీ ఓపెన్ గా కల్మాషం లేకుండా ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకులకు వారి కార్యకర్తలకు అభివృద్ధి ఫలాలు అందివ్వాలని జగన్మోహన్ రెడ్డి గారన్నారు. ఇది చూసినపుడు నాకు బాధగా ఉండేది. ఎందుకంటే గత ప్రభుత్వంలో మా పార్టీకి సంబంధించిన వారిని చాలా ఇబ్బందులు పెట్టారు. కానీ జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు అందరికీ ఫలాలు సమానంగా అందే విధంగా చేస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక ఉన్నతమైన మనసు ఉందన్న అభిప్రాయం ప్రతిపక్షంలో ఉన్న వారికి కూడా ఏర్పడింది. చంద్రబాబు నాయుడు గారు సభలో బాగానే ఉన్నారు కానీ బయటకు వెళ్లి ఏడుపు మొదలుపెట్టారు.

బీసీలందరికీ ఇంత సంఘటితంగా గ్రాస్ రూట్ లో న్యాయం జరిగి పదవులు అలంకరిస్తున్నారు. మొన్ననే ఆకివీడుకు ఇన్ చార్జ్ గా వెళ్లాను, అక్కడ సంచార జాతుల వారికి కూడా కౌన్సిలర్ పదవి ఇచ్చి నిలబెట్టి గెలిపించిన ఘనత జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికే దక్కుతుంది. సంచార జాతుల వారికి ఎన్నికల్లో పాల్గొనడం, పోటీ చేయడం అన్నది తెలియదు. అలాంటి వారికి కూడా ఇవాళ చైర్మన్లు, డైరెక్టర్ల పదవులు ఇచ్చారు. గ్రాస్ రూట్ లో ఉన్న వారికి కూడా రాజకీయంగా, ఆర్థికంగా అన్ని రంగాల్లో ఎదిగే విధంగా అవకాశం కల్పించిన ఘనత జగన్మోహన్ రెడ్డి గారికే దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఒక బీసీ శాసనసభ్యునిగా ఇంత మంచి అవకాశాన్ని నాకు కల్పించిన ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను, నమస్కారం.

శ్రీ కొలుసు పార్థసారథి (SRI KOLUSU PARTHASARATHI) (పెనమలూరు): అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన బీసీ కుల జనగణన చాలా గొప్ప విషయం. ఎన్నో దశాబ్దాల నుంచి బీసీ కులాల ఎన్యూమరేషన్ జరగాలని బీసీ సంఘాలు, మనమందరం పోరాడుతున్నాం. ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం వల్ల ఈ ఘట్టం కోట్లాది మంది బలహీనవర్గాల మనసుల్లో నిలిచి పోతుందని చెప్పక తప్పదు.

ఈ దేశంలో బీసీలు ఎంత మంది ఉన్నారో ఎవరికీ తెలియదు, ఎవరి ఇష్టమొచ్చినట్లు వారు చెబుతున్నారు. వారి జనాభా ఆధారంగా, వారికి లభిస్తున్న హక్కులు, వారికి లభిస్తున్న వనరులు ఏమిటో చూస్తే బీసీలు చాలా వెనుకబడి ఉన్నారన్న విషయం వాస్తవం. బీసీలకు రాజ్యాంగపరంగా ఎటువంటి చట్టబద్ధమైన హక్కులు కల్పించబడలేదు. ఆనాడు డా.అంబేడ్కర్ గారు ఎస్సీ, ఎస్టీలకు కొన్ని రాజ్యాంగ హక్కులను కల్పించారు. కనుక ఈనాడు వారికి ఎంతో కొంత మేలు జరుగుతోంది. కానీ బలహీన వర్గాలకు చట్టబద్ధమైన, రాజ్యాంగబద్ధమైన ఎటువంటి హక్కులు లేవు కనుక ఎవరికిష్టమొచ్చినట్లు వాళ్లు

బీసీలను వాడుకోవడమే కానీ ఎవరు కూడా నిర్దిష్టంగా వారి ఉన్నతికి పాటుపడలేదన్న విషయం వాస్తవం. ఈనాడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం చాలా గొప్పది.

మ.1.50

దాదాపు 50,60 శాతం జనాభా ఉందని చెప్పుకుంటున్న ఈ వర్గాల కోసం చేపడుతున్న ఈ తీర్మానాన్ని అన్ని పక్షాలు ఏకగ్రీవంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపినట్లయితే బాగుండేదనేది నా అభిప్రాయం. మనందరికీ తెలిసినదే, టీడీపీ డిఎన్ఏలో బీసీల వ్యతిరేకత కనపడకుండా దాగున్న విషయమని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలుసు. నేను నాలుగు రోజుల నుంచి అసెంబ్లీకి రావడం లేదు. పేపర్లో చూశాను. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఏదో సభలో జరిగిన సంఘటనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రి అయిన తరవాతనే సభకు వస్తానని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి పదవి అనేది నా బాబో, చంద్రబాబునాయుడు గారి బాబో ఇచ్చే పదవి కాదు. ప్రజల మనసుల్లో స్థానం పొంది ముఖ్యమంత్రి పదవి సాధించాలి తప్పితే ఏదో శపథాలు చేసి ముఖ్యమంత్రి పదవిని సంపాదించడం సాధ్యం కాదు. నిజంగా ఆయనకు ప్రజల మీద, బలహీన వర్గాల మీద ప్రేమ ఉన్నట్లయితే తన వ్యక్తిగత రాగద్వేషాలను పక్కన పెట్టి, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న దాదాపు 60శాతం బలహీన వర్గాలకు జరగబోతున్న మేలు కోసం సహకారం అందించే వారు. కానీ టీడీపీ డిఎన్ఏలో బలహీన వర్గాల వ్యతిరేకత ఉంది కాబట్టి ఈ రోజు ఈ ముఖ్యమైన తీర్మానం చేస్తారని తెలిసి కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ ఈ సభలో లేకపోవడాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న బలహీన వర్గాలు గమనించాల్సిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. నాకు తెలిసి బీసీ జనగణన దాదాపు 90 సంవత్సరాల ముందు జరిగిందని అనుకుంటున్నాను. ఆ రోజు జనాభా కేవలం 25కోట్లో, 30 కోట్లో ఉంది. ఈరోజు 140కోట్లకు చేరింది. కానీ 140కోట్ల జనాభాలో ఎంతమంది బీసీలు ఉన్నారు? ఆ బీసీలకు జరుగుతున్న మేలు ఏమిటి, అని లెక్క వేయడానికి కానీయండి లేకపోతే వాళ్లకు ఏమి చేయాలనే నిర్దిష్టమైన ప్రణాళిక రచించడానికి కానీ, జనాభా లెక్కలు లేకపోవడం చాలా శోచనీయం. మొన్న పేపర్లో చదివాను. ఈ బీసీ జనగణన చేస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏమి నష్టమో నాకు తెలియదు కానీ ఒక అస్పష్టమైన కారణం చెప్పి హైకోర్టులో అఫిడవిట్ వేశారు. ఎన్యూమరేటర్ తప్పు చేస్తారు. ఎన్యూమరేటర్స్ తప్పు చేస్తే కులాల్లో తేడాలు వచ్చేస్తాయి. ఉదాహరణకు పవర్ అనే కమ్యూనిటీ ఉంటుంది. “పవర్” అనే పదం ఎంటర్ చేసేటప్పుడు స్పెల్లింగ్ మిస్టేక్స్ చేస్తే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సమస్యలు చాలా వస్తాయి. మనం రాకెట్లను రోదసిలోకి పంపిస్తున్నాం. స్పెల్లింగ్ మిస్టేక్స్ని కంట్రోల్ చేసేంత స్టాఫ్ మన దగ్గర లేదని చెప్పడం ఎంత అమానుషమో ఒకసారి ఆలోచించండి. కేంద్రంలో ఉన్న భారతీయ జనతా పార్టీ కానీయండి. అంతకుముందు పరిపాలించిన కాంగ్రెస్ పార్టీ కానీయండి, ఇంతకుముందు పరిపాలించిన టీడీపీ పార్టీ కానీ ఏ రోజూ కూడా ఈ దిశగా ఆలోచన చేయలేదు. ఇది చాలా శోచనీయమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు జగన్మోహన్రెడ్డిగారు ఉన్నారు కాబట్టి ఈ తీర్మానం జరుగుతోందని చెప్పగలను. ఎందుకంటే జగన్మోహన్రెడ్డి గారు అగ్ర కులంలో జన్మించిన బలహీన వర్గాల హృదయం ఉన్న వ్యక్తి అని ఈ సభకు,

ప్రజలందరికీ గట్టిగా చెప్పగలను. ఎందుకంటే, జగన్మోహన్రెడ్డిగారు అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుంచి మీకు కానీ ఈ సభలో ఉన్న బలహీన వర్గాలందరికీ మన మనస్సుల్లో చాలా ఆశలున్నాయి. ప్రజలకు ఇట్లా చేయాలని, అట్లా చేయాలని మనం ఆశించాము తప్పితే ఏదైనా నాయకత్వం కానీ, పార్టీ కానీ ముందుకు వెళితే మనకెక్కడ రాజకీయంగా నష్టం జరుగుతుందేమోనని మనం కూడా ఇన్ని సంవత్సరాలు మూసుకొని కూర్చున్నాం. కానీ మన మనస్సుల్లో ఆశల్ని, మన భావోద్వేగాల్ని ఈ దేశంలో మొట్టమొదటిగా గుర్తించిన వ్యక్తి జగన్మోహన్రెడ్డిగారని చెప్పక తప్పదు. మనం ఏ పార్టీ అయినా కానీయండి. రేపు మనం రాజకీయాల్లో ఉండవచ్చు, లేకపోవచ్చు. కానీ ఇది వాస్తవం. ఎందుకు ఈ పార్టీలన్నీ వెనుకడుగు వేస్తున్నాయి. బీసీల ఎన్యూమరేషన్ జరిగితే ఈ పార్టీలకు వచ్చే నష్టమేమిటో ఒకసారి చెప్పాల్సిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను. ముందు ఈ పార్టీలన్నీ కూడా కాంగ్రెస్ పార్టీ కానీయండి, బీజేపీ కానీయండి, టీడీపీ కానీయండి, వీళ్లంతా ఈ దేశంలోని బలహీన వర్గాలకు సమాధానం చెప్పాలి. దీనికి ఎందుకు వారు వెనుకడుగు వేశారో, ఎందుకు వ్యతిరేకిస్తున్నారో చెప్పాలి. అంటే వారి రాజకీయ బ్రతుకులు బయటపడతాయనా? లేకపోతే ఈ బలహీన వర్గాలు తమ శక్తులను తెలుసుకొని మాకు కూడా హక్కుగా పదవులు ఇవ్వండి అడుగుతారని భయపడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశంలో బీసీ కులాలకు చెందిన జడ్జిలు ఎంతమంది ఉన్నారు? కలెక్టర్లు ఎంతమంది ఉన్నారు? ఎస్పీలు ఎంతమంది ఉన్నారు అని లెక్కలు తీస్తారని చెప్పి భయపడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ బ్యాంకులను కొల్లగొట్టింది ఎవరు? ఈ దేశంలో బ్యాంకులను మోసం చేసి మొత్తం అధికారాన్ని వాడుకున్నది ఎవరని బలహీన వర్గాలు తెలుసుకుంటారని భయపడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం బలహీన వర్గాల సంక్షేమాన్ని, బలహీన వర్గాల ఉన్నతిని కోరుకుంటున్న వ్యక్తి జగన్మోహన్రెడ్డి గారని చెప్పక తప్పదు. ఆయన వచ్చినప్పటి నుంచి వారు తీసుకున్న నిర్ణయాలు అన్నీ బలహీన వర్గాల ఉన్నతి కోసం ఉపయోగపడినవే. ఒక కమిషన్ని ఏర్పాటు చేశారు. నాకంటే మీకు బాగా తెలుసు. బీసీ కమిషన్ వేయడం కోసం ఎన్ని పోరాటాలు చేసేవారో ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. బీసీ కమిషన్ వేస్తే ఏదో నష్టం జరిగిపోతుంది, ఎక్కడ బలహీనవర్గాల వారు రాజకీయంగా ముందుకు వస్తారో, లేకపోతే వాళ్లు బాగా యాక్టివ్ అవుతారేమో అని భయపడ్డారు తప్పితే, లేదు వాళ్ల బలం వారికి తెలియాలి అని ఏ పార్టీ కూడా ఆలోచన చేయలేదు. ఈ రోజు బీజేపీ సమాధానం చెప్పాలి. ఎందుకు భయపడుతున్నారు?

ఒకప్పుడు మనం దిల్లీ వెళితే ఆంధ్రప్రదేశ్ అనగానే రెడ్లు, కమ్మ వారు. ఉత్తరప్రదేశ్ అనగానే బ్రాహ్మణులు, తాగుర్లు. వీళ్లు తప్పితే మిగతా కులాల పేర్లు ఎప్పుడైనా వచ్చాయా? మీరు కూడా దిల్లీ వెళ్లి ఉంటారు. పార్లమెంట్లో మీరు కూడా అనుభవశాలి. అంటే కొన్ని కొన్ని రాష్ట్రాలకు ఈ కమ్యూనిటీలే ఉన్నాయి. వీళ్లే బలమైన వర్గాలని, ఆ వర్గాలకే రాజకీయ ప్రాధాన్యతలు ఇచ్చుకుంటూ ఏ విధంగా ఇన్ని దశాబ్దాలు ఈ దేశంలో రాజకీయాలు జరిగాయో ఒకసారి ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. బీసీ ఎన్యూమరేషన్ జరిగితే రాబోయే ప్రభుత్వాలు తప్పకుండా ఆలోచించాల్సి వస్తుందని, ఇంత జనాభాను

మనం పక్కన పెట్టలేం. ఇంత జనాభాకు మేలు చేయకుండా మన రాజకీయ మనుగడ సాగదని ఒక ఆలోచనకు రావలసిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు బలహీన వర్గాల ఉన్నతి కావాలనే చిత్తశుద్ధి జగన్మోహన్ గారికి ఉంది. బలహీన వర్గాలు ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా ముందుకు రావాలని చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించే వ్యక్తి కాబట్టే ధైర్యంగా ఈరోజు ఈ తీర్మానాన్ని సభలో ప్రవేశపెడుతున్నారని చెబుతున్నాను.

ఉపముఖ్యమంత్రి పదవులు ఇస్తారని ఎవరైనా ఊహించారా? పోనీ ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనైనా సరే ఇన్ని వర్గాలకు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు ఐదు ఉపముఖ్యమంత్రి పదవులు ఇచ్చిన దాఖలాలు ఎక్కడైనా ఉన్నాయా? ఈ రోజు ఇంత ముఖ్యమైన పోర్టుఫోలియోలు, రెవిన్యూ కౌన్సిలం, ఇంపార్టెంట్ పోర్టుఫోలియోలు చేస్తున్న పరిస్థితి ఎప్పుడైనా ఈ రాష్ట్రంలో ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు చేశారంటే బలహీనవర్గాలందరూ ఆయన పట్ల విశ్వాసంగా ఉండాల్సిన అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీలోని వ్యక్తులు ఏవిధంగా ఉండేవాళ్లు అంటే ఆ రోజు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు చేయాలని ఆలోచన చేసినా కూడా ఎక్కడా చేయనిచ్చే పరిస్థితి ఉండేది కాదు. ఈ సభకు ఒక చిన్న నిషయం తెలియజేయదలచుకున్నాను. నేను మొట్టమొదటసారి ఎమ్మెల్యేగా గెలిచినప్పుడు ఆ రోజు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రత్యేకంగా పిలిచి “సారథి నువ్వు బలహీన వర్గాల పైన మాట్లాడు అని అంటే” ఆ స్పీచ్ లో నేను ఒక చిన్న మాట తెలిసి తెలియని తనంలో రాజకీయంగా మాట్లాడాను. బలహీన వర్గాలకు కాంట్రాక్టుల్లో కూడా వాటా ఉండాలని ఆ రోజు చెబితే, ఒక సీనియర్ నాయకుడు ప్రస్తుతం తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్నారు. “ వచ్చి ఏమయ్యా మీకు ఇవ్వాలా, నీకు అన్నీ ఇచ్చేస్తారా” అన్నారు. అధ్యక్షా, ఇమిటేట్ చేసినందుకు నన్ను క్షమించాలి. అంటే వెక్కిరింపుగా మాట్లాడిన వ్యక్తులు రాజకీయాల్లో అధికారాన్ని చలాయించారు కాబట్టే ఈ దేశంలో బలహీన వర్గాలు వెనుకబడిపోయారని మీకు చెప్పక తప్పదు. మనం ఏవైతే అనుకున్నామో, ఏదైతే సాధ్యం కాదని చెప్పి నిరాశ, నిస్సహలకు గురైనామో ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు వచ్చి అవన్నీ చేశారంటే వారిని నిజంగా అభినందిస్తున్నాను. వారిని మనం గుండెల్లో పెట్టుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాను. ఈ రోజు ఎవరు ఆలోచించారు? కాంట్రాక్టుల్లో కూడా రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి బలహీన వర్గాలకు, మైనారిటీలకు సంబంధించిన యువతీయువకులు కాంట్రాక్టర్లుగా చేయాలని ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు భావించారు. ఐదు లక్షల రూపాయలో, పది లక్షల రూపాయలో నామినేషన్ కాంట్రాక్టులు ఇవ్వవచ్చు. వాళ్లలో వంద మందికి ఇస్తే ఐదుగురు సుబ్సిడరీ రెడ్డిలాగానో, సాంబశివరావులాగానో, ఇంకొక రెడ్డి గారిలాగానో వీళ్లు కూడా పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు అయితే బలహీన వర్గాల సమాజం బలంగా అవుతుందా లేదా ఒకసారి ఆలోచించండి. వాళ్లను చూసి ఇంకా సమాజం అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంటుంది. మేము కూడా ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు అవ్వాలనే కాంక్ష, మాలో ఇంతమంది ఉన్నారని ఒక ధైర్యాన్ని కలిగించే అవకాశాన్ని జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఇచ్చారు. ఆఖరికి ఈ బలహీనవర్గాల జనగణన వస్తే ఎంతమంది జడ్జిలు ఉన్నారనే లెక్క తెలుస్తుంది. చంద్రబాబునాయుడు లాంటి వాళ్లు బలహీనవర్గాలకు చెందిన

వారికి జడ్జిలు అయ్యే అవకాశం వచ్చినప్పుడు “వీళ్లు ఆ పదవిని నిర్వహించలేరు, వీళ్లంతా అవినీతిపరులు” అని చెప్పి రహస్య నివేదికలు పంపించిన తొత్తులను తొక్క తీసి, తోలు తీసే పరిస్థితి కూడా వస్తుందని ఈ సందర్భంగా చెప్పగలను.

మ.2.00

ఈ రోజు బడ్జెట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. రూ.20వేల కోట్ల బడ్జెట్ నుంచి రూ.లక్ష యాభైవేల కోట్ల వరకు వచ్చింది. ఈ రోజు బడ్జెట్లో బలహీన వర్గాలకు ఎంత వాటా ఇస్తున్నారు? ఎస్సీలకు, ఎస్టీలకు రిజర్వేషన్లు ఇచ్చిన మహనీయుడు అంబేడ్కర్. రాజశేఖర్ రెడ్డి లాంటి నాయకులు ఎస్సీలకు సబ్ ప్లాన్ తీసుకురావడం వలన కొంత ఖర్చు అవుతుందేమో కానీ బలహీనవర్గాలకు ఎప్పుడూ బడ్జెట్ కేటాయించలేదు. గత ప్రభుత్వంలో కూడా సబ్ ప్లాన్ పెడతామన్నారు. బడ్జెట్లో పదివేల కోట్ల రూపాయలు, ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయలు సబ్ ప్లాన్ కు కేటాయిస్తామన్నారు. ఆఖరికి పదివేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించిన పాపాన పోలేదంటే ఎంత దుర్మార్గం జరిగిందో ఒకసారి ఆలోచన చెయ్యాల్సిన అవసరముంది. ఈ రోజు జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు బీసీల కోసం ఎన్ని పథకాలు పెట్టారో ఆలోచించండి. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలుచేస్తున్న ప్రతీ పథకం ద్వారా ఎక్కువగా లబ్ధి పొందేది బలహీనవర్గాలు అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదని మీ అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. అమ్మ ఒడిలో బలహీన వర్గాలు, దళితులు, మైనారిటీలు ఎక్కువగా ఉన్నారు. వారందరికీ అమ్మ ఒడి హక్కుగా వస్తుంది. సంబంధిత జనాభా ప్రకారం వాటా వస్తుంది. బీసీలు ఎవరైతే కులవృత్తులు చేసుకుంటున్నారో వాళ్ళకి చేయూతనివ్వాలని ఎవరు ఆలోచించాలి? ఒక రజక సోదరి బట్టలు ఉతికి నలభై ఐదు సంవత్సరాలు వచ్చేసరికి తన నడుము పనిచెయ్యకుండా అనారోగ్యానికి గురవుతుందని, ఆఖరికి ఆమె కన్నకొడుకు కానీ, కట్టుకున్న భర్త కూడా ఆలోచించని పరిస్థితుల్లో జగన్మోహన్ రెడ్డిగారు ఆలోచించి నలభై ఐదు సంవత్సరాలకే బలహీన వర్గాలు, దళితులు, మైనారిటీ మహిళలకు చేయూత నిస్తున్నారు. చిన్నప్పటి నుంచి కష్టపడి కలుపు తీసి, కులవృత్తులు చేసి, కూలిపని చేసి ఆరోగ్యం కుంటుపడితే, వాళ్ల ఆర్థిక పరిస్థితి మూలంగా వాళ్ల అనారోగ్యాన్ని కూడా బయటికి చెప్పకోలేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అటువంటి వాళ్లకి ఆర్థికంగా సహాయం చెయ్యాలనే ఆలోచన చేసిన నాయకులు ఈ దేశంలో ఎవరైనా ఉంటే అది జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఒక్కరే. బీసీలకు, ఎస్సీలకు డబ్బులు దోచిపెడతారని చెప్పి బయట అందరూ ఎద్దేవ చేస్తున్నారు. ఇన్ని రోజులు బ్యాంకులు, ప్రభుత్వ కాంట్రాక్టర్లు దోచుకున్నారు. పరిశ్రమలలో సబ్సిడీలు తీసుకున్నారు. పరిశ్రమలలో ఎస్టిమేషన్లు ఎక్కువ వేసుకుని దోచుకున్నారు. చంద్రబాబునాయుడు గారి నాయకత్వంలో ఒక మెగావాట్ విద్యుత్ రూ.రెండు కోట్లు ఉంటే రూ.4కోట్లు అని ఎంతమందికి పవర్ ప్లాంట్లు ఈ దేశంలో ఇచ్చారు? ఆ లెక్కలు బీసీలకు, ఎస్సీలకు తెలిసిన రోజున వాళ్ల బట్టలు విప్పే పరిస్థితి వస్తుందని చెప్పి ఈ రోజు చెప్పదలుచుకున్నాను. ఇంట్లో పనివాళ్లు లేకపోతే వాషింగ్ మెషిన్ కొనుక్కోండి. అంతేగాని బీసీ చెల్లో, అక్కో లేకపోతే ఎస్సీ చెల్లో, అక్కో వారి ఇంట్లో పని చెయ్యాలనే ఆలోచన మనసులో నుంచి తొలగించుకోవాలి. రాబోయే రోజులలో

విపత్కర పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసిన సమయం ఆసన్నమయ్యిందని చెబుతున్నాం. మా వర్గానికి చెందిన పిల్లలు చదువుకుంటారు. చంద్రబాబునాయుడు గారు హైదరాబాద్‌ను అభివృద్ధి చేశానని చెబుతారు. వారు ఒక్క హైటెక్ సిటీ బిల్డింగ్ కట్టారేమో కానీ ప్రపంచంలోని కంపెనీలన్నీ హైదరాబాదు వచ్చాయంటే రాజశేఖర్‌రెడ్డి గారు ఇచ్చిన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ మూలంగా రాష్ట్రంలో లక్షలాది మంది మైనారిటీ, బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్యార్థులు ఇంజనీర్లు అయ్యారు కాబట్టి, మానవ వనరులు అక్కడ ఉన్నాయి కాబట్టి, ఆ కంపెనీలు వచ్చాయి తప్పితే ఎక్కడో ముడుపులు పుచ్చుకుని కట్టిన ఒక బిల్డింగ్ మూలంగా కాదు అనేది వాస్తవం.

ఈ రోజు జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు అమ్మ ఒడి లాంటి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. నాలాంటి తెల్ల కాలర్ వారందరికీ చాలా బాధగా ఉంది. ఇతర వర్గాల వారికి సహాయం చేస్తారని మేము పన్నుల రూపంలో డబ్బులు కడుతున్నాము. పన్నులు మీరే కాదు కట్టేది, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న కోట్లాది మంది పేదవాళ్లు కొనుక్కున్న పేస్టుకు, తలకు రాసుకునే నూనెకు, వాడుతున్న సబ్బుకు పన్ను కడుతున్నారు. ఈ దేశంలో వైట్ కాలర్స్ పన్నులు ఎగ్గొడుతున్నారు అని గట్టిగా చెప్పగలను. కానీ ఈ రోజు ఏదో కడుపుమంట. వాళ్లు ఆగలేకపోతున్నారు. అభివృద్ధి లేదని అంటున్నారు. అభివృద్ధి ఇన్ని సంవత్సరాలు చేశారు కదా! ఇన్ని సంవత్సరాల అభివృద్ధితో మన దేశం ఎక్కడికో వెళ్లిపోవాలి కదా! ఇక్కడ అభివృద్ధి లేదు. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు దోచిపెట్టేస్తున్నారు అని అంటున్నారు. యాభై శాతం బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ పిల్లలు ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు అవుతారు. మానవ వనరులు ఎక్కడైతే బలంగా ఉంటాయో అక్కడ ఆటోమేటిక్‌గా అభివృద్ధి చెందుతుందనే కనీస జ్ఞానం కూడా వారికి లేకుండా కేవలం ప్రజలను మభ్యపెట్టి రాజకీయ లబ్ధి పొందాలనే ఆలోచన చేస్తున్నారు. కేవలం బర్మాన్, తాగూర్, రెడ్డి, కమ్మే కాదు ఈ దేశంలో యాదవ్, గౌడ్, అనేకమంది కుమ్మరి, కమ్మరి వారు కూడా ఉన్నారు. ఈ దేశం వాళ్లది అని ఆలోచన చేసినప్పుడు ఈ రోజు దేశంలో వచ్చే సామాజిక విప్లవం ఏమిటో ఒకసారి ఆలోచించమని అడుగుతున్నాను. సామాజిక విప్లవానికి నాంది జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారని అనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. ఆయన ఆలోచన ప్రకారం గ్రౌండ్ లేవెల్‌లో కొంత ముందు, వెనుక జరగవచ్చు. ఆయన విత్తనం వేశాడు. ఆ విత్తనం రేపు మహా వృక్షం అవ్వడం తథ్యం. ఆ విధంగా అయిన రోజున వాళ్లు మాకు ఎమ్మెల్యే టికెట్లు ఎన్ని ఇచ్చారు అని అడుగుతారు. ఇంతకుముందు మా కమ్మరికి, మా రెడ్లకు ఇన్ని సీట్లే ఇచ్చారు అని అందరూ గొడవ చేసే వాళ్లు. ఈ రాష్ట్రంలో రేపు మా యాదవులకు, మా కళింగులకు, మా గౌడ్లకు ఎన్ని సీట్లు ఇచ్చారు అని అడుగుతారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చిత్తశుద్ధితో వారు ఆ విధంగా అడగాలనే ఉద్దేశంతోనే సామాజిక విప్లవానికి ఈ రోజు నాంది పలుకుతున్నారు. దేశంలో అభివృద్ధి అంటే ఒక రోడ్డు లేదని ప్రజలను మభ్య పెడుతున్నారు. బలహీన వర్గాలని, ఎస్సీలను, ఎస్టీలను మభ్య పెడుతున్నారు. ఈ రోజు కాకపోతే వచ్చేసారి రోడ్లు వేసుకోవచ్చు. కాని వారి కొడుకు ఒక సంవత్సరం చదువు మానేస్తే వాడి జీవితం ఏమైపోతుందో ఈ రాష్ట్రంలో ఒకసారి బలహీన వర్గాలు, దళితులు ఆలోచన చెయ్యాల్సిన అవసరం ఉందని మీకు చెబుతున్నాను. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారికి బలహీన వర్గాలందరి తరపున నేను చేతులెత్తి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. ఆయన ఒక అగ్రవర్గంలో పుట్టినా

ఆయన హృదయం బలహీన వర్గాలది అని చెప్పగలను. ఎందుకంటే మనం ఎన్నో డిమాండ్లు చేశాం. అన్ని డిమాండ్లను ఆలోచించి అమలు చేసిన వ్యక్తి జగన్మోహన్రెడ్డి గారు. ఉదాహరణకి గతంలో సభలో నేను ఒకటి చెప్పాను. సన్నిధి గొల్ల అనేది ఏడుకొండలవాడు ఇచ్చిన హక్కును కూడా గత ప్రభుత్వం కాలరాసేసింది. వారు పాపాత్ములని చెప్పక తప్పదు. దానిపై మేము ఉద్యమం చెయ్యలేదు. ఆ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు యాదవ సంఘాలన్నీ ఉద్యమాలు, ధర్మాలు చేశాయి. కనీసం పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. కానీ ఒకరోజు కాళహస్తికి వెళ్లి ఊరికే ఒక ఐదు నిమిషాలు జగన్మోహన్రెడ్డి గారితో నడుస్తూ ఆయన చెవిలో వేశాను. ఆయన వెంటనే భగవంతుడు ఇచ్చిన హక్కును తీసివెయ్యడానికి మనం ఎవరం అని అక్కడికక్కడ ప్రకటించడమే కాకుండా ఇదే అసెంబ్లీలో చట్టం చేశారు. దానిని నిజంగా అభినందించాల్సిందే.

(అధికారపక్షసభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఆ రోజు నాయిబ్రాహ్మణులు వారి హక్కు కోసం వాళ్లు కోట్ల విలువ చేసే పవర్ ప్లాంట్, వందల కోట్ల రూపాయల కాంట్రాక్టు అడగలేదు. వాళ్లు అడిగింది వాళ్లు చేసే క్షవరానికి న్యాయమైన డబ్బులు ప్రభుత్వం తరపున చెల్లించమని సెక్రటేరియట్కు వెళితే సెక్రటేరియట్ ఆయనకు దేవాలయం ఆ దేవాలయం లోకి బలహీన వర్గాలను (నీళ్లు) ఎవరు రానిచ్చారంటే ఆ డిఎన్ఏలో బలహీన వర్గాల పట్ల ఎంత వ్యతిరేకత ఉందో ఒకసారి మనందరం ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ రోజు ప్రతిపక్షపార్టీ లేకపోవడం వాళ్ల దరిద్రం అని చెప్పక తప్పదు. బలహీన వర్గాలకు జరుగుతున్న ఈ మేలులో వారు కూడా పాలుపంచుకున్నట్లైతే బాగుండేది. తమరు కుర్చీలో కూర్చున్నప్పుడు అదే భావన. బలహీన వర్గాల గురించి ఏ చర్చ వచ్చినా ఏదో ఒక కారణంతో సభ నుంచి పారిపోయారు తప్పితే బలహీన వర్గాలకు ఇది చేస్తే బాగుంటుందని ఎప్పుడైనా వారు ఒక సూచన అయినా చేశారా? ఎంతసేపు వాళ్ల స్వార్థం. వాళ్లకోసమే తప్పితే ఏదీ చెయ్యని వ్యక్తులు. అలాంటి వారు సభలో లేకపోవడమే మంచిది. చిత్తశుద్ధి ఉన్నవాళ్లు ఈ తీర్మానాన్ని సపోర్ట్ చేసినట్లైతే మేలు జరుగుతుందని భావిస్తున్నాను. జగన్మోహన్రెడ్డి గారికి, ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.2.10

శ్రీ వై.ఎస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి (SRI Y.S.JAGANMOHAN REDDY): అధ్యక్షా, ఈరోజు బీసీల జన గణన కార్యక్రమం చేయాలని తీర్మానం చేస్తున్నాము. బీసీల జనాభా దేశంలోనే దాదాపు 52 శాతం ఉంటుందని అంచనా. అయితే ఏనాడూ వీరి సంఖ్య ఎంత అన్నది జనాభా లెక్కల్లో మదింపు జరగలేదు. 1931లో బ్రిటీష్ వారి పాలనలో మాత్రమే కులపరమైన జనాభా గణన జరిగింది. అంటే కులపరంగా జనాభా లెక్కలు సేకరించి ఇప్పటికి 90 సంవత్సరాలు గడచిపోయింది. అప్పటి నుంచీ, ఇప్పటి దాకా బీసీల జనాభా ఎంత అన్నది కేవలం, సుమారుగా, అందాజుగా లెక్క వేస్తున్నారే తప్ప కచ్చితమైన డేటా ఎక్కడా లేదు. విద్యాపరంగా, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా వెనుకబాటుతనం ఎంత ఉన్నదన్నది ముందుగా లెక్క తెలిస్తే ఏ మేరకు, ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలనేది ప్రభుత్వాలకు మరింత

స్పష్టత ఉంటుంది. దేశంలో కులాలు ఉన్నాయన్న వాస్తవాన్ని అందరం అంగీకరిస్తున్నాం కానీ జనాభా గణనలో మాత్రం రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుంచి అంటే 1951 నుంచి ఇప్పటి వరకూ బీసీల జనాభా లెక్కలు సేకరించలేదు.

అధ్యక్షా, సెన్సస్లో కులపరంగా బీసీల వివరాలను కూడా చేర్చడం ఎంతవరకు అవసరం అన్నది మరింత విస్తారంగా ఆలోచన చేయాలి. నిజానికి మన జనాభా లెక్కలు 2020లో జరగాలి. అయితే వివిధ కారణాల వలన, ప్రత్యేకించి కొవిడ్ వలన అవి వాయిదా పడుతూ వచ్చాయి. కాస్తంత ఆలస్యంగా అయినా ఇప్పుడు మొదలు కాబోతున్నాయి. ఎందుకు ఇది అవసరం అన్న దానికి ఇంకొక కారణం కూడా ఉంది. సమాజంలో కొద్ది మంది మాత్రమే అధికారాన్ని దక్కించుకుంటున్నారన్న భావన వలన కానివ్వండి, కొద్దిమంది దశాబ్దాలుగా, శతాబ్దాలుగా సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలలో ఎదగనివ్వడం లేదన్న భావన వలన కానివ్వండి, తాము ఎదగాల్సినంత ఎదగలేదన్న భావన వలన కానివ్వండి, కులాల పరంగా తమకు మరింత న్యాయం చేయాలని అడుగుతూనే ఉన్నారు. ఈ డిమాండ్ మన కన్నుల ముందే కనిపిస్తూ ఉంది. సోషల్ ఎక్స్ క్లూజన్, ఎడ్యుకేషన్ ఎక్స్ క్లూజన్ లేదా ఎకనమిక్ ఎక్స్ క్లూజన్ కి గురయ్యామన్న భావన ఉన్న వర్గానికి మరింత న్యాయం చేసే పరిస్థితి ఎప్పుడు వస్తుందంటే మేము ఎంత మందిమి ఉన్నామన్న సంఖ్య మీకు తెలిస్తేనే కదా అని అడిగే పరిస్థితి ఈ రోజు ఎంతైనా న్యాయంగా ఉంది. ఈసారి జనాభా లెక్కల్లో ప్రతి ఒక్కరూ తమ కులాన్ని ప్రకటించేలా లేదా మీ కులం ఏమిటని కేంద్ర ప్రభుత్వమే అడిగేలా ఒక కాలమ్ ను పెట్టాలని, డేటా సేకరించాలని వచ్చిన డిమాండ్స్ అన్నీ ఈ ఆగస్టు నెలలో పార్లమెంటులో ఇచ్చిన జవాబులో కేంద్ర హోంమంత్రిత్వ శాఖ తిరస్కరించింది. ఇవన్నీ చేస్తే బాగుంటుందని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి ప్రతిపాదనలు పంపినా కేంద్ర ప్రభుత్వం తిరస్కరించిన పరిస్థితులు ఇవన్నీ మనం చూస్తున్నాం. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈ తీర్మానం చేసి పంపించాల్సిన అవసరం ఎందుకంటే రాష్ట్ర స్థాయిలో జనాభా గణనకు ప్రత్యేక విధానమంటూ ఏదీ లేదు, ఉండదు. అందుకే ఈసారి జనాభా లెక్కల్లో కులాల గణన చేయాలన్న డిమాండ్ కు ఈ శాసనసభ తరపున మనం మద్దతు తెలుపుతున్నాం.

అధ్యక్షా, బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసు అన్నది బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసు కాదు, దానిని బ్యాక్ బోన్ క్లాసుగా మార్చడానికి ఈ రెండున్నర సంవత్సరాల్లో వేయని అడుగు లేదని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. రెండున్నర సంవత్సరాలుగా మనసా, వాచా, కర్మణా రాజకీయంగా, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వీళ్లందర్నీ పైకి తీసుకు రావాలని విప్లవాత్మక మార్పులన్నీ తీసుకొచ్చాము. ఇంకా వారికి మంచి చేసే కార్యక్రమం జరగాలంటే బీసీల జన గణన సంపూర్ణంగా నెరవేరితే ఇంకా మంచి చేసే వెసులుబాటు ఉంటుంది. అందుకోసమే ఈ గౌరవ సభలో ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపుతున్నాం. వెనుకబడిన వర్గాల వారి హేతుబద్ధమైన డిమాండ్ ని కేంద్ర ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుని కులపరంగా బీసీలు, లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వ భాషలో ఓబీసీలు, వీళ్ల జనాభా గణన చేయాలని గౌరవ శాసనసభ తరపున తీర్మానం చేస్తున్నాం.

(అధికార పక్ష సభ్యుల హర్షధ్వనాలు)

అధ్యక్షా, అధికారంలోకి రాక ముందు ఏలూరులో జరిగిన పార్టీ సమావేశంలో పార్టీ తరపున అప్పట్లో తీర్మానం కూడా చేశాము. బీసీలు అంటే బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసులు కాదు, వారిని బ్యాక్‌బోన్ క్లాసులుగా మారుస్తామని అప్పట్లో తీర్మానం చేశాము. ఆ దిశగా రెండున్నర సంవత్సరాల కాలంలో అడుగులు పడ్డాయని సగర్వంగా తెలియచేస్తున్నాను. గత ప్రభుత్వ హయాంలో ఏదో చేశామంటే చేశామన్నట్లుగా, ఏదో ఇచ్చామంటే ఇచ్చామన్నట్లుగా కొందరికి ఇచ్చేసి చేతులు దులుపుకున్న పరిస్థితి కాకుండా, గత హయాంలో శాచ్యురేషన్ అన్నది ఎప్పుడూ లేదు. అర్హత ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఇవ్వాలన్న తపన, తాపత్రయం ఎప్పుడూ లేదు. శాచ్యురేషన్ అన్న మాటకు గత ప్రభుత్వం డిక్షనరీలో మీనింగ్ లేదు. శాచ్యురేషన్ అన్నదే లేదు. అర్హులందరికీ సంక్షేమం, అభివృద్ధి పథకాలన్నీ వర్తింప చేయడమన్నది వాళ్ల చరిత్రలో ఎప్పుడూ లేదు, ఆ దిశగా అడుగులు వేయలేదు, ఆ దిశగా ఆలోచన కూడా చేయలేదు. శాచ్యురేషన్ పద్ధతిలో అమలు చేయాలన్న తపన, తాపత్రయం వారికి లేదు. టిడిపి ప్రభుత్వ గత పాలనలో బీసీలను కూడా విభజించారు. మాకు ఓటు వేసిన వారెవరు, ఓటు వేయని వారెవరు అని విభజించి ఓటు వేసిన వారికైతే కొద్దోగొప్పో ఇస్తాం, వేయని వారికైతే అది కూడా లేదనే పరిస్థితి గతంలో ఉండేది.

మ.2.20

అధ్యక్షా జన్మభూమి కమిటీలని పెట్టి ఏ రకంగా వ్యవహరించారన్నది నేను స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. అది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. మన పరిపాలనలో అలా కాదు. బీసీలంతా మనవారే, మనకు ఓటు వేసినా, వేయకపోయినా అర్హత ఉంటే చాలు వైఎస్‌ఆర్ పింఛను కానుక, అర్హత ఉంటే చాలు అందరికీ వైఎస్‌ఆర్ రైతు భరోసా, వైఎస్‌ఆర్ ఉచిత పంటల బీమా, ఇన్‌పుట్ సబ్సిడీ, వైఎస్‌ఆర్ చేయూత, వైఎస్‌ఆర్ ఆసరా, జగనన్న అమ్మఒడి, జగనన్న విద్యా దీవెన, జగనన్న వసతి దీవెన, వైఎస్‌ఆర్ మత్స్యకార భరోసా, వైఎస్‌ఆర్ రైతన్న నేస్తం, జగనన్న తోడు, జగనన్న చేదోడు, వైఎస్‌ఆర్ వాహనమిత్ర, వైఎస్‌ఆర్ బీమా, జగనన్న ఇళ్ల పట్టాల పంపిణీ, ఇలా ఏ పథకం తీసుకున్నా ఎక్కడా లంచాలకు, వివక్షకు తావు లేకుండా, ఎవరైనా అర్హత ఉంటే చాలు ప్రతి ఒక్కరికి మంచి చేసే గ్రామ, వార్డు సచివాలయమనే ఒక గొప్ప వ్యవస్థను తీసుకొచ్చాము. అడుగడుగున సామాజిక న్యాయం కనబడేలా ప్రతి అడుగు వేశాము. అంతేగానీ నాకు ఓటేశారా లేదా అన్న ప్రస్తావన ఎప్పుడూ నేను తీసుకు రాలేదు.

కాసేపటి క్రిందటే బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి వేణుగోపాల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఎంతెంత ఖర్చు చేశామన్నది సవివరంగా వివరించారు. మళ్ళీ ఆ వివరాలను చెబితే రిపిటీషన్ అవుతుంది. ఆ వివరాల్లోకి పోకుండా మాట్లాడతాను. సామాజిక న్యాయాన్ని పాటిస్తూ ప్రతి అడుగు వేశాము. వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ తరపున మేము గెలవబోతున్న ఎమ్మెల్యేలు 32. ఈ 32 పదవుల్లో అక్షరాల 18 సీట్లను

ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు కేటాయించాము. వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రాజ్యసభకు నలుగురిని పంపించాము. ఆ నలుగురిలో ఇద్దరు బీసీ అభ్యర్థులు ఉన్నారు. ఆశ్చర్యమేమంటే గత 5 సంవత్సరాల టీడీపీ పాలనలో, రాజ్యసభకు కనీసం ఒక్క బీసీ అభ్యర్థిని కూడా పంపించిన పరిస్థితి లేదు. కానీ మా ప్రభుత్వంలో నలుగురికి అవకాశం వస్తే ఇద్దరు బీసీలకు అవకాశం ఇచ్చాము. దేవుడి దయ వలన శాసనసభ సభాపతి పదవిని కూడా బీసీలకు కేటాయించాము. తమరిని (శ్రీ తమ్మినేని సీతారాం గారిని) ఆ సీట్లో కూర్చోబెట్టే భాగాన్ని నాకు దేవుడిచ్చాడు. అలాగే మండలి చైర్మన్ పదవిని కూడా గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా తొలిసారి ఒక దళిత సోదరుడికి ఇచ్చామని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను.

దేవుడి దయతో శాశ్వత బీసీ కమిషన్ ను నియమించగలిగాము. ఈ రోజు పర్మినెంట్ బీసీ కమిషన్ రాష్ట్రంలో పని చేస్తోంది. నామినేటెడ్ పదవుల్లో, నామినేటెడ్ కాంట్రాక్టుల్లో ఈ రోజు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీల నిమిత్తం 50 శాతం కేటాయించే విధంగా చట్టాన్నే చేసిన ప్రభుత్వం మనదని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. నామినేటెడ్ పదవుల్లో, నామినేటెడ్ కాంట్రాక్టుల్లో మహిళలకు 50 శాతం కేటాయించే విధంగా చట్టాన్ని తెచ్చామని తెలియజేస్తున్నాను. మొత్తం 648 మండలాలకు ఎన్నికలు జరగగా 635 మండలాలను వైఎస్ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ గెలుచుకున్నది. అందులో బీసీలకు అక్షరాల 239 అధ్యక్ష పదవులను కేటాయించాము. అంటే 38 శాతం కేటాయించాము. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు మొత్తంగా లెక్కేస్తే 67 శాతం కేటాయించాం. మొత్తం 13 జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్ష పదవులు నియమించాల్సి ఉండగా, అందులో 6 పదవులను బీసీలకు కేటాయించాము. అంటే 46 శాతం బీసీలకు కేటాయించాం. మొత్తంగా 69 శాతం పదవులను ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు కేటాయించాము. మొత్తం 13 నగర కార్పొరేషన్ మేయర్ పదవులు ఉండగా, అందులో 7 పదవులను బీసీలకు కేటాయించాము. అంటే 54 శాతం కేటాయించాము. మొత్తంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు 92 శాతం కేటాయించాము. మొత్తం 87 మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు జరగగా, అందులో 84 మునిసిపాలిటీలను మనం గెలుచుకున్నాము. మరొకటి టై అయ్యింది. ఇంకా రిజల్ట్ రాలేదు. దేవుడి ఆశీస్సులు ఎలా ఉంటే అలా జరుగుతుంది. మరొక బీసీ అభ్యర్థి కూడా దాని వల్ల పెరుగుతాడే గానీ తగ్గరు. 87 మునిసిపాలిటీల్లో 84 మునిసిపాలిటీలను మనం గెలుచుకుంటే, అందులో 37 చైర్మన్ పదవులను అంటే 44 శాతం బీసీలకు కేటాయించాము. మొత్తం ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు 73 శాతం కేటాయించాము. దేవుడి దయతో కొండపల్లి ఫలితం వస్తే మరో బీసీ పెరుగుతారు. 196 వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్లలో 76 పదవులను బీసీలకు కేటాయించాము. అంటే 39 శాతం కేటాయించాము. మొత్తంగా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీలలో 60 శాతం కేటాయించాము. వివిధ ప్రభుత్వ కార్పొరేషన్లలో మొత్తం 137 చైర్మన్ పదవులకు ఎంపిక చేశాము.

మ.2.30

ఆ 137 నామినేటెడ్ చైర్మన్ పదవుల్లో 53 పదవులంటే 39శాతం బీసీలకే ఇచ్చాము. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు మొత్తం 58శాతం పదవులను ఇచ్చాము. ఇవి కాక, బీసీలకు ప్రత్యేకంగా 56 కార్పొరేషన్లు, ఎస్సీలకు మరో మూడు కార్పొరేషన్లు, ఎస్టీలకు ఒక కార్పొరేషన్ అన్నీ కలిపితే ఇంచుమించు 80శాతం పదవుల వరకూ ఉంటాయి. ఈ 137 కార్పొరేషన్లలో 484 నామినేటెడ్ డైరెక్టర్ పోస్టుల్లో 201 పోస్టులు, అంటే, 42శాతం బీసీలకే ఇచ్చాము. అన్నీ కలిపితే ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు మొత్తం 58శాతం పోస్టులను ఇచ్చాము. ఇవన్నీ కాక మరో 684 డైరెక్టర్ల పోస్టులు కూడా బీసీలకే ఇస్తున్నాము. ఈ పోస్టులను కూడా కలిపితే వీరికి ఇచ్చే శాతం ఎంతవరకూ పోతుందో ఊహించుకోవచ్చు.

అధ్యక్షా, గ్రామ సచివాలయాలు, వార్డు సచివాలయాల్లో దాదాపు 1.30లక్షల వరకు శాశ్వత ఉద్యోగాలు ఇచ్చాము. ఆ ఉద్యోగాల్లో దాదాపు 83శాతం ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకే ఇచ్చాము. గత 29 నెలల్లో ఆ 1.30లక్షల ఉద్యోగాలే కాక మరో 2.70లక్షల వాలంటీర్లు, మిగిలిన ఉద్యోగాలను కలిపితే మొత్తం 6.03లక్షల మంది మన కళ్లముందే ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. సామాజిక న్యాయానికి అద్దం పడుతూ ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలకు కనీసం 75 శాతానికి పైగా ఉద్యోగాలిచ్చామని సగర్వంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇవన్నీ మనసు పెట్టి చేశాము. దేవుని దయతో, ప్రజలందరి చల్లని దీవెనలతో రాబోయే రోజుల్లో మరిన్ని మంచి పనులు చేసే అవకాశం కూడా కలగాలని మనసారా దేవుడిని కోరుకుంటున్నాను.

అట్టడుగు వర్గాల్లో ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీలు మొదలైన పేద వర్గాలన్నీ ఒక్కటిగా ఉండాలి. విభజించు-పాలించు అనే తప్పుడు ఆలోచనలకు చరమగీతం పాడాలి. దేవుని ఆశీర్వాదాలు, ప్రజలందరి దీవెనలు మన ప్రభుత్వంపై ఇంకా ఉండాలని, అందరికీ ఇంకా మంచి చేసే అవకాశం దేవుడు ఇవ్వాలని మనసారా కోరుకుంటున్నాను.

MR.SPEAKER: The question is:

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

**వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన కోరుతూ
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
భారత ప్రభుత్వమును కోరుట గురించి**

చెల్లుబోయిన శ్రీనివాస వేణుగోపాల కృష్ణ
మంత్రివర్గులు, వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖ

గౌరవ శాసన సభ నిర్వహణ, నియమాల సంఖ్య 77 ప్రకారము నేను ఈ తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

- 1) వెనుకబడిన తరగతుల వారు సమాజమునకు వెన్నెముకగా ఉన్నప్పటికీ వారు తగినంతగా ప్రయోజనాలు పొందుట లేదని మరియు వారు కోరుకున్న కనీస అభివృద్ధి స్థాయిలను కూడా సాధించలేదని ప్రభుత్వము గమనించి ఈ అంశమును సభ ముందు ఉంచుట జరుగుచున్నది.
- 2) వెనుకబడిన తరగతుల యొక్క ప్రయోజనాల పరిరక్షణ కోసం, నిర్దిష్ట సంక్షేమ అభివృద్ధి విధానాలు రూపొందించడానికి మరియు వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడానికి వారి జనాభాకు సంబంధించిన ఖచ్చితమైన గణాంకాలు మరియు వారి సామాజిక విద్యా మరియు అభివృద్ధికి సంబంధించిన గణాంక వివరములు చాలా ముఖ్యమైనవి.
- 3) కానీ, వెనుకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన ఖచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు లేకపోవుట వలన వారిని అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన సంక్షేమ చర్యలు తీసుకొనుటకు ఇది ఒక ప్రతిబంధకముగా మారినది.
- 4) భారతదేశములో చివరిసారిగా కులగణన 1931 సం॥లో (స్వాతంత్ర్యం రాకమునుపు, బ్రిటిష్ పాలనలో) జరిగినది. అప్పటికి భారతదేశ జనాభా కేవలం 30 కోట్లు మాత్రమే. అంతేకాక, ప్రస్తుత పాకిస్తాన్ మరియు బంగ్లాదేశ్ జనాభా కూడా ఇందులో కలిసి ఉన్నవి. ఐతే, ప్రస్తుత దేశ జనాభా సుమారు 130 కోట్లు. 1931 నుండి 90 సం॥లకు పైగా కులగణన నిర్వహించని ఫలితంగా నాటి జనాభా ఆధారంగా వేసిన అంచనా జనాభా గణాంకాలపై ఆధార పడవలసి వచ్చుచున్నది.
- 5) వెనుకబడిన తరగతుల ఖచ్చితమైన జనాభా గణాంకాలు ఉన్న ఎడల సరియైన విధానాలు రూపొందించడం మరియు వాటిని సమర్థవంతంగా అమలు చేయడం సాధ్యం అవుతుంది. లిజర్వేషన్లు, వివిధ సంక్షేమ చర్యలు వంటి కొన్ని నిర్ణయాత్మక విధానాల రూపకల్పనకు ఇది ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. నిజమైన నిరుపేదలను గుర్తించుటకు, అర్హత లేని లబ్ధిదారులను తొలగించి విలువైన ప్రభుత్వ వనరుల సద్వినియోగమునకు ఇది ఎంతో ప్రయోజనకరము.
- 6) ప్రస్తుత తరుణంలో వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు తగు విధానాల రూపకల్పనకు మరియు వాటిని సమర్థవంతముగా అమలు చేయుటకు వెనుకబడిన తరగతుల కులగణన అత్యంత అవసరము.

- 7) మన దేశంలో జనాభా గణన ప్రతి 10 సం॥లకు ఒకసారి నిర్వహించుట జరుగుచున్నది. ఇందులో షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు మరియు మైనారిటీల జనాభాను లెక్కించుట జరుగుచున్నది. కానీ, సమాజంలో పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్న వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన అమలు చేయటం లేదు. అయితే, దేశంలోని వెనుకబడిన తరగతుల జనగణన, వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల సామాజిక విద్యా మరియు ఆర్థిక వెనుకబాటు తనాన్ని అంచనా వేయడానికి శక్తివంతమైన సాధనంగా ఉపకరిస్తుంది తద్వారా, ప్రభుత్వం వారి అభివృద్ధిపై దృష్టి కేంద్రీకరించడానికి భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 15 (4), 16(4) మరియు మరికొన్ని రాజ్యాంగ నిబంధనల అమలుకు ఇది ఎంతో దోహదపడుతుంది.
- 8) వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన మేధావులు, వెనుకబడిన తరగతుల ప్రయోజనాలు మరియు ఆకాంక్షలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే సంస్థల విజ్ఞప్తులను దృష్టి యందుంచుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసన సభలో తీర్మానాన్ని ఆమోదించుటకు ప్రతిపాదించడమైనది.
- 9) పైన పేర్కొన్న వాటితో పాటు, ప్రభుత్వం వెనుకబడిన తరగతులకు రూపొందించిన విధానాలను, వివిధ రంగాలలో వారు సాధించిన పురోగతిని, విద్య, ఉపాది మరియు ఇతర రంగాలలో వెనుకబడిన తరగతులు మరియు ఇతర కులాలతో పోల్చి వారి, వారి నిష్పత్తిని విశ్లేషణాత్మకముగా పరిశీలించుటకు వెనుకబడిన కులాల జనగణన అత్యంత అవసరము.
- 10) వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన సమాజంలోని అభివృద్ధి చెందిన కులాలతో సమానంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కూడా సామాజికంగా, విద్యా పరంగా, ఆర్థికంగా వారి అభివృద్ధిని సులభతరం చేస్తుంది. అంతేకాకుండా, వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన కొరకు వివిధ సంస్థలు, మేధావులు మరియు ఆలోచనా పరుల యొక్క దీర్ఘకాల డిమాండును ఆమోదించినట్లగును.
- 11) దీనికి సంబంధించి 28-10-2021 న సమావేశము అయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మంత్రి మండలి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని 2021 సాధారణ జనాభా గణన చేపట్టినప్పుడు వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన చేపట్టవలసినదిగా కోరుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ద్వారా ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించి పంపుటకు వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ మంత్రిని కోరుతూ మంత్రి మండలి ఏకగ్రీవముగా

12) భారత రాజ్యాంగ పీఠికలో పొందు పరచబడిన సమ సమాజ స్థాపనకు నాంది పలికేందుకు, సమాజంలోని అన్ని వర్గాల వారిని సమానముగా ఉద్ధరించుటకుగానూ, ఖచ్చితమైన జనాభా గణన నిర్వహించడం ఎంతో అవసరం. అన్ని వెనుకబడిన తరగతుల వర్గాల గణాంకాలు, వారి సంక్షేమం మరియు అభివృద్ధి కొరకూ, కొన్ని నిర్ణయాత్మక చర్యలు గైకొనుటకూ, ఇతర వివిధ సంక్షేమ చర్యలను చేపట్టుటకూ మరియు వారిలో అత్యంత పేద మరియు వెనుకబడిన వారిని గుర్తించుటకూ వెనుకబడిన తరగతుల జనాభా గణన ఎంతో అవసరము మరియు రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 15 లోని క్లాజ్ (4) మరియు క్లాజ్ (5), ఆర్టికల్ 16 లోని క్లాజ్ (4), ఆర్టికల్ 243 (డి)లో క్లాజ్ (6) మరియు ఆర్టికల్ 243 (బి) లోని క్లాజ్ (6) నిబంధనలను సమర్థవంతంగా అమలుచేసే ఉద్దేశ్యంతో వెనుకబడిన తరగతులలోని పౌరులకు సామాజికంగా మరియు విద్యా పరంగా ప్రయోజనాలందించేందుకు షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలు మరియు మైనారిటీలతో పాటు 2021 సాధారణ జనాభా గణనను నిర్వహించేటప్పుడు సామాజికంగా మరియు విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతుల వారిని కులాల వారీగా జనాభా గణన చేపట్టవలసినదిగా 15వ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసన సభ భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది.

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The Resolution is adopted.

MR.SPEAKER: I would like to make an announcement.

ANNOUNCEMENT

"That I have received the following message from the Hon'ble Chairman, Andhra Pradesh Legislative Council".

"In accordance with Rule-147 of the rules of procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Council, I return here with a copy of the Andhra Pradesh Decentralisation and Inclusive Development of all Regions Repeal Bill, 2021 (L.A.Bill No.21 of 2021) as passed in the Andhra Pradesh Legislative Assembly at its sitting held on 22nd November, 2021 and transmitted to the Andhra Pradesh Legislative Council for its consideration and state that the Andhra Pradesh Legislative Council has passed the said Bill on 23rd November, 2021 without any amendments".

MR.SPEAKER: Now, let us take up the Government Bills.

GOVERNMENT BILLS

14. THE ANDHRA PRADESH PRIVATE UNIVERSITIES (ESTABLISHMENT AND REGULATION) (AMENDMENT) BILL, 2021.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Tribal Welfare) on behalf of the Minister for Education for leave to introduce the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI (DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE)) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The Motion is carried and the Bill is Introduced.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Tribal Welfare) on behalf of the Minister for Education for taking into consideration the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI (DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE)) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

“That the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it,

The Motion is carried and the Bill is Considered.

I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

Those who are for Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

Please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

"The motion is adopted and Clauses 2 to 6, Clause 1, Enacting Formula and Long Title form part of the Bill".

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Tribal Welfare) on behalf of the Minister for Education for passing the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021.

SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI (DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE)) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Private Universities (Establishment and Regulation) (Amendment) Bill, 2021 be passed".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The Motion is carried and the Bill is Passed.

15. THE ANDHRA PRADESH STATE EDUCATIONAL INSTITUTIONS (RESERVATION IN TEACHERS' CADRE) BILL, 2021.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Tribal Welfare) on behalf of the Minister for Education for leave to introduce the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021.

SMT.PAMULA PUSHPA SRIVANI (DEPUTY CHIEF MINISTER (TRIBAL WELFARE)) (ON BEHALF OF THE MINISTER FOR EDUCATION): Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Educational Institutions (Reservation in Teachers' Cadre) Bill, 2021".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it

The Motion is carried and the Bill is Introduced.

16. THE ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL LAND (CONVERSION FOR NON-AGRICULTURAL PRUPOSES) (AMENDMENT) BILL, 2021.

MR.SPEAKER: I shall now request the Deputy Chief Minister (Revenue, Stamps & Registration) to move the motion for leave to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021.

SRI DHARMANA KRISHNA DAS (DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE, STAMPS & REGISTRATION): Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021".

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Agricultural Land (Conversion for Non-Agricultural Purposes) (Amendment) Bill, 2021".

Those who are for the motion, please say 'Aye'

Those who are against, please say 'No'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it,

The Motion is carried and the Bill is Introduced.

మ.2.40

MR.SPEAKER: Now, let us take up Government Resolution.

GOVERNMENT RESOLUTION

SRI BUGGANA RAJENDRANATH (MINISTER FOR FINANCE, PLANNING & LEGISLATIVE AFFAIRS): Sir, I beg to move:

"That it is proposed to withdraw the Statutory Resolution adopted by the Andhra Pradesh Legislative Assembly on 27-1-2020, instead continue with the Council which is in existence".

MR.SPEAKER: Motion moved. Yes, Minister for Finance, Planning & Legislative Affairs.

శ్రీ బుగ్గన రాజేంద్రనాథ్ (SRI BUGGANA RAJENDRANATH): అధ్యక్షా, రాజ్యాంగంలోని 168వ ఆర్టికల్ ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ 1958లో కానిస్టిట్యూట్ చేయబడింది. 1986లో అప్పటి ప్రభుత్వంలో శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక నిర్ణయం

తీసుకుని వివిధ కారణాల వలన అబాలిష్ చేశారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ 2006వ సంవత్సరంలో అప్పటి ప్రభుత్వంలో ఉన్న ముఖ్యమంత్రి దివంగత నేత డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు re-constitute చేశారు. ఆ తరువాత 2019లో మన ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన పిమ్మట వివిధ చారిత్రాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకుని, ఆ నిర్ణయాలన్నీ చాలా త్వరగా చట్ట రూపంలో అమలు కావాలనే ఒక ఉద్దేశం ఉండగా, వివిధ కారణాల వల్ల ఆలస్యం అయింది. అప్పటి నిర్ణయాల్లో ఇక్కడ అసెంబ్లీలో చర్చ జరగడం మనందరికీ గుర్తుండే ఉంటుంది. ఎప్పుడూ కూడా ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల చేత నేరుగా ఎన్నుకోబడిన వాళ్లు, they are the supreme representatives of the public. మనకు సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చేందుకు మండలి అవసరం. ఏదైనా గానీ ఒక addition. ప్రజల మేలు కోసం మంచి నిర్ణయాలు తీసుకోవాలన్నా, మంచి చట్టాలు తీసుకురావాలన్నా, టైం టు టైం చట్టాలను సవరించాలన్నా, కాలాన్ని అనుసరించి ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు సవరణ చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నప్పుడు ఆ నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత, జవాబుదారీతనం అసెంబ్లీలో ఉంటుంది. అందుకనే లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీలో, పార్లమెంట్ లోని లోక్ సభలో సభ్యులు ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వారు కాబట్టి ప్రజలందరూ వాళ్ల ఆశలు, ఆస్పిరేషన్స్ అవన్నీ మనమీద పెట్టుకుంటారు. మనకు సూచనలు, సలహాలు అవసరం. ఆ సూచనలు, సలహాలన్నీ మనకు కౌన్సిల్ ద్వారా అందితే అది advantageous to the Legislature అని, ప్రజాస్వామ్యానికి ఒక advantageous గా ఉంటుందని ఈ సిస్టం పెట్టడం జరిగింది. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో కౌన్సిళ్లు ఇప్పటికీ లేవు. కొన్ని రాష్ట్రాల్లో కౌన్సిళ్లు అబాలిష్ చేశారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కొన్ని రాష్ట్రాల్లో అసలు కౌన్సిల్ కాన్సిట్యూట్ చేయలేదు. ఏదేమైనా ఆ రోజు ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి 2020, జనవరి 27వ తేదీన కౌన్సిల్ ను రద్దు చేయాలని ఈ సభలో మనం ఒక Resolution pass చేశాము. ఎందుకంటే, కౌన్సిల్ మనకు అవసరం లేదు, ఇక్కడి సభలో మనకు సరిపడా ఎడ్యుకేటెడ్ మెంబర్స్, డాక్టర్లు, అడ్వకేట్లు, ఇంజనీర్లు, గ్రాడ్యుయేట్స్, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్స్ ఉన్నారు, we are competent enough to take good decisions అనే ఒక ఆలోచనతో ఆ రోజు చర్చ తరువాత ఏకగ్రీవ తీర్మానం పాస్ చేసి మనం Government of India, Ministry of Home కు కూడా కమ్యూనికేట్ చేశాము. అయితే, ఇంత సమయమైనా అక్కడ పెద్ద పురోగతి కనపడ లేదు. వివిధ కారణాల వల్ల అది ముందుకు పోక, వెనుకకు పోక అక్కడే ఉంది. మనకు విజిలిలిటీ అన్నది కరెక్టుగా లేనప్పుడు, ఆల్ రెడీ ఇక్కడ ఏదైతే కౌన్సిల్ జరుగుతోందో, ముందుకు పోవాలా, వెనుకకు పోవాలా అని మళ్ళీ సందిగ్ధం ఏర్పడింది. మన టర్మ్ ఏ మేరకు ఉంటుంది, మన విధులను మనం కర్ఫ్ గా నిర్వహించేందుకు అన్నీ అనుకూలంగా ఉంటాయా లేదా అనే ఒక సందిగ్ధత, which is not good అని అనిపించింది. అంటే ఇటువంటి సందిగ్ధం ఉండి, ప్రతి సెషన్ లో కూడా పాజిటివ్ అవుట్ కమ్ ఉండకపోవచ్చు కాబట్టి , any case, there is a delay లేదా స్తబ్ధతతో Ministry of Home ఉంది కాబట్టి ఈ రోజు ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఏమనంటే, ఈ సందిగ్ధతకు ఒక నాంది పలికి మనకు ఎగ్జిస్టింగ్ కౌన్సిల్ ఏదైతే ఉందో, అదే కౌన్సిల్ ను మళ్ళీ కంటిన్యూ చేస్తూ, ఇకమీదట ఫ్రెష్ అభ్యర్థులు ఎవరైతే వస్తున్నారో, వారిని చాలా జాగ్రత్తగా ఎంచి, educated people and people who can contribute to society.

ఉదాహరణకు మనం గమనించినట్లయితే రెండు రోజుల క్రితం శాసన మండలిలో అన్ని పార్టీలతో కలిసి ఏకగ్రీవంగా చైర్మన్‌ను ఎన్నుకున్నారు. చైర్మన్ గారు కూడా కింది స్థాయి నుంచి వచ్చినవారు. అంటే, దళిత వర్గానికి చెందిన, సామాన్య కుటుంబం నుంచి వచ్చి, మూడు నాలుగు పర్యాయాలు కార్పొరేటర్‌గా పనిచేసి అక్కడినుంచి అంచెలంచెలుగా ఎదిగి, ఈ రోజు శాసన పరిషత్‌లో ఒక utmost importance ఉన్న పోస్ట్‌లో కూర్చున్నారు. గౌరవ సభాపతి కుర్చీకి ఎంత గౌరవం ఉందో అందరికంటే మీకు బాగా తెలుసు. అటువంటి వ్యక్తి అక్కడ కూర్చున్న తరవాత ప్రభుత్వం, ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రానికంతా ఒక సంకేతం ఇచ్చారు. ఏమనంటే, ఒక సామాన్య మానవుడు కష్టంతో, నిజాయితీతో, క్రమశిక్షణతో, సిస్టమేటిక్ బిహేవియర్‌తో, కాన్సిడెన్స్‌తో ఉన్నత స్థాయికి రీచ్ కావచ్చు. మన రాష్ట్రమే కాదు, ఈ రోజు బయట ఉన్న ఇతర రాష్ట్రాలు కూడా. మొన్న చైర్మన్ గారి ప్రమాణస్వీకారం జరిగినప్పుడు ఒక మహిళా హోం మినిస్టర్ దళిత వర్గం నుంచి వచ్చారంటే చాలా సంతోషంగా, గర్వంగా ఫీలవుతున్నారని, ఏ రాష్ట్రానికి వెళ్లినా ఆశ్చర్యపోయి చూస్తున్నారని మన గౌరవ హోం మినిస్టర్‌గారు కౌన్సిల్‌లో చెప్పారు. కొత్త సభ్యులు కౌన్సిల్‌లోకి వచ్చిన తరవాత పాత సభ్యుల్లో ఆ సందిగ్ధత లేకుండా కొత్త సభ్యులందరూ ఉత్సాహంగా... మనం ఏదైతే ప్రజల కోసం నిర్ణయాలు తీసుకుంటామో, ఆ నిర్ణయాలన్నింటికీ వాళ్లు కూడా సపోర్టివ్‌గా ఉంటూ, మంచి సలహాలు, సూచనలు ఇస్తూ, అనవసరంగా ప్రతి ఒక్కటి రాజకీయం చేయకుండా, ప్రతి ఒక్కదానినీ అసెంబ్లీ ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది కాబట్టి దీనిని ఏదో ఒక రూపంలో ఆపాలని, అంటే ప్రతి ఒక్కదానిని ఇబ్బంది పెట్టాలనే ఆలోచన లేకుండా వాళ్లు కచ్చితంగా మంచి సపోర్టివ్‌గా ఉంటారనే ఆశతో ఈ రోజు మరొక్కసారి నిర్ణయం తీసుకున్నాము. కౌన్సిల్ అదేవిధంగా కంటిన్యూ అవుతూ రాబోయే కాలంలో లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీకి సపోర్టివ్‌గా ఉండి మంచి గైడెన్స్ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము.

MR.SPEAKER: The question is:

“That it is proposed to withdraw the Statutory Resolution adopted by the Andhra Pradesh Legislative Assembly on 27-1-2020, instead continue with the Council which is in existence”.

Those who are for the motion, please say ‘Aye’

Those who are against, please say ‘No’

‘Ayes’ have it, ‘Ayes’ have it

The Resolution is adopted.

MR.SPEAKER: Now, the House is adjourned to meet again at 9.00am tomorrow.

(The House then adjourned at 2.48pm to meet again at 9.00am on Wednesday, the 24th November, 2021)